Valstybinių miškų urėdija

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ DRUSKININKŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

REKREACINĖ DALIS

KAUNAS, 2022

Valstybinių miškų urėdija

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS
PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ
DRUSKININKŲ REGIONINIO PADALINIO
ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

REKREACINĖ DALIS

KAUNAS, 2022 m.

T U R I N Y S

ĮVADAS	3
1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ	6
1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas	6
1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika	8
1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė	11
1.4. Esami rekreaciniai objektai girininkijų miškuose	15
2. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA	25
3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI	46
3.1. Projektuojama rekreacinė infrastruktūra	46
3.2. Kraštovaizdžio formavimas	49
GRAFINĖ DALIS Kraštovaizdžio formavimo priemonės Kultūros paveldo objektų teritorijos	58

ĮVADAS

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane akcentuojamas siekis įveiklinti regionų gamtinius rekreacinius išteklius, gamtinį ir kultūrinį potencialą. Rekreacijos ir turizmo vystymo srityje siūloma didinti rekreacijos svarbą bendroje teritorijų naudojimo struktūroje, išskiriant prioritetines – didžiausią rekreacinį potencialą turinčias – teritorijos dalis ir nustatant joms teritorijų naudojimo funkcinį prioritetą, didinti rekreacinių išteklių prieinamumą, pasitelkiant technines ir organizacines priemones (linijinės rekreacinės infrastruktūros formavimas sausumoje, vidaus vandenyse ir priekrantėje, lankytinų objektų pritaikymas ir kt.).

LR teritorijos bendrojo plano sprendiniuose taip pat numatyta skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros miškuose įrengimą ir tvarkymą, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimą miškuose. Miestų, priemiesčių ir urbanizuotų vietovių artimos aplinkos miškus skirti reguliacinėms ir kultūrinėms ekosisteminėms paslaugoms teikti, įskaitant gyvenamosios aplinkos mikroklimatui saugoti.

Regioninio padalinio teritorija išsiskiria vaizdingu kraštovaizdžiu. Nemaža teritorijos dalis patenka į ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo gamtinį kraštovaizdžio arealą (Bielėnų – Vingrėnų kalvyno, Veisiejų – Seirijų ežeryno ir Merkio – Nemuno santakos kalvotų senslėnių ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijos).

Bendrasis prioritetas rekreacinės sistemos raidoje teikiamas pažintinio turizmo ir bendrojo poilsio gamtoje, tarp jų kaimiškoje, plėtrai. Pažintinio turizmo sistema regioninio padalinio teritorijoje plėtotina, pirmiausiai siekiant atskleisti regiono gamtinius bei kultūrinius savitumus. Taip pat būtina išryškinti ir eksponuoti gamtinės ir kultūrinės aplinkos tipiškus ar unikalius objektus, pasižyminčius savitais bruožais.

Nacionalinės turizmo plėtros programoje buvo akcentuojamas būtinumas įgyvendinti konkrečias rekreacinės infrastruktūros formavimo priemones. Numatyta, kad sėkmingai plėtrai užtikrinti rekreacijos poreikiai turi būti integruoti ne tik į visus teritorinio planavimo dokumentus, bet ir į kitų ūkio šakų, tame tarpe, miškų, programas bei projektus. Atsižvelgiant į minėtas nuostatas, planinės miškotvarkos metu planuojami miškų pritaikymo žmonių poilsiui darbai visiems Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems miškams. Vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta ir Druskininkų regioninio padalinio administruojamiems miškams.

Rekreacijos vystymą Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įtakoja įvairūs teisės aktai bei teritorijų planavimo dokumentai:

1. LR Miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671).
2. LR Saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301).
3. LR Turizmo įstatymas (1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667).
4. LR Teritorijų planavimo įstatymas (1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120).
5. LR Žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446).

6. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452).
7. LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166).
8. Druskininkų savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2008 m. kovo 21 d. Druskininkų sav. tarybos sprendimu Nr. T1-51.
9. Lazdijų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lazdijų r. sav. tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. sprendimu Nr. 5TS-648.
10. Varėnos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Varėnos r. sav. tarybos 2008 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. T-V-403.
11. Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740.
12. Metelių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 503.
13. Metelių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-580.
14. Veisiejų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu Nr. 851.
15. Žuvinto biosferos rezervato planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), patvirtinta 2019 m. rugsėjo 25 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 977.

Šie dokumentai sprendžia daugumą rekreacijos planavimo, projektavimo ir jos įgyvendinimo valstybiniuose miškuose klausimų. Taigi, Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje iš esmės sudarytos būtiniausios teisinės prielaidos miškų panaudojimui rekreacinėms reikmėms.

VMU Druskininkų regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2022-2026 metų veiklos strategijos nuostatomis, bendraisiais normatyviniais dokumentais ir siekiu, miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymui bei kontroliuoti lankytojų srautus.

Esami rekreaciniai objektai bei projektuojamų objektų vietos padalinio administruojamuose miškuose buvo apžiūrėtos natūroje. Daugumos projektuojamų objektų vietos parinktos jas aptarus su girininkais arba kitais regioninio padalinio specialistais. Suvestiniai duomenys apie esamus bei suprojektuotus rekreacinius objektus ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus valstybiniuose miškuose pateikti lentelėse bei pažymėti kartografinėje medžiagoje. Visi duomenys sugrupuoti pagal girininkijas. Visi lankytini kraštovaizdžio objektai yra pažymėti kartografinėje medžiagoje.

Rekreacinėje dalyje pateikiama rekreacijos vystymo padalinio administruojamuose miškuose strategija, sprendžiami miško rekreacinės infrastruktūros objektų išdėstymo klausimai, tuo tarpu rekreacijos objektų – takų, mažosios architektūros elementų ir kt. įrengimo konkretūs sprendimai bei įrangos brėžiniai su detaliais ekonominiais skaičiavimais numatomi tik techniniuose projektuose.

Šiuo darbu siekiame realiai įvertinti esamą padėtį ir pateikti pasiūlymus dėl tolesnės rekreacijos vystymo Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose miškuose.

<u>Pagaminta projektinė dokumentacija</u>:

1. „VĮ VMU Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis”. Aiškinamasis raštas.

2. VĮ VMU Druskininkų regioninio padalinio miškų rekreacinės infrastruktūros schema M 1 : 50 000.
3. Kultūros paveldo objektų teritorijų planai M 1 : 10 000.
4. Kraštovaizdžio formavimo kirtimų brėžiniai M 1 : 10 000.

Projektą parengė Kraštotvarkos skyrius:

tekstinę dalį - skyriaus vadovė Viliūnė Naureckaitė ir vyresn. specialistas Linas Juozaitis;
grafinę dalį - vyresn. specialistas Linas Juozaitis.

1 pav. Latežerio stovyklavietės fragmentas

1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas

Regiono, kuriame išsidėstęs Druskininkų regioninis padalinys, rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasą sudaro:

Svarbiausios rekreacinės vietovės:

- Dzūkijos nacionalinis parkas,
- Druskininkų kurortas,
- Veisiejų regioninis parkas,
- Metelių regioninis parkas.

Pagrindinės vandens rekreacijos vietovės:

- Nemuno upė,
- Merkio upė,
- Ūlos upė,
- Veisiejis,
- Seirijis,
- Dusia,
- Galstas,
- Zapsys.

Kultūros objektų sankaupos zonos:

- Liškiavos - Neravų,
- Merkinės – Subartonių,
- Veisiejų -Vainežerio,
- Aštriosios Kirsnos - Rudaminos,
- Verstaminų,
- Kapčiamiesčio,
- Palazdijų - Stankūnų.

Svarbiausi turistiniai traktai ir koridoriai:

- „Nemuno kelias“,
- „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“,
- „Dzūkijos parkų žiedas“ („Dainavos žiedas“),
- Euro Velo trasa Nr.11,
- nacionalinio lygmens pagrindinė ir tranzitinė dviračių trasos,
- regioninio lygmens trasa „Dzūkijos dviračių žiedas“,
- Nemuno vandens turizmo trasa,
- Ūlos vandens turizmo trasa,
- Merkio vandens turizmo trasa.

Padalinio teritorija driekiasi valstybinių parkų, regioninės bei vietinės reikšmės automobilių, dviračių, pėsčiųjų bei vandens turizmo keliai.

Čia koncentruojasi didelė dalis Druskininkų kurorto lankytojų rekreacinių interesų.

Svarbiausių regiono turizmo ir rekreacijos vietovių veiklos kryptys:

- pažintinė,
- gydomoji,
- verslinė,
- poilsis gamtoje,
- pramoginė.

Į regiono rekreacijos ir turizmo struktūros karkasą neabejotinai įsijungia ir Druskininkų regioninio padalinio miškai su savo teritorine rekreacine sistema, kurią sudaro stovyklaviečių, poilsiaviečių, apžvalgos ir atokvėpio vietų, pažintinių pėsčiųjų ir dviratininkų takų bei trasų visuma.

2 pav. Tako su rekreacine infrastruktūra fragmentas Girios aido pažintiniame komplekse (Grūto girininkija)

3 pav. Paukščių stebėjimo vieta Dzūkijos nacionaliniame parke, Musteikos girininkijoje

1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika

Rekreacinių teritorijų sistemą sudaro planavimo dokumentuose nustatomi ar moksliniais tyrimais išaiškinami rekreaciniu geografiniu (resursiniu ir funkciniu) vientisumu bei rekreacinio naudojimo prioritetu pasižymintys skirtingų erdvinių lygmenų (taksonominių pakopų) arealai bei vietovės. Lietuvos sąlygomis šią sistemą sudaro: 1) rekreacinės vietovės (rekreacijos aptarnavimo centrai), 2) rekreaciniai rajonai ir 3) rekreacinės sritys (regionai). Rekreacinio naudojimo prioriteto raiška stiprėja einant link smulkesnių pakopų teritorinių vienetų.

Rekreacinę vietovę sudaro poilsiui, turizmui ar gydymui naudojamas arba numatomas naudoti atitinkamų gamtinės, kultūrinės bei socialinės aplinkos išteklių ir rekreacinės infrastruktūros lokalinis teritorinis kompleksas (žemės sklypų grupė), kuriam planavimo dokumentuose yra nustatomas rekreacinio naudojimo prioritetas. Rekreacinėje vietovėje, atsižvelgiant į planavimo lygmenį, žemės sklypų pagrindinę tikslinę paskirtį, teritorijų tvarkymo reglamento ar naudojimo ir tvarkymo režimo ypatumus, skiriamos viena ar keletas atskirų tvarkymo zonų.

Rekreacinį rajoną sudaro gamtinės aplinkos ir kultūros paveldo ištekliais pasižymintis ir funkciniu rekreacinio naudojimo bei rekreacinės infrastruktūros vientisumu išsiskiriantis vidutinio dydžio arealas, apjungiantis grupę gretimų rekreacinių vietovių.

Rekreacinę sritį (regioną) sudaro dislokacinį ir organizacinį bendrumą bei išreikštą rekreacinį vystymo profilį turintis stambus koncentruotų rekreacinių išteklių arealas, apjungiantis keletą išaiškintų ar nustatytų rekreacinių rajonų.

Remiantis Druskininkų savivaldybės teritorijos bendruoju planu, didelis dėmesys skirtinas rekreacinio vystymo funkcinių vietovių lokalizavimui. Tai lokaliniai teritoriniai kompleksai, kurie yra išskiriami įvertinant rekreacinių išteklių potencialą, esamą naudojimą, naudojimo perspektyvumą ir kuriems yra nustatomas rekreacinio naudojimo prioritetas. Rekreacinio vystymo funkcinės vietovės skiriamos esamo bei perspektyvinio rekreacinio naudojimo arealuose, kuriuose tikslinga formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Daugeliu atvejų tai yra šiuo metu nepakankamai naudojami, tačiau turintys rekreacinį potencialą, agrarinio arba miškingo kraštovaizdžio ežerai bei slėniai, kurių perspektyvinis naudojimas yra siejamas su būtinu funkcinės konversijos (pertvarkos) plėtojimu, pirmiausiai bioprodukcinio ūkio santykinės reikšmės mažėjimu ir rekreacinio-turistinio naudojimo svarbos augimu.

Rekreacinio vystymo funkcinėse vietovėse vystytinos rekreacijos rūšys: poilsis gamtoje (poilsinis turizmas), kultūrinis (pažintinis) turizmas, sportinė ir pramoginė rekreacija, kaimo turizmas. Rekreacinio vystymo funkcinės vietovės Druskininkų savivaldybėje yra šios: Giedavardžio, Kamorūnų, Avirio, Gailiūnų, Grūto, Latežerio, Mizarų-Diržų, Gerdašių. Visose jose (išskyrus Kamorūnų ir Gailiūnų) bendrajame plane nustatytos ir „miškų ir miškingų teritorijų zonos kaimo gyvenamosiose vietovėse ir kt. teritorijose“.

Lazdijų rajono teritorija, būdama gamtiniu – kultūriniu požiūriu itin heterogeniška, sudaro sąlygas formuotis skirtingo potencialo rekreacinėms teritorijoms (rekreaciniams arealams). Lazdijų rajono teritorijoje išskirti 6 rekreacinių išteklių arealai. Jų ribas didžiausia dalimi koreguoja gamtinės aplinkos įvairovė ir raiškumas, bei kultūrinės aplinkos turtingumas. Skirtingas įvairių veiksnių raiškos pobūdis ir stiprumas teritorijoje, sąlygoja nevienodą rekreacinių arealų patrauklumą (potencialą). Išskirti rekreaciniai arealai atitinka dvejas plėtros potencialo kategorijas: didelio, vidutinio, gana mažo ir mažo potencialo rekreaciniai arealai, kurie atitinkamai sudaro nacionalinės, regioninės ir lokalios svarbos rekreacinių sistemų dalis:

- Veisiejų – Kapčiamiesčio didelio potencialo rekreacinis arealas,
- Metelių – Teizų didelio potencialo rekreacinis arealas,
- Lazdijų – Rudaminos - Šventežerio vidutinio potencialo rekreacinis arealas,
- Seirijų – Vainiūnų - Viktarino vidutinio potencialo rekreacinis arealas,
- Šimaniškės – Pertako - Kalėdiškių gana mažo potencialo rekreacinis arealas,
- Krosnos – Šeštokų - Būdviečio mažo potencialo rekreacinis arealas.

Pagrindinės vystytinos rekreacijos rūšys visoje rajono teritorijoje yra poilsis gamtoje ir pažintinė rekreacija. Bendrajame plane teigiama, kad padidintą dėmesį reikėtų skirti pažintinio turizmo, kuris apima tiek gamtinį tiek kultūrinį Lazdijų rajono teritorijos pažinimo aspektus, plėtrai ir vystymui (pėsčiųjų, dviračių ir auto turistinių trasų apjungiančių didžiausios vertės gamtinius ir kultūrinius Lazdijų rajono objektus, populiarinimui bei su pažinimu ir poilsiu susijusios infrastruktūros sukūrimui ir gerinimui), nes ši rekreacijos forma vaidina svarbiausią vaidmenį stiprinant vietos žmogaus tautinį identitetą ir reprezentuoja rajono teritoriją respublikiniu ir tarptautiniu mastu. Tam būtinas racionalus esamų gamtinių ir kultūrinių išteklių panaudojimas.

Varėnos savivaldybės teritorijos bendrajame plane Druskininkų regioninio padalinio teritorijoje išskiriamos šios rekreacinės teritorijos: Merkinės poilsio vietovės (rekreacinis miškas su Mergelės Akelių ežerais, Dubaklonio rekreacinis miškas, pliažai), Subartonių poilsio

vietovės (Pakelinio poilsio vietovė su mišku ir ežeru, Gilšės poilsio vietovė su ežeru, pliažai), Liškiavos poilsio vietovė (Liškiavio ež., pliažai)).

Rekreacinės teritorijos – tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius.

Tokioms rekreacinėms teritorijoms priklauso rekreaciniai miškai, kurių Druskininkų regioninio padalinio teritorijoje yra 2035,2 ha, tai sudaro 4,1 proc. padalinio miškų ploto. Daugiausiai rekreacinių miškų tarpe užima miestų miškai – 1231,6 ha (2,5 proc.), rekreaciniai miško sklypai užima 664,0 ha (1,3 proc.), miško parkai – 91,8 ha (0,2 proc.), valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai – 47,8 ha (0,1 proc.). Daugiausiai rekreacinių miškų yra Grūto girininkijoje – 23,3 proc. nuo viso girininkijos miškų ploto.

Saugomos teritorijos. Saugomos teritorijos – tai sausumos ir vandens plotai bei kraštovaizdžio objektai, dėl savo vertės turintys specialų valstybės nustatytą aplinkos apsaugos ir naudojimo režimą**.** Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų tikslas – išsaugoti ne tik gamtinius, bet ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, garantuoti gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo apsaugą. Kompleksinės paskirties saugomose teritorijose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Saugomos teritorijos statusas ne tik riboja ūkinę veiklą, bet ir padeda išsaugoti vertingus gamtinius (ar kultūrinius) išteklius, kurie yra svarbūs *kaip teritorijos rekreaciniai ištekliai*. Įgyvendinant subalansuotos plėtros principus saugomos teritorijos tampa labai svarbiu veiksniu plėtojant gamtinį–pažintinį turizmą.

Druskininkų regioniniame padalinyje, be valstybinių parkų, yra dar ir kitos saugomos teritorijos: 13 valstybinių draustinių, biosferos poligonas, biosferos rezervatas.

Pažymėtina, kad esamose saugomose teritorijose yra galimas pažintinis turizmas, o valstybiniuose parkuose rekreacijos vystymas yra labai pageidaujamas. Taigi, saugomos teritorijos yra pritaikytinos žmonių rekreacinių ir pažintinių poreikių tenkinimui.

Kompleksinės saugomos teritorijos, patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio teritoriją: Veisiejų, Metelių regioniniai ir Dzūkijos nacionalinis parkai, kuriuose sukoncentruota žymi dalis Druskininkų padalinio turistinių išteklių.

Valstybiniai parkai yra didžiausią rekreacinę vertę regionui sukuriantys objektai. Šios teritorijos yra perspektyviausios plėtojant kaimo turizmą, gamtinį - pažintinį turizmą, poilsį gamtoje (stovyklavimas, vandens pramogos ir pan.), žvejybą, grybavimą, uogavimą, vaistažolių rinkimą bei su šiomis veiklomis susijusias paslaugas. Rekreacinės paskirties miškai valstybiniuose parkuose

užima 106,0 ha miško žemės plotą. Tai sudaro 0,2 proc. nuo regioninio padalinio administruojamų miškų miško žemės ploto.

Valstybinių parkų teritorijose yra išskiriamos šios teritorijų funkcijos: konservacinė, apsauginė, rekreacinė, ūkinių funkcijų prioriteto bei gyvenamoji. Planavimo dokumentuose naudojamas polifunkcinis zonavimo būdas, kai teritorija dalijama į zonas pagal nustatytus esamų ar numatomų funkcijų kompleksus, nurodant šių funkcijų reiškimosi intensyvumą arba svarbą. Svarba vertinama šiais aspektais: prioritetinė pagrindinė, kita pagrindinė, svarbi ir papildoma svarba. Išsamią šių teritorinių kompleksų analizę galima rasti regioninių parkų planavimo dokumentuose.

4 pav. Veisiejų regioninio parko informacinis stendas ir rodyklės (Leipalingio gir.)

1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė

Svarbiausi gamtiniai kraštovaizdžio komponentai, nuo kurių priklauso vietos rekreacinės galimybės, kraštovaizdžio grožis ir patrauklumas, yra vandenys ir miškai. Labai svarbus komponentas yra išraiškingas, kalvotas reljefas, tai - vienas svarbiausių komponentų lemiančių kraštovaizdžio vaizdingumą. Reljefas kaip būtina rekreacinės veiklos sąlyga populiariausioms rekreacinės veiklos formoms nėra būtinas, bet teikia tam tikrų privalumų.

Gamtinį rekreacinį potencialą sudaro lankytini gamtos objektai bei vietų, tinkamų populiariausioms poilsio formoms – poilsiui prie vandens maudantis ir kaitinantis saulėje, kiekis ir jų kokybė, tinkamumas.

Kraštovaizdžio rekreacinį potencialą sudaro vietovės kraštovaizdžio, jo gamtinių ir kultūrinių komponentų bei objektų patrauklumas, tinkamumas rekreacinei veiklai, skatinantis

lankytojus turistinėms kelionėms, atvykti į gamtą, pamatyti regiono įžymybes, pailsėti, papramogauti.

Didžiausias rekreacinis potencialas Druskininkų regioniniame padalinyje yra susitelkęs Veisiejų, Metelių regioninių parkų ir Dzūkijos nacionalinio parko teritorijose, taip pat aplink Druskininkų kurortą.

Druskininkų savivaldybė bei Lazdijų rajonas, pažintinio turizmo atžvilgiu, priklauso patraukliausioms Lietuvos teritorijoms. Gamtinė aplinka su čia esančiomis gamtinėmis, istorinio bei kultūrinio paveldo vertybėmis sukuria labai palankias prielaidas rekreacijai ir turizmui didelėje dalyje regioninio padalinio teritorijos.

Miškai rekreaciniu požiūriu buvo vertinti pagal metodiką, parengtą Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto mokslininkų ir panaudotą valstybinių parkų planavimo schemose. Pagrindinis dėmesys šioje metodikoje buvo skirtas nustatyti miškų patogumą poilsiavimui. Kadangi miškų patogumą lankymui ir stovyklavimui apsprendžia medynų rūšinė sudėtis ir drėgmės režimas, tai remiantis atitinkamais kriterijais – augavietės tipu, būdinga miško bendrija, amžiaus klase ir bonitetu, – išskirti rekreaciniai tipai, atitinkantys geras (A, B tipai), vidutines (C, D tipai), blogas (E, F) sąlygas.

Paskaičiavus pagal šią metodiką, regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 26941,0 ha medynų, kuriuose yra geros sąlygos poilsiui, o tai sudaro apie 54 proc. miškų teritorijos ploto. Daugiausia tai pusamžiai (A_2 tipas) ir pribrėstantys pušynai bei pušynai su eglių priemaiša. Geriausios sąlygos poilsiavimui nustatytos Grūto, Ančios, Latežerio girininkijose. Vidutinės sąlygos poilsiui miške yra maždaug apie 26 proc. miškų teritorijos ploto. Likusioje dalyje medynai yra drėgni arba pelkėti, kuriuose sąlygos poilsiui yra blogos. Daugumoje medynų gana gausi žolinė augalija. Drėgnų, tankių medynų poilsiautojai vengia ne vien tik dėl jų drėgnumo, bet vasarą ir dėl erkių bei uodų. Rekreacinę situaciją šiek tiek gerina tik tai, jog didelė dalis miškų yra grybinga. Sezono metu čia apsilanko nemažai grybautojų, o taip pat renkamos uogos. Atsižvelgiant į šių lankytojų trumpalaikius poreikius daugelyje vietų yra įrengtos atokvėpio vietos su negausia įranga.

1 lentelė. **Miškų rekreacinis vertinimas pagal girininkijas**

Eil. Nr.	Girininkija	Miškų plotas							
		Geros sąlygos		Vidutinės sąlygos		Blogos sąlygos		Viso	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	*Krosnos*	448,1	8,3	2826,2	52,1	2145,9	39,6	5420,2	100
2.	*Kapčiamiesčio*	3542,7	68,5	1006	19,4	625,3	12,1	5174	100
3.	*Leipalingio*	2844,5	55,0	1286,8	24,9	1039,2	20,1	5170,5	100

4.	*Merkinės*	3745,7	64,3	1546,7	26,5	535,5	9,2	5827,9	100
5.	*Ančios*	3827,7	69,6	1158,9	21,1	509,3	9,3	5495,9	100
6.	*Grūto*	4990,8	71,5	1521,7	21,8	471,3	6,7	6983,8	100
7.	*Lateżerio*	4239,7	54,1	2100,3	26,8	1501,3	19,1	7841,3	100
8.	*Musteikos*	3302	43,5	1486,2	19,6	2801,5	36,9	7589,7	100
	Iš viso:	26941,2	54,4	12932,8	26,1	9629,3	19,5	49503,3	100

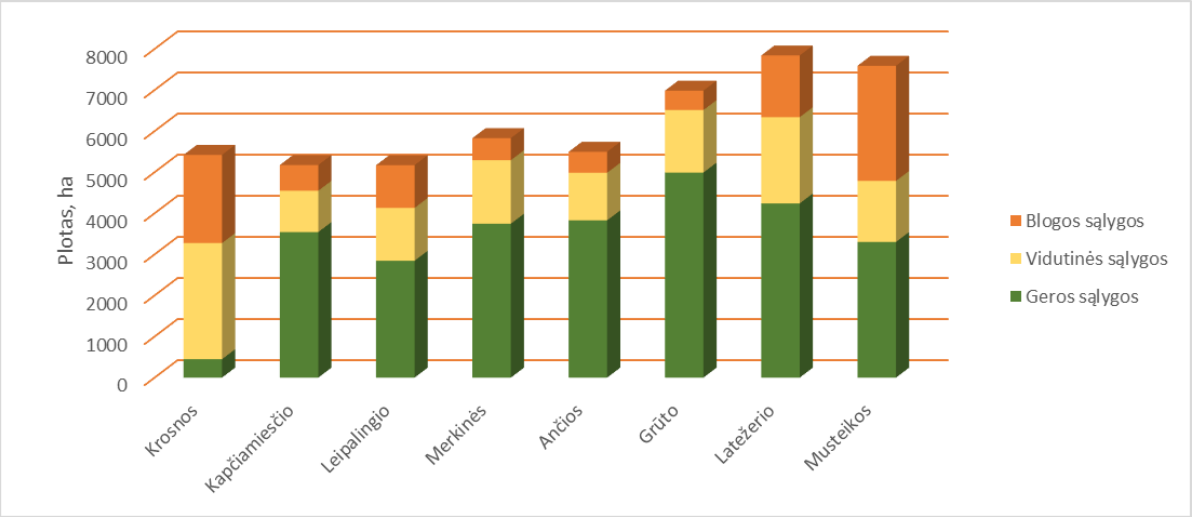

5 pav. Girininkijų rekreacinis potencialas

2 lentelė. **Rekreacinės paskirties miškai**

Girininkija	Miško grupė ir pogrupis	Miškų teritorijos plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Proc. nuo viso ploto
Krosnos	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**32,1**	**32,1**	**0,6**
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	32,1	32,1	0,6
Kapčiamiesčio	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**3,1**	**3,1**	**0,1**
	Rekreaciniai miško sklypai	3,1	3,1	0,1
Leipalingio	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**115,7**	**112,7**	**2,3**
	Miško parkai	1,1	1,1	
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	13,3	13,3	0,3
	Rekreaciniai miško sklypai	94,5	92,7	1,9
	Miestų miškai	6,8	5,6	0,1
Merkinės	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**55,1**	**55,0**	**0,9**
	Miško parkai	43,5	43,5	0,7
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	2,4	2,3	
	Rekreaciniai miško sklypai	9,2	9,2	0,2

Girininkija	Miško grupė ir pogrupis	Miškų teritorijos plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Proc. nuo viso ploto
Ančios	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**119,8**	**117,1**	**2,2**
	Rekreaciniai miško sklypai	119,8	117,1	2,2
Grūto	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**1628,9**	**1624,7**	**23,3**
	Rekreaciniai miško sklypai	404,1	401,7	5,8
	Miestų miškai	1224,8	1223,0	17,5
Lateżerio	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**80,5**	**79,9**	**1,0**
	Miško parkai	47,2	46,6	0,6
	Rekreaciniai miško sklypai	33,3	33,3	0,4
Iš viso regioniniame padalinyje:	***Rekreaciniai miškai, iš viso***	**2035,2**	**2024,6**	**4,1**
	Miško parkai	91,8	91,2	0,2
	Rekreaciniai miško sklypai	664,0	657,1	1,3
	Miestų miškai	1231,6	1228,6	2,5
	Valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai	47,8	47,7	0,1

Vandenys. Miško tinkamumą poilsiui didele dalimi lemia ir jo padėtis vandens telkinių atžvilgiu. Jeigu grybavimui ir uogavimui tai turi mažą įtaką, tai ilgesniam poilsiui yra būtinas vandens telkinys, ir kuo jis didesnis, tuo jo pakrančių miškai poilsiautojams yra patrauklesni. Pakankamai patrauklaus, nelabai eutrofikuoto vandens telkinio pakrančių medynai yra žymiai priimtinesni ilgesniam poilsiui, nei tokie patys medynai, labiau nutolę nuo vandens telkinio. Druskininkų padalinio teritorija yra turtinga patraukliais poilsiavimui ežerais ir kitais vandens telkiniais (Metelys, Dusia, Baltoji Ančia, Veisiejis, Giedavardis, Ilgis, Ešerinis, Lateżeris ir kt.), kurie stipriai padidina poilsiautojų skaičių.

6 pav. Lateżerio ežeras (Lateżerio girininkija)

1.4. Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose

Druskininkų regioninio padalinio teritorijos rekreacijos teritorinę sistemą sudaro lankytinos vietos miške, pažintiniai takai, poilsio vietos, sujungtos tarpusavyje turistiniais maršrutais, o taip pat su aplinkine autokelių sistema. Rekreacinę teritorinę sistemą lemia lankytinų vietų išsidėstymas ir jų infrastruktūra. Rekreacijos objektai bei kraštovaizdžio formavimo priemonės sudarys regioninio padalinio valdomų valstybinių miškų pritaikymo žmonių poilsiui kompleksą.

Šiuo metu rekreacinė infrastruktūra regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra gana gerai išvystyta. Pagrindiniai rekreaciniai objektai yra sutelkti labiausiai tam tinkamose vietose – girininkijose, patenkančiose į regioninių parkų teritorijas bei priemiesčių miškuose.

3 lentelė. ***Esamų miško rekreacinių objektų suvestinė***

Eil. Nr.	Girininkijos pavadinimas	Stovykla-vietės	Poilsia-vietės	Atokvėpio vietos	Takai	Apžval-gos vietos	Pažinti-niai kom-pleksai	Pažin-tiniai objektai	Viso
1.	Krosnos		2	4	2	1			**9**
2.	Kapčiamiesčio	3	5	6					**14**
3.	Leipalingio	8	5	2	1				**16**
4.	Merkinės	4	3						**7**
5.	Ančios	5	2	1					**8**
6.	Grūto	1	7	3	1		1	2	**15**
7.	Lateżerio	2	8						**10**
8.	Musteikos		3		1	1			**5**
Viso:		**23**	**35**	**16**	**5**	**2**	**1**	**2**	**84**

7 pav. Bakanauskų poilsiavietė (Lateżerio girininkija)

4 lentelė. **Inventorizuoti rekreacijos objektai**

(Lentelėje naudojamos santrumpos: Valstybinių miškų urėdija – VMU; Dzūkijos nacionalinio parko direkcija – DNPD; Veisiejų regioninio parko direkcija – VRPD; Metelių regioninio parko direkcija – MRPD; Druskininkų savivaldybės administracija - DSA)

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
1.	Krosnos	39	3	Atokvėpio vieta	Kalniškės	VMU
2.	Krosnos	52	9	Poilsiavietė	Medžiotojų	VMU
3.	Krosnos	69	28	Atokvėpio vieta	Zelionkos	VMU
4.	Krosnos	112	1; 7	Poilsiavietė	Dusios ežero	MRPD
5.	Krosnos	121	26	Atokvėpio vieta	Metelių ežero	VMU
6.	Krosnos	145	6	Atokvėpio vieta	Trakiškės	VMU
7.	Krosnos	169-171; 190-195		Pažintinis takas (žirginio turizmo)	Giraitės	VMU
8.	Krosnos	229; 230; 232		Pažintinis takas	Trako miško gamtos pažinimo	VMU
9.	Krosnos	231	40; 41	Apžvalgos vieta	Raganų kalno	VMU
10.	Kapčiamiesčio	23	24	Atokvėpio vieta	Šulnelio	VMU
11.	Kapčiamiesčio	44	12	Stovyklavietė	Ančios	VMU
12.	Kapčiamiesčio	108	4	Atokvėpio vieta	Baltojo Kauknorio	VMU
13.	Kapčiamiesčio	111	3	Atokvėpio vieta	Sapiegiškių	VMU
14.	Kapčiamiesčio	112	12	Stovyklavietė	Veisiejų ežero	VMU
15.	Kapčiamiesčio	129	8	Atokvėpio vieta	Pasienio	VMU
16.	Kapčiamiesčio	148	5	Atokvėpio vieta	Juodojo Kauknorio	VMU
17.	Kapčiamiesčio	195	27	Poilsiavietė	Ustronijos	VMU
18.	Kapčiamiesčio	197	10	Poilsiavietė	Vadinio	VMU
19.	Kapčiamiesčio	209	36	Poilsiavietė	Stalų	VMU
20.	Kapčiamiesčio	180	16-19	Stovyklavietė	Ilgio ežero	VMU
21.	Kapčiamiesčio	231	34	Poilsiavietė	Perkūno kampo	VMU
22.	Kapčiamiesčio	234	1	Poilsiavietė	Trišalė	VMU
23.	Leipalingio	78	1	Stovyklavietė	Šlavanto	VMU
24.	Leipalingio	200	1; 2	Pažintinis takas	Vaikystės sodas	VMU
25.	Leipalingio	270	6	Stovyklavietė	Šilainės	VRPD
26.	Leipalingio	245	5	Poilsiavietė	Galės	VMU ir VRPD
27.	Leipalingio	40	3	Poilsiavietė	Bestraigiškės	VMU
28.	Leipalingio	11	5	Poilsiavietė	Cijūniškės	VMU
29.	Leipalingio	121	31	Atokvėpio vieta	Vileikių	VMU
30.	Leipalingio	121	39	Stovyklavietė	Giedavardžio	VMU
31.	Leipalingio	224	25	Atokvėpio vieta	Leipalingio	VMU
32.	Leipalingio	233	9	Stovyklavietė	Avirio	VMU
33.	Leipalingio	276 278	1 1	Stovyklavietė	Jezdo	VMU
34.	Leipalingio	279	26	Poilsiavietė	Ilgininkų	VMU
35.	Leipalingio	334	9	Stovyklavietė	Norkūnų	VMU
36.	Leipalingio	346	43	Stovyklavietė	Pusiasalio	VMU
37.	Leipalingio	360	15	Poilsiavietė	Paliepio medžiotojų	VMU
38.	Leipalingio	363	9-11	Stovyklavietė	Gailiagirio	VMU
39.	Ančios	14	1	Stovyklavietė	Guronių	VMU
40.	Ančios	27 35	1;2 2	Stovyklavietė	Baltosios Ančios	VMU
41.	Ančios	36	9	Atokvėpio vieta	Briedžio rago	VMU
42.	Ančios	87	10	Atokvėpio vieta	Pertako	VMU
43.	Ančios	64	2	Poilsiavietė	Kapčiamiesčio	VMU

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
44.	Ančios	69	2; 3; 4; 8; 11	Stovyklavietė	Prie elektrinės	VMU
45.	Ančios	77	2,1	Stovyklavietė	Polivarko	VMU
46.	Ančios	78	2	Stovyklavietė	Lino daubos	VMU
47.	Ančios	108	5	Poilsiavietė	Spanguolyno	VMU
48.	Grūto	47	9	Atokvėpio vieta	Piršlio kelio	VMU
49.	Grūto	70	3	Poilsiavietė	Viečiūnų	DSA
50.	Grūto	86	33,34	Poilsiavietė	Grūto	DSA ir VMU
51.	Grūto	80 86	14 33	Stovyklavietė	Ilgio	DSA ir VMU
52.	Grūto	90	4	Poilsiavietė	Neravų	DSA
53.	Grūto	90	7	Poilsiavietė	Dainavos	DSA
54.	Grūto	113 114	2;4;5 3	Atokvėpio vieta	Alkos	VMU
55.	Grūto	113	5	Atokvėpio vieta	Miškininkų	VMU
56.	Grūto	113	16; 17; 18; 22	Pažintinis kompleksas	Girios aido	VMU
57.	Grūto	101	31	Pažintinis objektas	Mergelių akių	VMU
58.	Grūto	123; 125; 126		Pažintinis takas	Saulės	DSA
59.	Grūto	212	1	Poilsiavietė	Jaskonių	VMU
60.	Grūto	220	25	Poilsiavietė	Raigardo	VMU
61.	Grūto	234	15	Poilsiavietė	Kunabalio	VMU
62.	Grūto	167	1	Pažintinis objektas	Partizanų žeminė	VMU
63.	Lateżerio	18	30,32	Poilsiavietė	Žiogelių	VMU
64.	Lateżerio	16	5	Poilsiavietė	Mašnyčių	VMU
65.	Lateżerio	32	38	Poilsiavietė	Šunupio	VMU
66.	Lateżerio	82 98	30 1	Poilsiavietė	Bakanauskų	VMU
67.	Lateżerio	115	4	Stovyklavietė	Ašarėlio	VMU
68.	Lateżerio	115	7	Poilsiavietė	Kermošijos	VMU
69.	Lateżerio	118	25	Poilsiavietė	Vijūninių	VMU
70.	Lateżerio	138	52	Poilsiavietė	Cimakavo	VMU
71.	Lateżerio	177	5	Stovyklavietė	Lateżerio	VMU
72.	Lateżerio	199	4	Poilsiavietė	Šklėrių	VMU
73.	Merkinės	149 150	5;12;22. 20;24.	Stovyklavietė	Kuleinio	VMU
74.	Merkinės	179	1	Poilsiavietė	Jononių	VMU
75.	Merkinės	15	8	Stovyklavietė	Gilšės	VMU
76.	Merkinės	28	44	Stovyklavietė	Pakelinio	VMU
77.	Merkinės	75	15	Stovyklavietė	Ešerinio	VMU
78.	Merkinės	320	16	Poilsiavietė	Norulių	VMU
79.	Merkinės	345	34	Poilsiavietė	Griovos	VMU
80.	Musteikos	16	4; 12	Poilsiavietė	Trikampio ežero	VMU
81.	Musteikos	45	3	Poilsiavietė	Darželių	VMU
82.	Musteikos	48	17	Poilsiavietė	Kapiniškių	VMU
83.	Musteikos	104; 105; 115; 116		Pažintinis takas	Drevinės bitininkystės	VMU
84.	Musteikos	173	13	Apžvalgos vieta	Paukščių stebėjimo	DNPD

5 lentelė. **Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose pagal objektų rūšis**
(inventorizacijos duomenimis)

Eil. Nr.	**Pavadinimas**	**Vieta**		**Apibūdinimas**
		kvartalas	***sklypas***	
APŽVALGOS VIETOS				
Krosnos				
1.	Raganų kalnas	231	40; 41	2 stalai, 5 suolai, laiptai, 2 dekoratyvinės skulptūros, informacinis stendas ir ženklas, automobilių statymo aikštelė.
Musteikos				
2.	Paukščių stebėjimo	173	13	Apžvalgos bokštelis, informacinis stendas. Įrengė Dzūkijos nacionalinio parko direkcija.
ATOKVĖPIO VIETOS				
Krosnos				
1.	Kalniškės	39	3	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė.
2.	Zelionkos	69	28	Stoginė su stalu ir 2 suolais, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė.
3.	Metelių ežero	121	26	2 stalai, 4 suolai, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, 2 laužavietės, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
4.	Trakiškės	145	6	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
Kapčiamiesčio				
5.	Šulnelio	23	24	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
6.	Baltojo Kauknorio	108	4	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, informacinis ženklas.
7.	Sapiegiškių	111	3	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
8.	Pasienio	129	8	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
9.	Juodojo Kauknorio	148	5	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
Leipalingio				
10.	Vileikių	121	31	2 stalai, 4 suolai, šiukšliadėžė, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
11.	Leipalingio	224	25	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo vieta.
Ančios				
12.	Briedžio rago	36	9	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
13.	Pertako	87	10	Pavėsinė, informacinis stendas, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
Grūto				
14.	Piršlio kelio	47	9	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas.
15.	Alkos tiltelio	113 114	2;4;5 3	Stalas ir 2 suolai, laiptai, lieptas, informacinis ženklas.
16.	Miškininkų	113	5	Stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas, laužavietė.
PAŽINTINIAI OBJEKTAI				
Grūto				

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
1.	Mergelių akių	101	31	Suolas, laiptai, tiltelis, laužavietė, paminklas.
2.	Partizanų žeminė	167	1	Stalas ir 2 suolai, informacinis stendas, informacinis ženklas, žeminė, automobilių stovėjimo aikštelė. Bunkerį šioje vietoje 1947 m. pasistatė 3 Lietuvos partizanai. Atstatytas bunkeris, kuris įtrauktas į turistinio maršruto „Partizanų takais“ lankomų objektų sąrašą, iškilmingai atidarytas 1997 m.
PAŽINTINIAI KOMPLEKSAI				
Grūto				
1.	Girios aido	113	16; 17; 18	Kompleksą sudaro informacinis centras - muziejus ir pažintinis takas. Takas yra apie 880 m. ilgio su 72 skulptūromis, 8 pavėsinėmis, 16 stalų, 71 suolais, 11 informacinių stendų, sūpuoklėmis, lipyne ir kt. žaidimų įrenginiais vaikams, lauko tualetu, laužaviete. Šalia tako auga daug pasodintų įvairių dekoratyvinių augalų.
PAŽINTINIAI TAKAI				
Krosnos				
1.	Trako miško gamtos pažinimo takas	229; 230; 232		Pavėsinė, 6 informaciniai stendai, 2 informaciniai ženklai, rodyklė, lauko tualetas, automobilių stovėjimo aikštelė. Trako gamtiniame rezervate įrengtas 2,3 km ilgio žiedinės formos gamtos pažinimo takas (50 m – medinė danga, ~2,2 km – natūrali danga).
2.	Giraitės takas	169-171; 190-195		Žirginio turizmo takas. 2 suolai, stalas, pavėsinė, dekoratyvinė skulptūra, informacinis stendas, 4 informaciniai ženklai, 8 rodyklės, lauko tualetas, laužavietė, 2 rieduliai, automobilių stovėjimo aikštelė. Tako ilgis – 9 km.
Leipalingio				
3.	Vaikystės sodas	200	1; 2	3 suolai, 3 šiukšliadėžės, 2 dviračių stovai, laiptai, tiltelis, 28 dekoratyvinės skulptūros, 2 informaciniai stendai, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, automobilių stovėjimo aikštelė. Tako ilgis – 350 m.
Grūto				
4.	Saulės takas	123; 125; 126		Įrengė Druskininkų savivaldybės administracija. 7 pavėsinės, 3 tilteliai.
Musteikos				
5.	Drevinės bitininkystės takas	104; 105; 115; 116		2 stalai, 6 suolai, 2 dviračių stovai, pavėsinė, informacinis stendas, ženklas, rodyklė, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė. Take yra 2 senoviniai aviliai bei įrengtos 9 drevės bitėms, kuriose

Eil. Nr.	**Pavadinimas**	**Vieta**		**Apibūdinimas**
		kvartalas	***sklypas***	
				(daugumoje) gyvena bitės. 371 m tako ilgio sudaro medinė danga, 2,8 km – natūrali danga.
POILSIAVIETĖS				
Krosnos				
1.	Kalniškės medžiotojų	52	9	Pavėsinė, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
2.	Dusios ežero	112	1; 7	Stalas, 3 suolai, pavėsinė, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė. Dėl objekto tvarkymo ir priežiūros pasirašytas susitarimas Nr. MRP-12/2021 su Metelių regioninio parko direkcija.
Leipalingio				
3.	Galės	245	5	2 stalai, 12 suolų, lieptas, informacinis ženklas, lauko tualetas, 2 laužavietės, persirengimo kabina, tinklinio aikštelė, automobilių stovėjimo aikštelė. Dauguma rekreacinių įrenginių yra įrengta Veisiejų regioninio parko direkcijos, su kuria yra pasirašytas susitarimas dėl objekto priežiūros.
4.	Bestraigiškės	40	3	Pavėsinė, suolas, dekoratyvinė skulptūra, informacinis stendas ir ženklas, lauko tualetas, automobilių stovėjimo aikštelė.
5.	Cijūniškės	11	5	Pavėsinė su baldais, laužavietė, inf. Ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
6.	Ilgininkų	279	26	Pavėsinė, informacinis stendas ir ženklas.
7.	Paliepio medžiotojų	360	15	2 suolai, pavėsinė, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
Ančios				
8.	Spanguolyno	108	5	Pavėsinė, informacinis ženklas.
9.	Kapčiamiesčio	64	2	Pavėsinė, informacinis ženklas.
Kapčiamiesčio				
10.	Ustronijos	195	27	Pavėsinė, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
11.	Vadinio	197	10	Pavėsinė, stalas, 2 suolai, informacinis ženklas.
12.	Stalų	209	36	Pavėsinė, stalas, 2 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, automobilių stovėjimo aikštelė.
13.	Perkūno kampo	231	34	Pavėsinė, dekoratyvinė skulptūra, informacinis ženklas, lauko tualetas.
14.	Trišalė	234	1	Pavėsinė, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
Grūto				
15.	Viečiūnų	70	3	3 pavėsinės, 2 supynės, skulptūros, 2 laužavietės, 27 suolai, šiukšliadėžės. Įrengė Druskininkų savivaldybės administracija.

Eil. Nr.	**Pavadinimas**	**Vieta**		**Apibūdinimas**
		kvartalas	***sklypas***	
16.	Grūto	86	33,34	3 stalai, 8 suolai, 3 šiukšliadėžės, 2 pavėsinės, 2 tilteliai, supynės, informacinis stendas ir ženklas, laužavietė, persirengimo kabina, 2 automobilių stovėjimo aikštelės. Iš jų Druskininkų savivaldybė yra įrengusi 2 tiltelius, 1 pavėsinę, 2 suolus, 1 sūpynes, 1 informacinį stendą, 3 šiukšliadėžes, 1 laužavietę, 1 persirengimo kabiną.
17.	Neravų	90	4	Pavėsinė, laužavietė, suolai, šiukšliadėžė. Įrengė Druskininkų savivaldybės administracija.
18.	Dainavos	90	7	Pavėsinė, laužavietė, suolai, šiukšliadėžė. Įrengė Druskininkų savivaldybės administracija.
19.	Jaskonių	206	1	Pavėsinė, informacinis ženklas.
20.	Raigardo	220	25	Pavėsinė, stalas ir 2 suolai, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
21.	Kunabalio	234	15	Pavėsinė, laužavietė, informacinis ženklas.
Latežerio				
22.	Žiogelių	18	30,32	Stalas, 2 suolai, pavėsinė, informacinis stendas.
23.	Mašnyčių	36	5	Pavėsinė, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
24.	Šunupio	32	38	Pavėsinė, informacinis ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
25.	Bakanauskų	82 98	30 1	2 stalai, 4 suolai, tiltelis, pavėsinė, 2 informaciniai stendai, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė, medinis takas per aukštapelkę (130 m).
26.	Kermošijos	115	7	17 suolų, 7 stalai, tvorelė, 2 pavėsinės, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 5 laužavietės, persirengimo kabina, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
27.	Vijūninių	118	25	Pavėsinė, informacinis ženklas, rodyklė.
28.	Cimakavo	138	52	Stalas, 2 suolai, pavėsinė, informacinis stendas, rodyklė, automobilių stovėjimo aikštelė.
29.	Šklėrių	199	4	Pavėsinė, informacinis stendas ir ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
Merkinės				
30.	Jononių	179	1	3 stalai, 6 suolai, pavėsinė, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
31.	Norulių	320	16	Pavėsinė, informacinis stendas, automobilių stovėjimo aikštelė.
32.	Griovos	345	34	Stalas, 2 suolai, tiltelis, pavėsinė, informacinis stendas, laužavietė, turėklas.

Eil. Nr.	**Pavadinimas**	**Vieta**		**Apibūdinimas**
		kvartalas	***sklypas***	
Musteikos				
33.	Trikampio ežero	16	4; 12	3 stalai, 6 suolai, pavėsinė, tiltelis, informacinis stendas, ženklas, automobilių stovėjimo aikštelė.
34.	Darželių	45	3	Pavėsinė, šiukšliadėžė, informacinis stendas, automobilių stovėjimo aikštelė, laužavietė.
35.	Kapiniškių	48	17	Stalas ir 2 suolai, pavėsinė, informacinis stendas, lauko tualetas, automobilių stovėjimo aikštelė.
STOVYKLAVIETĖS				
Kapčiamiesčio				
1.	Ančios	44	12	Pavėsinė, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
2.	Veisiejų ežero	112	12	Stalas, 2 suolai, pavėsinė, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
3.	Ilgio ežero	180	16-19	97 suolai, 10 stalų, 5 šiukšliadėžės, 2 lieptai, tiltelis, 4 pavėsinės, 5 skulptūros, 2 supynės, kiti vaikų žaidimų įrenginiai, 2 informaciniai stendai, 2 informaciniai ženklai, 2 rodyklės, 2 lauko tualetai, 8 laužavietės, 2 persirengimo kabinos, automobilių stovėjimo aikštelė.
Leipalingio				
4.	Šlavanto	78	1	2 stalai, 4 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, 2 laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.
5.	Šilainės	270	6	2 stalai, 6 suolai, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė. Dauguma rekreacinių įrenginių yra įrengta Veisiejų regioninio parko direkcijos, su kuria yra pasirašytas susitarimas dėl objekto priežiūros.
6.	Giedavardžio	121	39	2 pavėsinės su miško baldais, 2 laužavietės, 2 automobilių stovėjimo aikštelės, 6 suolai ir 3 stalai.
7.	Avirio	233	9	2 stalai, 4 suolai, 2 informaciniai ženklai, 2 persirengimo kabinos, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
8.	Jezdo	276 278	1 1	2 stalai, 4 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
9.	Norkūnų	334	9	4 stalai, 8 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, 4 laužavietės, persirengimo kabina, automobilių stovėjimo aikštelė.
10.	Pusiasalio	346	43	7 stalai, 14 suolų, 2 informaciniai ženklai, 2 lauko tualetai, 7 laužavietės, persirengimo kabina, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.

Eil. Nr.	**Pavadinimas**	**Vieta**		**Apibūdinimas**
		kvartalas	***sklypas***	
11.	Gailiagirio	363	9-11	4 suolai, 2 pavėsinės, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 2 laužavietės, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
Ančios				
12.	Guronių	14	1	Pavėsinė, 3 suolai, informacinis ženklas, lauko tualetas, laužavietė.
13.	Baltosios Ančios	27 35	1;2 2	Pavėsinė, 2 suolai, informacinis stendas ir ženklas, lauko tualetas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
14.	Prie elektrinės	69	2; 3; 4; 8; 11	3 stalai, 6 suolai, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 2 laužavietės, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
15.	Polivarko	77	2,1	Pavėsinė, 4 stalai, 8 suolai, 4 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 4 laužavietės, 4 automobilių stovėjimo aikštelės.
16.	Lino daubos	78	2	2 stalai, 4 suolai, informacinis ženklas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.
Grūto				
17.	Ilgio	80 86	14 33	11 suolų, 4 stalai, 3 šiukšliadėžės, tiltelis, 2 pavėsinės, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 4 laužavietės, 2 persirengimo kabinos, 2 automobilių stovėjimo aikštelės. Iš jų Druskininkų savivaldybė yra įrengusi 3 suolus, 3 šiukšliadėžes, 1 tiltelį, 1 pavėsinę, 1 laužavietę, 1 persirengimo kabiną.
Latežerio				
18.	Latežerio	177	5	2 pavėsinės, tiltelis, 4 stalai, 9 suolai, informacinis stendas, inf. Ženklas, 2 laužavietės, lauko tualetas, persirengimo kabina, automobilių stovėjimo aikštelė.
19.	Ašarėlio	115	4	14 suolų, 7 stalai, tvorelė, 2 pavėsinės, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 4 laužavietės, persirengimo kabina, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
Merkinės				
20.	Kuleinio	149 150	5;12;22. 20;24.	3 stalai, 10 suolų, lieptas, 2 pavėsinės, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 3 laužavietės, 2 automobilių stovėjimo aikštelės.
21.	Pakelinio	28	44	4 stalai, 8 suolai, tvorelė, tiltelis, pavėsinė, informacinis stendas, 2 informaciniai ženklai, lauko tualetas, 2 laužavietės, persirengimo kabina, automobilių stovėjimo aikštelė.
22.	Ešerinio	75	15	2 stalai, 4 suolai, tvorelė, tiltelis, pavėsinė, informacinis stendas, informacinis ženklas,

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
				lauko tualetas, 2 laužavietės, persirengimo kabina, automobilių stovėjimo aikštelė.
23.	Gilšės	15	8	2 stalai, 4 suolai, informacinis ženklas, laužavietė, automobilių stovėjimo aikštelė.

Druskininkų regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų, tenka 1,7 rekreaciniai objektai. Tankumas yra nevienodas ir įvairuoja priklausomai nuo miškų rekreatyvumo ir lankytojų srautų.

Miško rekreaciniai objektai, ypač esantys netoli lankomų gamtos ar kultūros paveldo objektų, įsilieja į bendrą rekreacinę sistemą ir užima svarbų vaidmenį pažintiniame ir poilsio gamtoje turizme.

2. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA

Valstybės saugomų registruotų kultūros vertybių, pripažintų saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui (LR Kultūros ministro 2005-04-29 įsakymas Nr. ĮV-190 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“) apsaugą reglamentuoja LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, kurio 19 str. 2 d. 1 p. imperatyviai nurodo, jog „*viešajam pažinimui ir naudojimui saugojamame objekte draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes“*.

Kultūros paveldo tvarkyba vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsnio nuostatomis.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių, jų teritorijų, apsaugos zonų tvarkymą ir veiklos jose plėtojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 str. 2 d. 1 p., kuriame nurodoma, jog šių teritorijų tvarkymas ir veiklos plėtojimas vykdomas *„pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatomus kultūros paveldo objektų tipiniuose apsaugos reglamentuose, tvirtinamuose Vyriausybės, ir individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose kultūros ministro nustatyta tvarka“*.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialieji planai rengiami vadovaujantis „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. ĮV-261/D1-322.

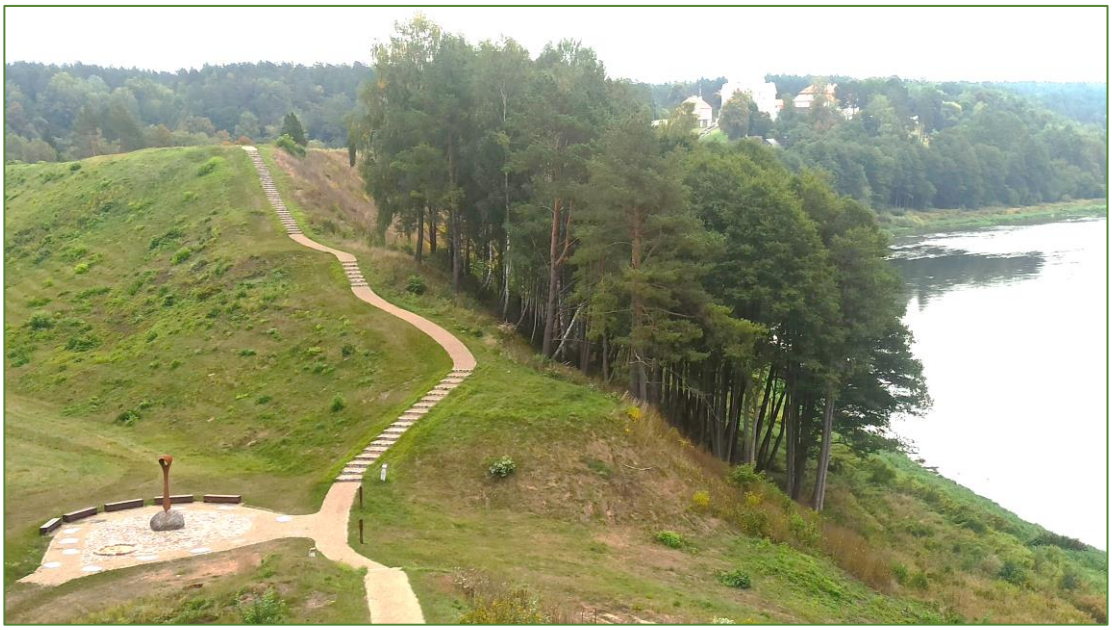

8 pav. Liškiavos piliakalnis (Merkinės girininkija)

6 lentelė. **Kultūros paveldo objektai**
(Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje)

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
Krosnos girininkija							
1.	21562	Lietuvos partizanų Kalniškės mūšio vietos kompleksas	Nacionalinis	Paminklas	Gudeliškės k., Šeštokų sen., Lazdijų r. sav.	25; 39	23, 24, 25; 5, 6, 7, 8, 9, 10
2.	6309	Natalinos kaimo senosios kapinės	Vietinis	Registrinis	Natalinos k., Būdviečio sen., Lazdijų r. sav.	31	20
3.	29553	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mockonių k., Seirijų sen., Lazdijų r. sav.	121	16
4.	29506	J. Zdanavičiaus-Vyčio kapas		Valstybės saugomas	Seirijų sen., Lazdijų r. sav.	121	19
5.	26432	Kalnas vad. Kivakalniu		Valstybės saugomas	Straigiškės k., Seirijų sen., Lazdijų rajono sav.	231; 233	40; 3, 4
6.	1853	Obelijos piliakalnis, vad. Zaramkalniu	Nacionalinis	Paminklas	Obelijos k., Miroslavo sen., Alytaus rajono sav.	111	9
Kapčiamiesčio girininkija							
1.	268	Justinavo dvaro sodybos parko fragmentai	Vietinis	Registrinis	Justinavo g., Vainežerio k., Kapčiamiesčio sen., Lazdijų rajono sav.	46	11, 12, 13
Leipalingio girininkija							
1.	26423	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Bestraigiškės k., Seirijų sen., Lazdijų r. sav.	35	18, 19
2.	29533	Lietuvos partizanų Juozo Juškevičiaus-Lino ir Alberto Kėkšto-Kęstučio kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Žilvičių k., Noragėlių sen., Lazdijų r. sav.	66	32
3.	32954	Leipalingio dvaro parkas	Regioninis	Registrinis	Leipalingis, Leipalingio sen., Druskininkų sav.	213	30–34, 37–53, 55, 58
4.	29534	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Smališkės k., Veisiejų sen., Lazdijų r. sav.	332	21
Merkinės girininkija							
1.	3657	Akmens a. stovykla		Registrinis	Jonionių k., Merkinės sen., Varėnos r. sav.	160	1
2.	26377	Liškiavos kaimo žydų senosios kapinės	Regioninis	Valstybės saugomas	Liškiavos k., Merkinės sen., Varėnos r. sav.	281	6
3.	1751	Liškiavos pilies pietvakarinio bokšto liekanos	Regioninis	Registrinis	Liškiavos k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	284	4, 11

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingu-mo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
4.	3658	Liškiavos piliakalnis, vad. Liškiavos pilies kalnu, Raganos mūru, Perkūno šventinyčia	Nacionalinis	Paminklas	Liškiavos k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	284	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15
5.	30286	Liškiavos dvarvietė	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Liškiavos k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	284	7, 16, 17
6.	33682	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos ir Rusijos imperijos karių kapinės	Vietinis	Registrinis	Merkinės vs., Merkinės sen., Varėnos r. sav.	102	17
7.	35289	Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kelio IV skulptūrų grupė	Regioninis	Valstybės saugomas	Merkinės k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	102	24
8.	43436	Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago vadavietė	Nacionalinis	Registrinis	Mardasavo k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	123	22
9.	3673	Mardasavo, Glyno senovės gyvenvietė	Regioninis	Registrinis	Mardasavo k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	190	7, 8
10.	3675	Mardasavo, Glyno senovės gyvenvietė II	Regioninis	Registrinis	Mardasavo k., Merkinės sen., Varėnos rajono sav.	190	17, 18
11.	3667	Akmens a. stovykla		Registrinis	Puvočių k., Marcinkonių sen., Varėnos r. sav.	232	1, 3
Ančios girininkija							
1.	29578	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Pertako k., Kapčiamiesčio sen., Lazdijų r. sav.	91	3
2.	29573	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta I	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mizarų k., Leipalingio sen., Druskininkų sav.	4	20
Grūto girininkija							
1.	29575	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta III	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mizarų k., Leipalingio sen., Druskininkų sav.	38	18
2.	29574	Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta II	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Mizarų k., Leipalingio sen., Druskininkų sav.	47	7
3.	3691	Druskininkų, Ratnyčios senovės gyvenvietė	Nacionalinis	Paminklas	Druskininkų m., Druskininkų sav.	102	28, 29, 30, 31, 32, 42
4.	37627	Druskininkų žydų senosios kapinės	Vietinis	Registrinis	Baravykų g., Druskininkai, Druskininkų sav.	101	46

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
5.	29617	Lietuvos geografo profesoriaus Alfonso Basalyko gimtosios sodybos vieta	Regioninis	Valstybės saugomas	Jaskonių k., Viečiūnų sen., Druskininkų sav.	197	14
Lateżerio girininkija							
1.	29604	Lietuvos partizanų Broniaus Damulevičiaus-Kelmo ir Jono Sinkevičiaus-Jotvingio kovos ir žūties vieta	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Randamonių k., Viečiūnų sen., Druskininkų sav.	92	15
Musteikos girininkija							
1.	2745	Kabelių senovės gyvenvietė		Valstybės saugomas	Musteikos k., Marcinkonių sen., Varėnos rajono sav.	121	9, 36, 38
2.	42643	Dainavos apygardos įkūrėjo, Pietų Lietuvos partizanų srities vado, pulkininko leitenanto Juozo Vitkaus - Kazimieraičio bunkerio vieta	Nacionalinis	Registrinis	Rudnios k., Marcinkonių sen., Varėnos rajono sav.	26	38
3.	38795	Kapiniškių senovės gyvenvietė II	Regioninis	Registrinis	Kapiniškių k., Marcinkonių sen., Varėnos r. sav.	38	98

Kultūros paveldo objektų vertingosios savybės

(pagal LR kultūros vertybių registrą)

1. <u>Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta (29553)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (nelygus, aukštumos pakraštys į PR nuo Metelio ež. daubos; būklė gera);

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje vietoje, Šilo miške, prie tuomet augusio ir tebesančio ąžuolo, buvusiame Vaickūniškės k., dabar, pagal kadastrinį skirstymą, ši vieta yra Mockonių k., 1948-05-29 kaudamiesi su čekistinės kariuomenės daliniu, plataus masto operacijai prieš partizanus vadovavo LSSR MGB ministro pavaduotojas gen. Kapralovas, SSSR MGB valdybos viršininkas gen. ltn. Burmakas ir nežinomas 284 šaulių pulko vadas, žuvo Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Mindaugo tėvūnijos partizanai: Kubilius-Varpas, būrio vadas Pranas Milkevičius-Vilkas, g. 1919 (1918 ?) m. Spartų k., Albinas Pavilonis-Rytas, g. 1929 m. Viešnagių k., dab. Lazdijų r., Juozas Uzdila-Ožys, g. 1916 (1919 ?) m. Agarinių k., dab. Lazdijų r., Jonas Zdanavičius-Vytis, g. 1927 m., Gražulių k., dab. Alytaus r. Pastaba: partizanas J. Zdanavičius-Vytis po kautynių buvo palaidotas

prie Metelio ež., kapas įtrauktas į kultūros vertybių registrą (u. k. 29506, L1562), laikinas kryžius neišliko, kapas nerastas. Kitų partizanų kapai, tikėtina, Seirijuose.

2. J. Zdanavičiaus-Vyčio kapas (29506)

Vertingosios savybės (vertybės sudėtis, apimtis, vertingos dalys ir elementai):
- aukštumėlė, apsupta pušimis ir ąžuolais. 1948 m. birželio mėn. slapta palaidotas Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Mindaugo tėvūnijos partizanas Jonas Zdanavičius-Vytis.

3. Kalnas vad. Kivakalniu (26432)

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

4. Obelijos piliakalnis, vad. Zaramkalniu (1853)

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (Obelijos ežero krante esančios pailgos Š-P kryptimi kalvos Š dalis, iš V juosiama Obelijos pakrantės, iš R ir Š - daubų, o P pusėje toliau tęsiasi kiek žemesnė kalvos dalis; šios kalvos dalies viršuje iškasta didelė duobė, dabar visa kalva apaugusi lapuočiais medžiais);
- piliakalnio aikštelė (keturkampė, pailga Š-P kryptimi, 14x10 m dydžio; aikštelės viduryje iškasta didelė duobė, dabar ji visa apaugusi lapuočiais medžiais);
- pylimai (piliakalnio aikštelės P gale supiltas dabar 2 m aukščio ir 13 m pločio pylimas 7 m aukščio išoriniu šlaitu, o jos Š gale supiltas dabar irgi 2 m aukščio ir 16 m pločio pylimas 3-4 m aukščio išoriniu šlaitu, už kurio išorėje esančio griovio supiltas antras, dabar 1 m aukščio, 10 m pločio ir 20 m ilgio pylimas 2 m aukščio išoriniu šlaitu, puslankiu juosiantis piliakalnį iš Š pusės; visi pylimai dalinai nusklidę ir sulėkštėję, dabar apaugę lapuočiais medžiais);
- grioviai (tarp piliakalnio Š pusėje esančių griovių iškastas dabar 6 m pločio ir 1 m gylio griovys; griovys dalinai užslinkęs ir suseklėjęs, dabar apaugęs lapuočiais medžiais);
- terasos (piliakalnio V šlaite, 8-9 m žemiau aikštelės yra 5 m pločio terasa; terasa dalinai nuslinkusi, dabar apaugusi lapuočiais medžiais);
- šlaitai (piliakalnio šlaitai statūs, rytinis 9 m , o vakarinis - 16 m aukščio; dabar jie visi apaugę lapuočiais medžiais);
- kultūrinis sluoksnis (piliakalnio aikštelėje pastebimas tamsios žemės kultūrinis sluoksnis; sluoksnis apardytas piliakalnio aikštelės viduryje iškasus didelę duobę).

Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Metelių regioninio parko Metelių kraštovaizdžio draustinio teritorija.

5. **Justinavo dvaro sodybos parko fragmentai (268)**
Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos:

- senojo dvaro vieta teritorijos R dalyje (archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu ištirtas 10 m² plotas, surastas buvusio pastato fragmentas, pamatas - lauko rieduliai, tarp kurių fiksuotas rudo molio sluoksnelis bei raudonų plytų fragmentai);
- teritorijos pietvakarinėje dalyje - naujojo dvaro vieta (archeologinių tyrimų metu buvo ištirtas 258 m² plotas, nustatyta, kad pagrindinė rūmų pastato dalis buvo stačiakampio formos, 11 x 28 m dydžio, su dviem fligeliais).

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas;
- kultūrinis sluoksnis (80-100 cm kultūrinis sluoksnis su pastato liekanomis, archeologiniais radiniais: buitinės keramikos fragmentai, interjero detalės, stikliniai buteliai, stalo įrankiai, dekoro elementai, šovinių liekanos);
- gynybinis-drenažo griovys teritorijos PR dalyje.

objekto teritorijoje esantys želdynai ir želdiniai:
- parko fragmentai teritorijos R ir P dalyje;
- liepų alėjos fragmentai teritorijos R dalyje;
- medžių eilė teritorijos P dalyje.

natūralūs vandens telkiniai:
- Vainežerio ežeras.

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- nekilnojamoji kultūros vertybė yra Ančios kraštovaizdžio draustinyje.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- Justinavo dvaro sodybos parkas nuo 1986 m. vietinės reikšmės gamtos paminklas, 2004 m. kaip senas parkas paskelbtas kertine miško buveine ir nuo 2007 m. dvaro parkas valstybės saugomas, dendrologinę vertę turintis, gamtos paveldo objektas. Istoriografijoje Justinavo (Vainežerio) dvaras yra siejamas su faktu, kad jame 1831 m. buvo slaugoma, o vėliau mirė sukilimo dalyvė, 25 - ojo pėstininkų pulko 1 - osios kuopos garbės vadė Emilija Pliaterytė (1806-1831 m.). Kai kurių šaltinių teigimu, Justinavo (Vainežerio) dvaro rūmai buvo pastatyti greičiausiai XVIII a. Tuo laiku greta dvaro buvo įkurti sodai ir parkas. Manoma, kad Justinavo (Vainežerio) dvaras atiteko Ablamavičių dinastijai, kurį jie valdė per visą XIX a. Spėjama, kad dvaras pavadintas jo savininko dukros Justinos vardu. Dvarui priklausė Aukštadvario, Paveisininkų, Elenavos (Lenkijos pasienyje), Juozapavos, Viktarino palivarkai. XX a. pradžioje Justinavo dvarą valdė Murauskas. 1922 m. dvaro žemė buvo išdalinta Lietuvos savanoriams. Dvaro rūmuose įsikūrė Seinų miškų urėdija (vėliau Veisiejų miškų ūkio administracija) ir pradinė mokykla. Dvaras imtas vadinti Vainežerio dvaru. 1948 m. dvaro rūmai ir ūkiniai pastatai sudegė. Manoma, kad juos sudegino Lietuvos partizanai (apylinkėse veikė Dainavos apygardos Šarūno rinktinė), siekdami, kad dvaro rūmuose nebūtų įkurta mašinų traktorių stotis. Ilgainiui likę rūmai buvo išardyti ir panaudoti naujų sodybų statybose.

6. <u>Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta (26423)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- slėptuvės-bunkerio vieta (apie 2 m gylio, 4x4 m duobė; užslinkusi, apaugusi žole);
- reljefas (nelygus, nuolydis į ŠV; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Bestraigiškės miške, šioje vietoje buvusiame bunkeryje įrengtoje Šarūno rinktinės vadavietėje, išduoti užverbuotų agentų Olchos, Klevo ir Bijūno, 1951-02-06 kautynėse su MGB vidaus kariuomenės 34-ojo šaulių pulko 2-ojo bataliono kareiviais žuvo: Dainavos apygardos vado pavaduotojas žvalgybai, apygardos teismo pirmininkas, Šarūno rinktinės vadas Juozas Jurelionis-Sakalas, g. 1922 m., A. Juozapavičiaus tėvūnijos 3-ojo būrio vadas Pranas Majauskas-Vanagėlis, g. 1922 m Paserninkų k., to paties būrio 3 skyriaus vadas Pranas Celevičius-Berželis, g. 1923 m. Seirijuose, Vaclovas Pledys-Slapukas, g. 1929 m. Seirijuose, Vytautas Vaivada-Garsas, g. 1928 (1929 ?) m. Paserninkų k., Antanas Vailionis-Tėvas, g. 1898 m., sunkiai sužeistas ligoninėje mirė, Juozas Žilionis-Strazdas, g. 1928 m., Paserninkų k. Partizanas Juozas Žukas-Gulbinas, g. 1929 m. Šadžiūnų k., suimtas, įkalintas.).

7. Lietuvos partizanų Juozo Juškevičiaus-Lino ir Alberto Kėkšto-Kęstučio kovos ir žūties vieta (29533)

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (kalvelės viršus, truputį nelygus; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- pagal agentės, slapyvardžiu Eglė, gautą pranešimą, esą prie eigulės Varževičienės namelio bunkeryje slepiasi partizanai, MGB Živulciškės miške 1949-11-05 surengė operaciją. Vadovavo MGB ministro padėjėjas Kučiuginas ir MGB Lazdijų skyriaus viršininkas mjr. Aleksejevas, dalyvavo MGB Alytaus skyriaus viršininkas Bogomolovas ir 30-ies kareivių grupė. Partizanai kovėsi, o po to nusižudė. Žuvo: Dainavos apygardos Šarūno rinktinės A. Juozapavičiaus tėvūnijos partizanai: Juozas Juškevičius-Linas, g. 1927 m. Panemunės k., Seirijų vlsč., dab. Lazdijų r., Albertas Kėkštas-Kęstutis, g. 1927 m. Naujojoje Vilnioje. Paminklą sukūrė, savo lėšomis pastatė Bronius Kašelionis, Krikštonių k., kalvis - Juozas Varnelis, Veisiejų k.).

8. Leipalingio dvaro parkas (32954)

Vertingųjų savybių pobūdis:

kraštovaizdžio, želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas).

Vertingosios savybės:

planavimo sprendiniai:

- miško parkas.

buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos:

- akmens ir plytų mūro rūsio liekanos (likusi dalis plytų mūro skliautinės perdangos).

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- giliai raižyti aukšti Seiros u. šlaitai ir slėnis.

takai, keliai ar jų dalys, dangos:

- spinduliškų takų "vėduoklė" R dalyje;

- Š-PV krypties takas - alėja, besitęsiantis pagal R parko ribą.

želdynai ir želdiniai:

- Š-PV krypties mažalapių liepų alėjos fragmentai, besitęsiantys pagal R parko ribą;
- Seiros u. R šlaito ir slėnio želdiniai: spygliuočiai ir lapuočiai, tarp kurių labiausiai paplitę: pušys, eglės, liepos, skroblai, beržai, klevai, drebulės, ąžuolai; išskirtina seniausia parko eglė - 1,16 m. skersmens.

upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai:

- Seirijos u., jos intako vaga.

artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas:

- iš P, V, Š miško parką supantis kraštovaizdis.

9. <u>Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta (29578)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

Žemės ir jos paviršiaus elementai:

- slėptuvės-bunkerio vieta; reljefas (lygus; būklė gera; apaugusi ir užslinkusi bunkerio duobė, gylis apie 0,8-1 m, 3x3 m).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- šiame buvusiame bunkeryje, 1946-09-07 kautynėse su NKVD kariuomenės daliniu, išduoti agento "Silnij" žuvo Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio grupės partizanai: Bronius Sadeckas-Klajūnas, g. 1923 (1924?) m. Nasūtų (Pertako?) k., dab. Lazdijų r., Vaclovas Vaikšnoras-Erdžius, g. 1922 (1923?) m., Sventijansko k., dab. Lazdijų r., Vincas Volskas-Liūtas, g. 1920 (1921?) m., Menciškės k., dab. Lazdijų r.

10. <u>Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta (29534)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

Žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (lygus; būklė gera)

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- 1948-05-04 kautynėse su MGB čekistinės kariuomenės daliniu Gerviškės k. žuvo Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio tėvūnijos partizanai: 1-ojo būrio vadas Antanas Radžiukynas-Nevėžis, g. 1919 m. Leipalingyje, dab. Lazdijų r., skyriaus vadas Jonas Leščinskas-Skroblas, g. 1919 m. Neliubonių k., dab. Lazdijų r., grandies vadas Albinas Ramanavičius-Balandis, g. 1921 m. Kučiūnų k., dab. Lazdijų r.

11. <u>Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta I (29573)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (nelygus, Bilsinyčios upelio šlaitas; klampi vieta, būklė patenkinama);
- slėptuvės-bunkerio vieta (labai apaugusi krūmokšniais, meldais; duobės nematyti, būklė patenkinama).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Lazdijų aps. Leipalingio vlsč Mizarų k. pamiškėje, netoli partizanų rėmėjo Abromavičiaus namo, prie Bilsinyčios upelio, po plento tiltu buvo įrengtas partizanų bunkeris. Išdavus, bunkerį 1947-01-16 apsupo MGB Leipalingio vlsč. poskyrio operatyvinė karinė grupė. Kautynėse žuvo 3 Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Vyties kuopos Ąžuolo būrio partizanai: Juozas Bankietas-Žvirblis, g. 1920 m. Didžiasalio (Ilgininkų) k., Leipalingio vlsč., Lazdijų aps., Bronius Butkevičius-Baravykas, g. 1919 m. Didžiasalio (Ilgininkų) k., Leipalingio vlsč., Antanas Šumskas-Lapas, g. 1926 (1923 ?) m. Mizarų k., Leipalingio vlsč. Žuvusiųjų palaikai niekinti Leipalingio aikštėje, užkasimo vieta neišaiškinta.

12. Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta II (29574)

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- slėptuvės-bunkerio vieta (apaugusi samanomis, krūmeliais, apie 1,5 m gylio, apie 4x4 m duobė; būklė patenkinama);
- reljefas (nelygus, duobėtas, žemėjantis į Š; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- 1946-11-09 Leipalingio vlsč. MGB poskyrio informatoriui „Ženai“ pranešus, kad Lazdijų aps. Leipalingio vlsč. Kaziulių k. gyventojo Vaikšnoro sodyboje lankosi partizanai, lapkričio 11 d. prie minėtos sodybos surengta pasala. Partizanai, eidami į kaimą, pastebėjo jų laukiančius Leipalingio vlsč. enkavedistus bei stribus ir pabandė pasislėpti šalia kaimo esančiame miške įrengtame bunkeryje. Kadangi buvo pasnigę, enkavedistai ir stribai pagal pėdsakus atsekė iki bunkerio. Kautynėse žuvo 2 partizanai: Dainavos apygardos Šarūno rinktinės 1-osios kuopos vado Antano Bučionio-Ąžuolo adjutantas Jonas Vitkauskas-Barkūnas, Sukilėlis, g. 1909 m. Leipalingyje Lazdijų aps., jam 1999-02-17 pripažintas kario savanorio statusas, Dainavos apygardos Šarūno rinktinės 1-osios kuopos partizanas Juozas Subačius-Milžinas, g. 1918 m. Kamorūnų k., Leipalingio vlsč., Lazdijų aps., jam 2003-09-09 pripažintas kario savanorio statusas. Partizanų palaikai niekinti Leipalingio aikštėje, užkasimo vieta neišaiškinta.

13. Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta III (29575)

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- slėptuvės-bunkerio vieta (apaugusi samanomis, krūmeliais, apie 1,3 m gylio, apie 5x5 m duobė; būklė patenkinama);
- reljefas (lygus; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Šilainės miško 4 kvartale buvusioje slėptuvėje-bunkeryje 1951-02-22 kautynėse su MGB Veisiejų poskyrio operatyvine grupe žuvo 4 Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Vytenio tėvūnijos partizanai: Vytenio tėvūnijos štabo viršininkas Viktoras Bučionis-Jaunutis, g. 1927 m. Buteliznos k., Boleslovas Ivanauskas-Linksmutis, g. 1934 m. Didžiasalio k., Angelė Janulevičiūtė Bučionienė-Lakštingala, g. 1930 m. Varnėnų k., Vytautas Maslauskas-Ramunis, g. Varnėnų k.

14. <u>Lietuvos partizanų Kalniškės mūšio vietos kompleksas (21562)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (dvi kalvos, ant vienos iš jų, aplink ją, Meškakalnį, vyko pagrindinis mūšis, ir tarp jų esanti raguva, kuria eina keliukas; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1945-05-16-17 Kalniškės mūšio vieta.

15. **<u>Natalinos kaimo senosios kapinės (6309)</u>**

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (gana lygioje vietoje esanti nežymi, lėkšta apie 40 m skersmens ir iki 1 m aukščio kalvelė; paviršius apaugęs lazdynais, pakraščiuose auga lapuočiai ir spygliuočiai medžiai, šalia teritorijos ŠV krašto tęsiasi Vidzgailų - Jukneliškės kelias, o kiek į P nuo jos praeina Šeštokus su Lenkijoje esančiais Aradninkais jungiantis geležinkelis);
- kapai (nedegintų mirusiųjų, manoma, kad Natalinos ir aplinkinių kaimų gyventojų, kurie laidoti aukštielninki, daugiausiai galvomis į VŠV, dalis karstuose, kapai be įkapių , o kai kurie ir su jomis; dalis kapų suardyta, matyt, seniau ariant ar sodinant mišką, 26 kapai ištirti 2013 m. archeologinių tyrimų metu.

16. <u>Lietuvos partizanų Broniaus Damulevičiaus-Kelmo ir Jono Sinkevičiaus-Jotvingio kovos ir žūties vieta (29604)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (nelygus, kalvelės viršus ir jos Š papėdė; būklė gera);
- slėptuvės-bunkerio vieta (žemėmis užslinkusi, apaugusi apie 1,6 m gylio, apie 3x4,5 m duobė; būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- buvusiame bunkeryje, 1952-02-23 apsupti čekistinės kariuomenės dalinio, besikaudami žuvo Dainavos apygardos Kazimieraičio rinktinės Gardino tėvūnijos partizanai: Bronius Damulevičius-Kelmas, g. 1918 m. Ratnyčioje, Jonas Sinkevičius-Jotvingis, g. 1918 m. Naujasodės k., suimtas Kazimieraičio rinktinės

vadas Juozas Drazdauskas-Putinas, g. 1928 m. Barčių k., Veisiejų vlsč.-05-16-17 Kalniškės mūšio vieta.

17. <u>Druskininkų, Ratnyčios senovės gyvenvietė (3691)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (patvenkto Grūtos upelio kairiojo kranto iškyšulys žemesniu R galu, iki 5-7 m aukščio vidutinio statumo šlaitais, kurį iš ŠR, R, PR ir P juosia Grūtos tvenkinys, o V pusėje toliau tęsiasi gana lygi, kiek kylanti į V vietovė; vieta apaugusi pušų mišku, jos P dalimi maždaug V-R kryptimi tęsiasi asfaltuotas takas, RŠR gale pastatyta betoninė Grūtos pralaida, jungianti tvenkinio krantus);
- kultūrinis sluoksnis (sudarytas iš pilkos smėlingos žemės, su archeologiniais radiniais; sluoksnis apardytas seniau pustant, pirmojo pasaulinio karo metu kasant apkasus, tiesiant per gyvenvietės teritoriją asfaltuotą keliuką).

18. <u>Druskininkų žydų senosios kapinės (37627)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (miško kalvelė; kapinės apaugę pušimis, kapinių PV dalis žemėjanti, teritorija neaptverta);
- judėjų konfesijos gyventojų palaikai

įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos:
- lauko akmens antkapiniai paminklai su iškaltais įrašais hebrajų rašmenimis, tvoros fragmentai (išliko 3 paminklai, pakeitę autentišką buvimo vietą; būklė patenkinama).

19. <u>Lietuvos geografo profesoriaus Alfonso Basalyko gimtosios sodybos vieta (29617)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus; teritorijoje pastatytas medinis stogastulpis su bareljefu, auga sena liepa).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes:
- Alfonsas Basalykas gimė 1924 m. kovo 28 d. Balainių eiguvoje netoli Jaskonių, Varėnos valsčius - mirė 1986 m. birželio 30 d. Vilnius) - Lietuvos geografas, geografijos mokslų daktaras.

20. <u>Kabelių senovės gyvenvietė (2745)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

21. <u>Dainavos apygardos įkūrėjo, Pietų Lietuvos partizanų srities vado, pulkininko leitenanto Juozo Vitkaus - Kazimieraičio bunkerio vieta (42643)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- bunkerio vieta, reljefas (bunkeris buvo įrengtas prie Skroblaus upelio ir Madžieriaus šaltinio, išlikusi duobė apie 5 m ilgio, 3 m pločio).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Juozas Vitkus-Kazimieraitis - partizanų kovos Dzūkijoje organizatorius, Dzūkų rinktinės įkūrėjas, „A“ (vėliau Dainavos) apygardos vadas, pirmasis Pietų Lietuvos partizanų srities vadas pulkininkas leitenantas, g. 1901-12-10 Ketūnų k., Skuodo vlsč., Mažeikių ap. 1921 m. baigė Kauno Karo mokyklą, 1934 - Briuselio karo akademiją, 1938 m. pabaigoje jam suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis, dėstė Karo mokykloje inžineriją. J. Vitkus-Kazimieraitis 1997-11-20 apdovanotas I-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu. Hitlerinės Vokietijos okupacijos metais vadovavo antinacinės bei antikomunistinės karinės „Kęstučio“ organizacijos Vilniaus štabui, dėstė pogrindinėje karo mokykloje. Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą J. Vitkus pasitraukė į Marcinkonių valsčių, kur Kabelių girininkijoje dirbo buhalteriu. 1945 m. gegužės mėn. su vietos partizanų vadų pritarimu ir pagalba įkūrė Dzūkų grupės partizanų štabą, parengė pirmus direktyvinius dokumentus. Saugumo sumetimais birželio mėnesį pasitraukė į mišką. Gerai suprato politinę ir karinę organizuotos veiklos reikšmę, todėl keliavo po partizanų junginius, atkūrė ryšius su Lietuvos laisvės armijos vadais Vilniuje ir Žemaitijoje. Artėjant 1945 m. žiemai buvo susirūpinta vietos naujai slėptuvei parinkimu bei jos įrengimu. Nutarta parinkt tokią vietą, kad į ją būtų galima patekti nepaliekant pėdsakų šviežiai pasnigus. Rugsėjo 26 d. Kazimieraitis apžiūrėjo Ėglio (J. Kraunelis) pasiūlytą vietą apie 2 km nuo Rudnelės kaimo, prie Skroblaus upelio ir Madžieriaus šaltinio. Į slėptuvę galima ateiti brendant upelio ir šaltinio vagomis, nepaliekant pėdsakų. Lapkričio 5 d. Ėglis su Žilvičiu (V. Kraunelis) pradėjo kasti duobę. Iškastą smėlį tuoj pat reikėjo paslėpti išnešant ir supilant į upelio vagą. Kasimo darbus reikėjo atnaujinti kelis kartus, nes griuvo duobės šlaitai. Lapkričio pradžioje statybos ir maskavimo darbai buvo baigti. 1945-11-15 d. Kazimieraičio vadavietė persikelia į naujai įrengtą žieminį bunkerį. Vadavietė veikė iki 1946-01-12 d. Čia gruodžio mėnesį Kazimieraitis baigė rašyti ir rotatoriumi išspausdino partizanų mokymui skirtą brošiūrėlę 300 egz. tiražu ir programą, pagal kurią turėjo mokytis partizanai, norintys gauti puskarininkio laipsnį. Parengė plačius mobilizacijos nurodymus. Įtemptai dirbo leidžiant partizanų laikraštį "Laisvės varpas", spausdinant atsišaukimus. 1945-11-18 d. maždaug po pusmetį trukusio įtempto darbo, įkuriama „A" apygarda. 1946-01-12 d. didelės rusų kariuomenės pajėgos buvo atsiųstos ieškoti Kazimieraičio būstinės. Jie jau turėjo žinių, kad prie Rudnelės kaimo yra slėptuvė. Kazimieraitis tuo metu buvo išvykęs į Vanago - Adolfo Ramanausko būstinę. Likę žieminiame bunkeryje štabo darbuotojai su reikalais buvo išėję į paviršių. Juos aptiko, prasidėjo susišaudymas, kurio metu žuvo Ėglis. Žilvitis buvo sužeistas, bet jam pavyko pabėgti, Naras (L. Mulerskas) ir Karklas (P. Platūkis) buvo suimti. Slėptuvę rado kitą dieną sekdami paliktais pėdsakais. Iš jos paėmė rašomąją mašinėlę, rotatorių, du radijo imtuvus, radijo siųstuvą, ginklus, bunkerio įrangą, Kazimieraičio dienoraštį, štabo įsakymus ir kitus dokumentus. Prie surastos

slėptuvės enkavedistai paliko savo pasalą ir tykojo maždaug savaitę laiko. Slėptuvė nebuvo susprogdinta.

22. <u>Kapiniškių senovės gyvenvietė II (38795)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (Skroblaus upelio deš. kranto aukštutinės, anksčiau buvusios pustomos terasos pakraštys; apaugęs spygliuočių mišku, R-V kryptimi teritoriją kerta kvartalinė proskyna);
- kultūrinis sluoksnis (iki 30 cm storio smėlio sluoksnis su archeologiniais radiniais, didžiojoje teritorijos dalyje kultūrinis sluoksnis yra po užpustytu smėlio sluoksniu, 1996 m. ištirtas 7 kv. m plotas).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- pietinė dalis, tai Dzūkijos nacionalinio parko Kapiniškių kraštovaizdžio draustinio teritorija, o šiaurinė - Dzūkijos nacionalinio parko Skroblaus gamtinio rezervato teritorija.

23. <u>Akmens a. stovykla (3657)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

24. <u>Akmens a. stovykla (3667)</u>

Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės nėra pateiktos.

25. <u>Liškiavos kaimo žydų senosios kapinės (26377)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- žydų palaikai;
- reljefas (kalva, visoje teritorijoje auga medžiai).

įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos:
- įvairių formų lauko akmenų antkapiniai paminklai su iškaltais memorialiniais įrašais hebrajų rašmenimis (antkapinių paminklų yra PV dalyje, išlikusių paminklų yra apie 30).

26. <u>Liškiavos pilies pietvakarinio bokšto liekanos (1751)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas).
Vertingosios savybės:
aukštų išplanavimas:
- apskrito plano rūsio patalpa (būklė patenkinama);
- sienų angos, nišos (stačiakampė anga rūsio patalpoje).

konstrukcijos:
- pamatas su lauko akmenų mūro cokoliu P pusėje ir rūsio sienomis (pamatas netyrinėtas, cokolio ir rūsio sienų būklė patenkinama);
- lauko akmenų mūro sienų liekanos (būklė patenkinama);
- rūsio angos raudonų keraminių plytų mūro angokraščiai (būklė patenkinama).

buvusių komplesko dalių (statinių) liekanos ar jų vietos:
- šiaurės vakarų bokšto lauko akmenų mūro pamato liekanos teritorijos Š dalyje (būklė bloga).

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- gynybinės sienos pamatų griovys teritorijos centrinėje dalyje (būklė bloga);
- kultūrinis sluoksnis (patenka į Liškiavos piliakalnio, vad. Liškiavos pilies kalnu, Raganos mūru, Perkūno šventinyčia).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- patenka į Liškiavos kraštovaizdžio draustinio teritoriją, V pusėje - Liškiavos dvarvietė.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- XIV-XV a. ant Liškiavos pilikalnio pradėta statyti mūrinė pilis. Manoma, kad pilies statyba nutraukta po 1410 m. įvykusio Žalgirio mūšio. Pilis liko neužbaigta - nebaigtas statyti PV pilies bokštas, sumūrytas ŠV bokšto pamatas, iškastas griovys gynybinės sienos pamatams tarp bokštų.

27. <u>Liškiavos piliakalnis, vad. Liškiavos pilies kalnu, Raganos mūru, Perkūno šventinyčia (3658)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (Nemuno kairiojo kranto aukštumos V gale esanti kalva, iš P juosiama Nemuno, iš R nuo gretimos kalvos skiriama siauros daubos, iš ŠR ir Š supama slėnio, iš ŠV - daubos, skiriančios ją nuo likusios aukštumos dalies, o V pusėje su likusia aukštumos dalimi besijungianti kiek žemesniu siauru ožnugariu; dabar kalvos viršus dirvonuoja, jame auga paskiri kadagiai, jos P šlaitas erodavęs dabar irgi dirvonuoja, R, Š ir V šlaitai apaugę išretintomis pušimis ir ataugusiais krūmais; P šlaito apačia apaugusi lapuočiais medžiais ir krūmais, R šlaite įrengti akmeniniai laiptai į piliakalnį, ŠV šlaite - takas į jį);
- piliakalnio aikštelė (netaisyklinga keturkampė, pailga R-V kryptimi, 100x50 m dydžio, smailesniu R galu, kiek iškiliu viduriu; aikštelės V kraštas apardytas, greičiausiai, XV a. pradžioje, kasant duobes mūrinės pilies bokštams ir sienai bei pradėjus statyti bokštus, dabar aikštelė dirvonuoja, joje matyti nemažai iki 1 m skersmens akmenų, matyt, privežtų čia pilies statybai);
- pylimai ar jų liekanos (piliakalnio V gale, maždaug ties jį su likusia aukštumos dalimi jungiančio ožnugario viduriu, yra apie 1 m aukščio nuo piliakalnio pusės ir apie 2 m aukščio nuo išorės, neaišku, dirbtinės ar natūralios kilmės, pylimas, o piliakalnio aikštelės V krašte; irgi galėjęs būti pylimas; piliakalnio aikštelės V krašte galėjęs būti pylimas, matyt, visiškai sunaikintas pradėjus mūrinės pilies statybas, o maždaug ties ožnugario viduriu esantis neaiškios kilmės pylimas nusklidęs ir deformuotas, dabar apaugęs išretintomis pušimis);

- šlaitai (piliakalnio šlaitai statūs, P apie 25-30 m aukščio, R, ŠR ir Š - apie 15 m aukščio, o V - kiek nuolaidesnis, apie 6-7 m aukščio; šlaitai apaugę išretintais medžiais ir ataugusiais krūmais, V šlaite 1976-1977 m. tvarkymo metu įrengti akmens mūro laiptai į piliakalnį);
- kultūrinis sluoksnis (piliakalnio aikštelėje, ŠV ir Š šlaituose aptiktas iki 1-1,5 m storio tamsios žemės kultūrinis sluoksnis su akmenų grindinių liekanomis, degusiais akmenimis, degėsingomis duobėmis ir archeologiniais radiniais, kultūrinis sluoksnis buvo pastebėtas ir piliakalnio V, Š ir ŠR pašlaitėse; sluoksnis apardytas įvairių žemės judinimo darbų metu, ariant, apie 250 kv. m plotas aikštelėje ir ŠV šlaite ištirtas 1962 m., 1975 m. ir 1977 m. archeologinių tyrinėjimų metu, 40 kv. m plotas piliakalnyje ir papėdėje ištirtas 2013 m. ir 2014 m. archeologinių tyrimų metu).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Dzūkijos nacionalinio parko Liškiavos kraštovaizdžio draustinio teritorija.

faktai apie svarbius visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius, tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis:

- Senesnėje literatūroje XIX a. istorikai romantikai Liškiavos piliakalnį tapatino su Nemuno Naugarduku ir spėjo čia buvus Mindaugo sostinę, buvo spėlionių, kad pilis sunaikinta 1387 m. Pagal istoriografijoje vyraujančią tradiciją, manoma, kad Liškiavos piliakalnyje mūrinė pilis buvo pradėta statyti, greičiausiai, XV a. pradžioje, prieš Žalgirio mūšį, o po jo, beveik baigus PV bokštą ir pradėjus mūryti ŠV bokšto pamatus bei iškasus griovį gynybinės sienos pamatams tarp jų, statyba liko neužbaigta. Pastaruoju metu iškilo ir kita versija, kad Liškiavos mūrinė pilis galėjo būti pradėta statyti apie 1420 m., o jos statyba nutraukta po 1422 m. sudarytos Melno taikos, pagal kurią Užnemunė buvo pripažinta Lietuvai.

28. <u>Liškiavos dvarvietė (30286)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

archeologinis (lemiantis reikšmingumą), istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), kraštovaizdžio.

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (atskira nupjautos trikampės piramidės pavidalo stačiašlaitė kalva su kiek žemesniu siauru atragiu - terasos liekana, jos R gale, vadinama Bažnyčios kalnu, Paklėštarės kalnu, esanti Nemuno kairiajame krante, į VŠV nuo jo ir Liškiavės, arba Krūčiaus, upelio santakos, iš P juosiama Nemuno, iš ŠR, Š ir ŠV - Nemuno žemesnės terasos, o iš V, nuo Liškiavos piliakalnio skiriama daubos, o taip pat kiek nelygi, kylanti į Š ir ŠR Nemuno žemesnė terasa, esanti į Š ir ŠR nuo minėtos kalvos, už kelio, Liškiavės dešiniajame krante, iš ŠV ribojama nedidelės pelkės, vad. Žvėrinčiumi; minėtos dvarvietės kalvos PR papėdėje guli natūralus pilkai rausvo vidutinio grūdėtumo granito netaisyklingo pavidalo, maždaug 1,4x1x0,75 m dydžio akmuo nelygiu, ruplėtu, paviršiumi, su dabartiniame jo R šone esančia irgi natūralia ovalia apie 25x15 cm dydžio ir 2-6 cm gylio įduba stačiais kraštais ir tamsiu dugnu - lyg ir skeltos kanopos įspaudu, pavadintu Jaučio pėda, kuris buvo rastas maždaug XX a. septintojo dešimtmečio pradžioje Nemuno vagoje, šios kalvos papėdėje įrengiant prieplauką iš Druskininkų į Liškiavą atplaukiančiam garlaiviui, ir kuris, kaip spėta, matyt, krikščionybės laikais, galėjo būti nuo kalvos

,vad. Bažnyčios, Paklėštarės kalnu, į Nemuną nuridentas pagoniškų laikų apeiginis akmuo, dėl ko ir pati kalva tada buvo palaikyta ir pavadinta alkakalniu, nors duomenų apie šiuos du objektus, kaip apie mitologines vertybes, nėra; minėta dvarvietės kalva gerokai apardyta - jos R šonas ir čia buvusios terasos dalis nukasta seniau semiant smėlį ir žvyrą, dabar kalva dirvonuoja, jos R ir V šlaituose įrengti laiptai į kalvos viršų, ŠR, Š ir ŠV papėde maždaug PR-ŠV-PV kryptimi eina kelias, kertantis dvarvietės teritoriją, R papėdėje įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, į ŠR nuo kalvos esančios žemesnės terasos dalis buvo ariama, dabar dirvonuoja, o pakilesnė ŠR dalis užstatyta pastatais ir dirbama);

- dvarvietės kalvos viršaus aikštelė (netaisyklinga trikampė, apie 100 m ilgio R-V kryptimi ir apie 80 m pločio R gale, gana lygiu viršumi; seniau apardyta joje kasant duobes, kurios 1976-1977 m. tvarkymo metu buvo užlygintos, dabar aikštelė dirvonuoja);
- terasos ar jų liekanos (dvarvietės kalvos R šlaite yra čia buvusios natūralios terasos liekana; didelė dalis terasos nukasta seniau semiant iš kalvos R šlaito smėlį ir žvyrą, dabar terasa dirvonuoja, iš dalies užauga medžiais ir krūmais);
- iškasos ar jų liekanos(dvarvietės kalvos R šlaite yra nemažos įvažiavimo į kalvos viršų iškasos, besitęsiančios maždaug R-V kryptimi, liekanos; dalis iškasos nukasta seniau semiant smėlį ir žvyrą iš kalvos R šlaito, dabar jos paviršius dirvonuoja);
- šlaitai (dvarvietės kalvos šlaitai gana statūs, P šlaitas apie 25-30 m aukščio, ŠR, Š, ŠV ir V - apie 15 m aukščio; R šlaitas nukastas seniau čia semiant smėlį ir žvyrą, dabar šlaitai dalinai dirvonuoja, o iš dakies apaugę medžiais ir krūmais, R šlaitas seniau nukastas , dabar jo dalis dirvonuoja, o dalis apaugusi medžiais ir krūmais, jame įrengti akmens mūro laiptai į kalvos viršų);
- kultūrinis sluoksnis (dvarvietės kalvos viršuje aptiktas iki 3,5 m storio kultūrinis sluoksnis su akmeninių dvaro ir dviejų medinių bažnyčių pastatų pamatų, šlaitų tvirtinimui skirtų atraminių sienelių liekanomis, monetomis ir įvairiais archeologiniais radiniais, o žemutinėje dvarvietės dalyje irgi pastebėtas tamsesnės žemės kultūrinis sluoksnis su monetomis ir archeologiniais radiniais; dalis sluoksnio suardyta ar net sunaikinta seniau kasinėjant kalvoje duobes, žemutinėje dvarvietės dalyje ariant ir dirbant kitus žemės ūkio darbus, dvarvietės kalvoje keli kvadratiniai metrai ištirti K. Meko 1962 m., dalis sluoksnio joje ištirta 1975 m. ir 1977 m., o dvarvietės žemutinėje, ŠR dalyje monetų ir archeologinių radinių aptikta 1996 m. žvalgymo metu);
- kapai (dvarvietės kalvos R dalyje ir jos R šlaite, šio šlaito terasos liekanoje bei jo pašlaitėje yra nedegintų mirusiųjų palaidojimų su įkapėmis ir be jų, datuojamų XVII a.; didelė dalis šlaite ir pašlaitėje buvusių kapų sunaikinta seniau čia kasant smėlį ir žvyrą, dalis kapų kalvoje ir šlaito terasoje ištirta 1975 m.).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:

- Dzūkijos nacionalinio parko Liškiavos kraštovaizdžio draustinio teritorija.

faktai apie svarbius visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius, tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektais ar vietovėmis:

- Liškiavos dvarvietės kalvoje XV a. II pusėje buvo pastatyta medinė bažnyčia, kuri nuo XVI a. pirmosios pusės iki XVII a. pirmosios pusės priklausė evangelikams reformatams, o XVII a. viduryje sudegė (manoma, kad padegta religinių kovų metu). Jos vietoje atstatyta antroji medinė bažnyčia gyvavo apie 100 metų ir XVIII a. pradžioje apleista sugriuvo. XVII a. pradžioje kalvoje pastatomi mediniai dvaro rūmai, priklausę Liškiavos valdytojui Mikalojui Franckevičiui - Radziminskiui, o

nuo 1645 m. - jo sūnui Mykolui. Rūmai buvo sunaikinti gaisro apie XVII a. pabaigą. Dvaro ūkiniai pastatai stovėjo Nemuno žemesnėje terasoje, į ŠR nuo rūmų kalvos esančioje pakilumoje. XVII a. pabaigoje - XVIII a. pabaigoje Liškiavą valdė dominikonai, kurie XVIII a. pradžioje Liškiavės kairiajame krante esančioje aukštumoje pastatė mūrinę bažnyčia ir vienuolyną.

29. <u>Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos ir Rusijos imperijos karių kapinės (33682)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas), memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas).
Vertingosios savybės
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos ir Rusijos imperijos karių palaikai; reljefas (lygus; palaidojimo vieta yra kalnelyje, objektą nuo aplinkos skiria pylimo šlaitai, kapinių centrinėje dalyje yra medinis kryžius).

įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai:
- 66 betoniniai kryžiai, jų formos ir medžiagos tipas, įrašai ant kryželių (ant kryželių įrašytos kelios pavardės; kai kurių kryželių būklė labai bloga, sunkiai įskaitomi įrašai);
- iš akmenų sumūryti vartų stulpai, du akmenų mūro laipteliai (anksčiau įėjimas į kapines buvo su metaliniais varteliais).

faktai, kurie susiję su objektu:
- kapinėse palaidoti daugiausia vokiečių kariai, žuvę Pirmojo pasaulinio karo metais Merkinės apylinkėse. Pagal 1991 m. antkapių nuorašų duomenis, kapinėse palaidota apie 130 karių. 12 iš jų neįvardinti rusų kariai, 39 nežinomi vokiečių kariai. Likusių pavardės antkapiuose įskaitomos arba įskaitomos jų dalys. Apžiūros metu rasti 66 betoniniai kryželiai, 1991 m. buvo 68 kryželiai. Ant daugumos kryželių nurodyti žuvusiųjų vardai, pavardės, žuvimo metai, priklausomybė daliniui ir karinis laipsnis.

30. <u>Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kelio IV skulptūrų grupė (35289)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus), memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
tūrinė erdvinė kompozicija:
- greta stovinčios trys medinės monumentaliosios skulptūros su šalia esančiu mediniu suolu (būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes:
- skulptūrų grupė sukurta kompozitoriaus, dailininko, chorvedžio, kultūros veikėjo Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875-1911) šimtųjų gimimo metinių proga. 1975 m. Perlojoje (Varėnos raj.), 1976 m. Merkinėje (Varėnos raj.) stovyklavę 26 liaudies meistrai palei Varėnos - Druskininkų kelią pastatė paminklines skulptūras, koplytstulpius ir pavadino Mikalojaus Konstantino Čiurlionio keliu.

31. <u>Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago vadavietė (43436)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą, svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- slėptuvės-bunkerio vieta (bunkerio duobės ilgis 4x4 m, gylis apie 1,8 m, yra apie 1 m ilgio landos vieta; būklė patenkinama, slėptuvė-bunkeris atstatytas);
- reljefas (nelygus, kalvelės viršus, būklė gera).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Dzūkijos nacionalinio parko teritorija.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1947 m. čia, netoli Purplių ir Mardasavo kaimų, miške, buvo įrengta ir veikė Dainavos apygardos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago (1918-1957) vadavietė. Šioje slėptuvėje-bunkeryje apsistodavo ir dirbo partizanai, vadai: Dainavos apygardos Merkio rinktinės vadas, vėliau - 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (toliau - LLKS) tarybos deklaracijos signataras, LLKS gynybos pajėgų vadas, gen. Adolfas Ramanauskas-Vanagas, g. 1918-03-06 JAV, nužudytas 1957-11-29 Vilniuje; Merkio rinktinės vado A. Ramanausko-Vanago pavaduotojas Albertas Perminas-Jūrininkas, g. 1914-08-28 Čekų k., Viekšnių vlsč., Mažeikių aps. Žuvo 1947-11-08 Mantvilų k., dab. Varėnos r.; Merkio rinktinės būrio vadas, partizanų vado A. Ramanausko-Vanago adjutantas Vincas Ivanauskas-Gegutis, g. 1915 m. Masališkių k., Merkinės vlsč., Alytaus aps. Žuvo 1947-09-16 prie Milioniškių k., Perlojos vlsč., Varėnos aps.; Vladas Kuzmickas-Ramunėlis, g. 1920 m. Lankininkų k., Merkinės vlsč., Alytaus aps. Žuvo 1949 m. rudenį prie Rodukos k., Marcinkonių vlsč., Varėnos aps.; Vladas Baranauskas-Taugirdas, g. 1924 m. Kasčiūnų k., Merkinės vlsč. Žuvo 1947-08-21 Kasčiūnų k. Partizanų ryšininko, rėmėjo, partizano-slapuko Stasio Plutulevičiaus liudijimu, tai buvo viena iš vado Vanago slėptuvių-vadaviečių. Ji naudota 1946-1947 m. Ir vienais iš šių metų, birželio mėnesį, kuomet priešai apsupę mišką ieškojo čia Ramanausko slėptuvės-bunkerio, S. Plutulevičius ant šio bunkerio užginė bandą ir partizanai gyvulių priedanga iš čia pasitraukė į saugią vietovę. Jo liudijimu, šioje slėptuvėje bunkeryje gyveno, dirbo: A. Ramanauskas-Vanagas; V. Ivanauskas-Gegutis; Pranas Ivanauskas-Bevardis, g. 1925 m., Masališkių k., Merkinės vlsč. Žuvo 1949-03-12 Ežeraičių k.; Jonas Ivanauskas-Rugys, g. 1916 m. Masališkių k., Merkinės vlsč. Žuvo 1948 m. vasarą Norulių k., Merkinės vlsč. Ši slėptuvė-bunkeris priešų nerasta ir neišaiškinta..

32. <u>Mardasavo, Glyno senovės gyvenvietė (3673)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (Paraisčio pelkės Š kranto gana lygi terasa, P krašte nužemėjanti P kryptimi - pelkės link; teritorija apaugusi spygliuočių mišku, iš Š ribojama miško keliuko);
- kultūrinis sluoksnis (rusvo ir balkšvo smėlio iki 25 cm storio sluoksniai su archeologiniais radiniais; 1998 m. ištirtas 10 kv. m plotas).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Dzūkijos nacionalinio parko Glyno kraštovaizdžio draustinio teritorija.

33. <u>Mardasavo, Glyno senovės gyvenvietė II (3675)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą), kraštovaizdžio.
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (gana lygus, žemas Glyno ež. PV krantas su P dalyje esančiu užakusiu ežerėliu, PV dalyje - smėlio kalvele ir V krašte kylančios aukštumos šlaitu; dabar teritorija apaugusi spygliuočių mišku, ją Š dalyje R-V kryptimi kerta miško keliukas, iš P riboja pelkė);
- kultūrinis sluoksnis (rusvo smėlio 10-44 cm storio sluoksnis su archeologiniais radiniais; 1998 m. ištirtas 12 kv. m plotas, žemės paviršiuje, keliuko ardomoje vietoje, rasta daug titnago dirbinių).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Dzūkijos nacionalinio parko Glyno kraštovaizdžio draustinio teritorija.

Archeologinio kultūros paveldo objektų tvarkybą reglamentuoja paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“, nepriklausomai nuo žemės naudojimo paskirties.

Visos neveikiančios kapinės yra tvarkomos pagal Kapinių tvarkymo taisykles.

Nekilnojamasis kultūros paveldas, esantis draustiniuose, rezervatuose, valstybiniuose parkuose, saugomas pagal Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo reikalavimus.

Vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus – Marijampolės teritoriniu skyriumi.

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir vietovėse draudžiama naujai įveisti arba atsodinti iškirstą mišką.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnio nuostatomis, moksliniam pažinimui saugomo archeologinio kultūros paveldo objekto teritorijoje draudžiama plėtoti miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių ir krūmų šalinimą.

Šioje projektinėje dalyje kultūros paveldo objektų raiška pateikiama tik rekreaciniu požiūriu, įprasminant juos kaip lankytinus kraštovaizdžio objektus rekreacinėje Valstybinių miškų urėdijos sistemoje, tačiau ji nesprendžia kitų ūkinių priemonių klausimų (išskyrus kraštovaizdžio formavimo kirtimus). Miškų naudojimo ir atkūrimo planavimas yra ne rekreacinio projekto objektas.

Saugomi gamtos paveldo objektai. Druskininkų regioninio padalinio valstybiniuose miškuose yra 15 gamtos paveldo objektų: 8 botaniniai (medžiai), 5 geomorfologiniai (1 dauba, 2 kalvaragiai, 1 cirkas ir 1 skardis), 1 hidrogeologinis (šaltiniai, versmės) ir 1 hidrografinis (ežerai). Turtingiausi gamtos paveldo objektais yra Musteikos girininkijos miškai, kuriuose inventorizuoti 7 objektai.

7 lentelė**. Saugomi gamtos paveldo objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
Botaniniai objektai					
1.	Didysis Širvinto ąžuolas	Krosnos	113	11	Valstybės saugomas
2.	Drevėtasis Širvinto ąžuolas	Krosnos	113	11	Valstybės saugomas
3.	Vainežerio dvaro parkas	Kapčiamiesčio	46	11; 12; 13	Valstybės saugomas
4.	Liškiavos liepa	Merkinės	284	17	Valstybės saugomas
5.	Aukštagirio augavietė	Musteikos	33	58	Valstybės saugomas
6.	Drevėta pušis	Musteikos	105	23	Valstybės saugomas
7.	Drevėta pušis	Musteikos	91	29	Valstybės saugomas
8.	Drevėta pušis	Musteikos	91	24	Valstybės saugomas
Geomorfologiniai objektai					
1.	Sarkajiedų dauba	Merkinės	146	14, 15, 16	Valstybės saugomas
2.	Krušonių skardis	Merkinės	297	1; 2	Valstybės saugomas
3.	Rudnios pietinis kalvaragis	Musteikos	21	20; 21; 44; 46; 49	Valstybės saugomas
4.	Rudnios cirkas	Musteikos	20	6-10; 12; 16-21; 33-38	Valstybės saugomas
5.	Rudnios šiaurinis kalvaragis	Musteikos	13/ 14	45, 48/ 34, 35, 37	Valstybės saugomas
Hidrogeologiniai objektai					
1.	Vilko šaltinis	Leipalingio	327	10; 11; 16	Valstybės saugomas
Hidrografiniai objektai					
1.	Netiesų miško ežerėliai	Merkinės	72/ 70	1-10; 30/ 4	Valstybės saugomas

d. – taksacinio miško sklypo ploto dalis

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose bei Gamtos paveldo teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą (2019 metų birželio 6 d., Nr. XIII-2166).

8 lentelė. **Kultūros ir gamtos paveldo objektai**

Eil. Nr.	Girininkija	Kultūros paveldo objektai	Gamtos paveldo objektai	Viso
1	Krosnos	6	2	8
2	Kapčiamiesčio	1	1	2
3	Leipalingio	4	1	5
4	Merkinės	11	4	15
5	Ančios	2		2
6	Grūto	5		5
7	Lateżerio	1		1
8	Musteikos	3	7	10
	Viso:	**33**	**15**	**48**

3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

3.1. Projektuojama rekreacinė infrastruktūra

Kaip parodė esamos situacijos analizė, gamtiniai rekreaciniai ištekliai yra pakankami, todėl ypač svarbu vystyti miško pažintinį turizmą, su tuo susijusi ir pagrindinė siūloma koncepcija, tinkanti išnaudoti esamus miško išteklius – miško rekreacinės infrastruktūros gerinimas (panaudojant ne tik Valstybinių miškų urėdijos lėšas, bet ir prisidedant valstybinių parkų direkcijoms, rajonų savivaldybių administracijoms ir jų galimybėms gauti ES paramą iš atitinkamų programų, sudarant dvišales sutartis dėl objektų priežiūros organizavimo miškuose), vystant pažintinio turizmo plėtrą bei sudarant ramaus poilsio gamtoje (grybavimas, pasivaikščiojimas miške, poilsis prie vandens, rekreaciniai bei pažintiniai pėsčiųjų ir dviratininkų takai ir kita) galimybes.

Didėjant visuomenės susidomėjimui gamtos ir kultūros ištekliais bei kylant rekreacinio naudojimo intensyvumui, būtina papildyti naujais objektais bei pastoviai prižiūrėti esamą rekreacinę infrastruktūrą, kai kur reikėtų atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Išlieka esamų pažintinių takų ir objektų rekreacinės infrastruktūros atnaujinimo, remonto, aplinkos sutvarkymo būtinybė.

Įgyvendinus rekreacinę miškotvarkos projekto dalį, Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose miškuose bus atnaujinta rekreacinė teritorinė sistema, atspindinti miškų biologinę įvairovę, kraštovaizdį, krašto savitumą, kultūros ir gamtos vertybes.

Miškotvarkos projekto realizavimas leis įgyvendinti aplinkosauginius tikslus, gerinti aplinkos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio kokybę, didinti miško visuomeninę estetinę vertę, plėtoti miškų rekreacinę infrastruktūrą.

Nauji projektuojami ir rekonstruojami rekreacijos objektai pateikti 9 ir 10 lentelėse.

9 lentelė. **Projektuojama rekreacinė infrastruktūra**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Krosnos girininkija				
1.	Atokvėpio vieta	122	4	Projektuojama pagal Metelių regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
2.	Atokvėpio vieta	226	41	Projektuojama pagal Metelių regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Leipalingio girininkija				
1.	Stovyklavietė	278	21; 23	Projektuojama pagal Veisiejų regioninio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, 1-3 pavėsinės, laužavietės, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai, lauko tualetas (atitinkantis aplinkosaugos reikalavimus (mobilūs biotualetai arba stacionarūs su

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
				sandariomis fiziologinių atliekų kaupimo talpyklomis)).
2.	Pažintinis objektas „Vilko šaltinis“	327	7; 10; 11; 16	Prie Vilko šaltinio tikslinga įrengti priėjimo taką, informacinį stendą, apžvalgos platformą.
Merkinės girininkija				
1.	Atokvėpio vieta	297	4	Projektuojama pagal Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
1.	Stovyklavietė	149	2	Projektuojama pagal Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, 1-3 pavėsinės, laužavietės, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai, lauko tualetas (atitinkantis aplinkosaugos reikalavimus (mobilūs biotualetai arba stacionarūs su sandariomis fiziologinių atliekų kaupimo talpyklomis)).
2.	Poilsiavietė	204	17	Projektuojama pagal Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
Musteikos girininkija				
1.	Atokvėpio vieta	91	30	Projektuojama pagal Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.
2.	Poilsiavietė	161	15	Projektuojama pagal Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo plano sprendinius. Galima įranga: miško baldai, pavėsinė, laužavietė, informaciniai stendai, dekoratyviniai akcentai.

10 lentelė. **Rekonstruojami rekreacijos objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Leipalingio girininkija				
1.	Šlavanto stovyklavietė	78	1	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 1-2 pavėsinėmis.
2.	Avirio stovyklavietė	233	9	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 1-2 pavėsinėmis.
3.	Jezdo stovyklavietė	276 278	1 1	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 1-2 pavėsinėmis.
4.	Norkūnų stovyklavietė	334	9	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 3-4 pavėsinėmis, vaikų žaidimų įrenginiu, erozijos pažeistame šlaite prie ežero įrengti laiptus ir medinę platformą prie vandens.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Ančios girininkija				
1.	Guronių stovyklavietė	14	1	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 1 pavėsine.
2.	Lino daubos stovyklavietė	78	2	Stovyklavietės infrastruktūrą tikslinga papildyti 1-2 pavėsinėmis, laiptais, platforma prie vandens.

11 lentelė. **Projektuojamų miško rekreacinių objektų suvestinė**

Eil. Nr.	Girininkija	Stovykla-vietės	Poilsiavietės	Atokvėpio vietos	Pažintiniai objektai	Viso
1.	*Krosnos*			2		**2**
2.	*Leipalingio*	1			1	**2**
3.	*Merkinės*	1	1	1		**3**
4.	*Musteikos*		1	1		**2**
Viso		**2**	**2**	**4**	**1**	**9**

Optimizavus rekreacinių objektų skaičių ir įgyvendinus numatytą objektų rekonstrukciją, regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų tektų 1,8 poilsio objektai. Tai labai svarbus rodiklis, charakterizuojantis kiekybinę teritorinio padalinio miškų rekreacinės sistemos pusę.

Atkreipiame dėmesį, kad regioninių padalinių miškų rekreacinę veiklą charakterizuoja ne vien objektų skaičius bet ir kokybiška rekreacinė įranga, bylojanti apie tinkamą rekreacinės sistemos įgyvendinimą.

3.2. Kraštovaizdžio formavimas

Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai. Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais medžiai ir krūmai kertami prie miškuose esančių poilsiui skirtų objektų, siekiant tikslingai formuoti miškingą kraštovaizdį, vizualiai išryškinti estetiniu, gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingą kraštovaizdį, jo elementus, sudaryti galimybes apžvelgti vaizdingas erdves ar objektus arba siekiant formuoti miško erdvinę struktūrą ir medžių rūšių sudėtį taip, kad ji kiek galima labiau atitiktų vietovės, kurioje vykdomas šis miško kirtimas, apsaugines ir rekreacines funkcijas.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai arba krūmų kirtimas suprojektuoti 7 regioninio padalinio girininkijose 144,4 ha plote, numatant iškirsti maksimalų leistiną kiekį – 3198 m^3 bendro tūrio. Daugiausia kirtimų numatyta Leipalingio ir Merkinės girininkijose. Padalinio miškuose daugiausiai suprojektuota kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimų – jie sudaro 79,4 ha (1821 m^3) arba 55 proc. nuo visų kraštovaizdžio formavimo priemonėmis užimamo ploto.

Vykdant erdvių formavimo miško kirtimus numatyta retinant medyną pirmiausiai kirsti sausus, pavojingus, augime atsilikusius ir užstelbtus medžius, formuoti gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką, poilsiavimui patrauklų medyną. Iki 0,1 ha leidžiama iškirsti visą sumedėjusią augaliją. Taip pat rekomenduojame retinti traką, formuojant vaizdingas biogrupes, didinant medyno praeinamumą. Daugiausia erdvių formavimo kirtimų bus vykdoma girininkijų miškuose, kur yra rekreacinės infrastruktūros objektų. Prie šių objektų kirtimai turi būti intensyvesni, o tolstant nuo jų kirtimų intensyvumą reikėtų mažinti. Šiais kirtimais numatyta paįvairinti medynų monotoniją prie rekreacinių ar pažintinių objektų, trako paslėptus medynus, atidengiant apylinkių grožį.

Prie pažintinių takų kirtimais turi būti siekiama didesnio atidengimo, siekiant eksponuoti įdomesnes miško ekosistemas, sukuriant erdves, ažūriškumą, tačiau tuo pačiu tai daryti saikingai ir išlaikyti natūralumą. Medyną retinant pirmiausiai numatoma kirsti pavojingus, blogos sanitarinės būklės, atsilikusius augime ir užstelbtus medžius, siekti formuoti poilsiavimui patrauklų, gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką medyną.

Palei takus, keliukus kraštovaizdžio formavimo kirtimus – apatinio ardo kirtimą – atlikti vizualinio matomumo juostoje (neužsibrėžiant aiškių juostos pločio parametrų) siekiant formuoti natūralią vingiuotą užnugario liniją. Pirmą kartą atlikus medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais, vėliau jį reikėtų tęsti pagal poreikį, siekiant pašalinti tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys sausuoliai bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai. Kirstinus medžius reikia atrinkti vegetacijos periodo metu, esant medžiams su lapais, o kirsti – ne poilsio sezono metu.

11 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimai ir kitos priemonės**

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m³/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m³	
Krosnos girininkija												
121	19	1,7	Ldp	380	III	95	0,7	3E1E3B2 Ą1P +SbJ		5	32	Erdvių formavimo kirtimai
121	26	4,0	Ldl	400	III	95	0,7	4E1E2P3 B +ĄJ		5	80	Erdvių formavimo kirtimai
Kapčiamiesčio girininkija												
112	11	1,0	Nbl	230	III	55	0,6	10P +B				Krūmų kirtimas
112	12	2,1	Nbl	280	III	65	0,6	10P +B				Krūmų kirtimas
180	15	0,4	Ncl	280	IIB	60	0,7	10P +M		5	6	Erdvių formavimo kirtimai
180	16	0,3	Ncl	250	IIB	60	0,7	6Ąr3B1J		5	4	Erdvių formavimo kirtimai

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
180	17	0,3	Nbl		IIB	Miško poilsiavietė						Krūmų kirtimas
180	19	0,6	Šc	430	IIB	60	0,7	8M1L1J +PBE		5	13	Erdvių formavimo kirtimai
180	21	0,2	Nbl	330	IIB	60	0,8	10P +P		5	3	Erdvių formavimo kirtimai
Leipalingio girininkija												
121	31	1,0	Nbl	470	III	75	0,9	9P1E +PEB		10	47	Erdvių formavimo kirtimai
121	32	1,3	Nbl	540	III	100	0,9	10P +B		5	35	Erdvių formavimo kirtimai
121	39	1,2	Nbl	480	III	95	0,9	9P1P		5	29	Erdvių formavimo kirtimai
206	1	1,2	Nbl	350	IIB	65	0,8	10P +B		5	21	Erdvių formavimo kirtimai
206	2	0,5	Ncl	35	IIB	15	0,4	10B +Ą				Krūmų kirtimas
206	3	0,7	Ncl	290	IIB	55	0,7	10P +B		5	10	Erdvių formavimo kirtimai
206	5	0,5	Ncl	390	IIB	55	0,9	9P1B		10	20	Erdvių formavimo kirtimai
206	6	0,2	Ncl	310	IIB	55	0,8	10P +B		5	3	Erdvių formavimo kirtimai
206	10	0,4	Udp	310	IIB	50	0,8	10J +B		5	6	Erdvių formavimo kirtimai
206	11	3,9	Ncl	440	IIB	55	1,0	10P +BĄDL		20	343	Erdvių formavimo kirtimai
245	5	0,7	Nbl		III	Miško poilsiavietė						Krūmų kirtimas
245	6	2,8	Nbl	320	III	85	0,7	9P1P +PJ		5	45	Erdvių formavimo kirtimai
270	1	1,2	Nbl	410	III	100	0,8	10P		5	25	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
270	3	0,6	Nbl	410	III	75	0,9	10P		10	25	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
270	6	9,6	Nbl	440	III	105	0,8	10P		5	211	Kompleksiniai kraštovaizdžio

Kvar-talas	Sklypas	Plotas, ha	Au-ga-vietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Am-žius	Skal-su-mas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
												formavimo kirtimai
276	1	3,1	Nbl	340	III	120	0,6	9P1P +BJ				Krūmų kirtimas
276	2	4,7	Nbl	260	III	40	0,9	8P2E +B		20	244	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	1	2,1	Nbl	500	III	130	0,8	10P +J	6P3B 1E	5	53	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	2	1,4	Nbl	380	III	160	0,7	9P1P +EB		5	27	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	3	1,8	Nbl	380	III	130	0,7	7P2P1P +BJE		5	34	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	4	2,0	Nbl	200	III	35	0,8	9P1B +E		5	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	5	0,4	Nbl	390	III	65	0,8	10P		5	8	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	13	2,8	Nbl	410	III	115	0,7	10P +P		5	57	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	14	0,5	Nbl	390	III	65	0,8	10P +PB		5	10	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	21	0,2	Ldl	300	IIB	70	0,8	10J +B		5	3	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
278	22	0,5	Nbl	360	IIB	60	0,8	8P1P1P +JB		5	9	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
346	43	4,1	Nbl	400	IIB	190	0,7	7P2P1E	8E2P +B	5	82	Erdvių formavimo kirtimai
363	10	0,4	Ncl	340	IIB	55	0,7	9P1J		5	7	Erdvių formavimo kirtimai
363	11	1,6	Nbl	470	IIB	110	0,8	7P2P1E +BJ	10E	5	38	Erdvių formavimo kirtimai
Merkinės girininkija												

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
15	4	1,0	Nbl	400	III	115	0,8	10P +P		5	20	Erdvių formavimo kirtimai
15	5	2,0	Šbl	400	III	80	0,8	9P1P +EB		5	40	Erdvių formavimo kirtimai
15	6	0,6	Nbl	440	III	75	0,9	10P		10	26	Erdvių formavimo kirtimai
15	7	0,3	Lcl	390	III	75	0,8	10J		5	6	Erdvių formavimo kirtimai
69	13	0,4	Ščl	300	III	70	0,7	5P2P3J +BDGl		10	12	Erdvių formavimo kirtimai
75	1	2,9	Nbl	300	IIB	60	0,9	10P +B		5	44	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	2	1,0	Nal	140	IIB	55	0,6	10P +B				Krūmų kirtimas
75	3	2,7	Nbl	270	IIB	55	0,8	10P +B		5	36	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	4	1,0	Nbl	270	IIB	45	0,8	9P1B		5	14	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	5	2,3	Nbl	300	IIB	45	0,9	9P1B		5	35	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	6	1,9	Šb	440	IIB	100	0,8	8P2P +JB		5	42	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	7	1,3	Nbl	360	IIB	85	0,8	8P2P +B		5	23	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	8	2,4	Nbl	430	IIB	110	0,8	10P +PJE		5	52	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	9	0,4	Pc	140	IIB	25	0,7	6J1J3B		5	3	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	10	3,3	Nbl	410	IIB	90	0,8	9P1P +JB		5	68	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	11	1,7	Nbl	410	IIB	90	0,8	10P +PBP		5	35	Kompleksiniai kraštovaizdžio

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
												formavimo kirtimai
75	12	3,1	Nbl	390	IIB	85	0,8	9P1P +EB		5	60	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	13	1,2	Nbl	480	IIB	85	0,9	10P +BE		5	29	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	14	1,0	Nbl	390	IIB	80	0,8	10P +P		5	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
75	15	0,5	Nbl		IIB	Miško poilsiavietė						Krūmų kirtimas
90	5	0,1	Ncl	90	III	40	0,4	8P1P1Kk				Krūmų kirtimas
91	2	1,7	Nbl	160	III	35	0,7	8P1P1B +E		5	14	Erdvių formavimo kirtimai
149	1	0,4	Ncl	60	IIB	25	0,7	7Kk3Kk +Gl		5	1	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
149	2	3,0	Ncl	380	IIB	95	0,7	6P2P2B +ĄDKKk		5	57	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
149	4	1,0	Nbl	510	IIB	90	0,9	10P +BE		10	51	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
149	5	0,6	Lcl	240	IIB	65	0,6	6P2P2B +ĄDLKk				Krūmų kirtimas
149	20	2,5	Ncl	380	IIB	95	0,7	6P2P2B +ĄDLKk		5	48	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
149	21	2,3	Nbl	510	IIB	90	0,9	10P +BE		5	59	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
149	22	0,9	Lcl	240	IIB	65	0,6	5J3B1Ą1P +PLD				Krūmų kirtimas
193	1	0,6	Udp	340	III	85	0,7	10J +Bt		5	10	Erdvių formavimo kirtimai
193	2	0,4	Pdn	210	III	50	0,6	6J2J1Gl1Bl				Krūmų kirtimas
193	3	0,1	Udp	180	III	50	0,5	5J2J2Gl1Bt				Krūmų kirtimas
193	4	0,3	Pdn	230	III	50	0,6	6J2J2Gl +Bt				Krūmų kirtimas

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m³/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m³	
204	16	3,3	Nbl	370	III	55	0,9	10P		5	61	Erdvių formavimo kirtimai
204	17	1,0	Lcl	25	III	15	0,6	6J3P1B				Krūmų kirtimas
211	3	0,3	Udp	90	III	70	0,3	5J4Kk1J				Krūmų kirtimas
211	5	0,2	Pd	190	III	35	0,7	7J2J1Gl +Gl		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
211	11	0,2	Udp	200	III	65	0,5	6J2K1J1B				Krūmų kirtimas
211	12	0,1	Udp	330	III	65	0,8	8J2J		5	2	Erdvių formavimo kirtimai
211	13	0,3	Ncp	250	III	40	0,9	9B1P +Gl		10	8	Erdvių formavimo kirtimai
281	4	1,2	Nbl	390	III	65	0,8	10P +B		10	47	Erdvių formavimo kirtimai
Ančios girininkija												
27	1	0,4	Šc	330	III	60	0,9	8P2B +P		20	26	Erdvių formavimo kirtimai
27	2	1,8	Nbl	380	III	110	0,8	10P		5	34	Erdvių formavimo kirtimai
35	1	0,3	Šb	260	IIB	55	0,8	9P1J		5	4	Erdvių formavimo kirtimai
35	2	3,1	Nbl	380	IIB	110	0,8	10P		5	59	Erdvių formavimo kirtimai
35	3	0,2	Nbl	250	IIB	50	0,8	8P2B	9E1Ą	10	5	Erdvių formavimo kirtimai
69	1	0,4	Ncl	510	IIB	75	0,9	10P +BE	10E	10	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
69	2	1,9	Nbl	420	IIB	95	0,9	9P1P +B	10E	10	80	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
69	3	1,3	Šb	390	IIB	65	0,9	10P +EBP		10	51	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
69	4	0,5	Nbl	390	IIB	60	0,9	10P +BL		10	20	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
69	6	1,2	Nbl	360	IIB	120	0,8	10P +EB		5	22	Kompleksiniai kraštovaizdžio

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
												formavimo kirtimai
69	7	1,4	Nbl	330	IIB	130	0,7	10P +BE		5	23	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
69	8	1,3	Nbl	360	IIB	90	0,7	9P1P +EB		5	23	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
Grūto girininkija												
86	33	0,5	Nal	210	IIB	140	0,7	10P +BJ		5	5	Erdvių formavimo kirtimai
86	34	1,0	Ucp	300	IIB	60	0,9	7J1J2J		10	30	Erdvių formavimo kirtimai
101	31	1,4	Pc	Pelkė								Krūmų kirtimas
112	9	0,2	Ncl	270	IIB	80	0,6	6P3B1J +P				Krūmų kirtimas
112	21	1,6	Ncl	270	IIB	40	0,9	8P1B1J +DBl		20	86	Erdvių formavimo kirtimai
113	16	3,2	Nbl	440	IIB	140	0,8	8P1P1P		5	70	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
113	17	1,5	Nbl	410	IIB	75	0,8	10P		5	31	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
113	18	3,1	Nbl	370	IIB	60	0,9	10P +B		5	57	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
113	19	0,3	Nbl	350	IIB	60	0,9	10P		5	5	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
113	20	1,1	Nbl	350	IIB	70	0,8	10P		5	19	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
125	1	0,3	Lcl	250	IIB	40	1,0	9P1J		25	19	Erdvių formavimo kirtimai
125	9	0,3	Ucl	260	IIB	60	0,7	8J2J +B		5	4	Erdvių formavimo kirtimai
125	12	2,0	Ncl	340	IIB	65	0,7	10P +J		5	34	Erdvių formavimo kirtimai
Musteikos girininkija												

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Augavietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Amžius	Skalsumas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. Iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
16	4	0,6	Pbn	140	IV	35	0,8	8B2P				Krūmų kirtimas
Iš viso:		**144,4**									**3198**	

12 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo priemonių suvestinė (pagal plotą)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo kirtimai	Kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimai	Krūmų kirtimas	Viso, ha
1.	Krosnos	5,7			**5,7**
2.	Kapčiamiesčio	1,5		3,4	**4,9**
3.	Leipalingio	19,3	27,8	4,3	**51,4**
4.	Merkinės	11,7	34,4	5,4	**51,5**
5.	Ančios	5,8	8,0		**13,8**
6.	Grūto	5,7	9,2	1,6	**16,5**
7.	Musteikos			0,6	**0,6**
Viso, ha		**49,7**	**79,4**	**15,3**	**144,4**

13 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimų suvestinė (pagal tūrį)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo	Kompleksinio formavimo	Viso, m^3
1.	Krosnos	112		**112**
2.	Kapčiamiesčio	26		**26**
3.	Leipalingio	685	725	**1410**
4.	Merkinės	248	674	**922**
5.	Ančios	128	239	**367**
6.	Grūto	178	183	**361**
Viso, m^3		**1377**	**1821**	**3198**

GRAFINĖ DALIS

Kraštovaizdžio formavimo priemonės

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Lankytini kraštovaizdžio objektai

 Piliakalnis

 Senovės gyvenvietė

 Senovės gynybinis įtvirtinimas

 Senovinis kelias

 Pilkapis

 Akmuo (apeiginis arba su ženklais, dubenėliais)

 Alkakalnis, alkavietė

 Senkapis, kapinynas

 Laidojimo vieta, kapinės

 Memorialinis objektas

 Istorinis objektas

 Architektūrinis objektas

 Urbanistinis objektas

 Inžinerinis objektas

 Geologinis objektas

 Holokausto aukų vieta

 Geologinis objektas

 Geomorfologinis objektas

 Hidrogeologinis objektas

 Botaninis objektas

 Regioninio padalinio administruojami miškai

 Kitų naudotojų miškai

 Vandenys

 Užstatyta teritorija

Esami rekreaciniai objektai

 Stovyklavietė

 Poilsiavietė

 Atokvėpio vieta

 Apžvalgos vieta

 Pažintinis objektas

 Pažintinis kompleksas

 Esami pažintiniai takai

Projektuojami rekreaciniai objektai

 Stovyklavietė

 Poilsiavietė

 Atokvėpio vieta

 Apžvalgos vieta

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai ir kitos priemonės

 Erdvių formavimo kirtimai

 Sudėties formavimo kirtimai

 Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai

 Krūmų kirtimas

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

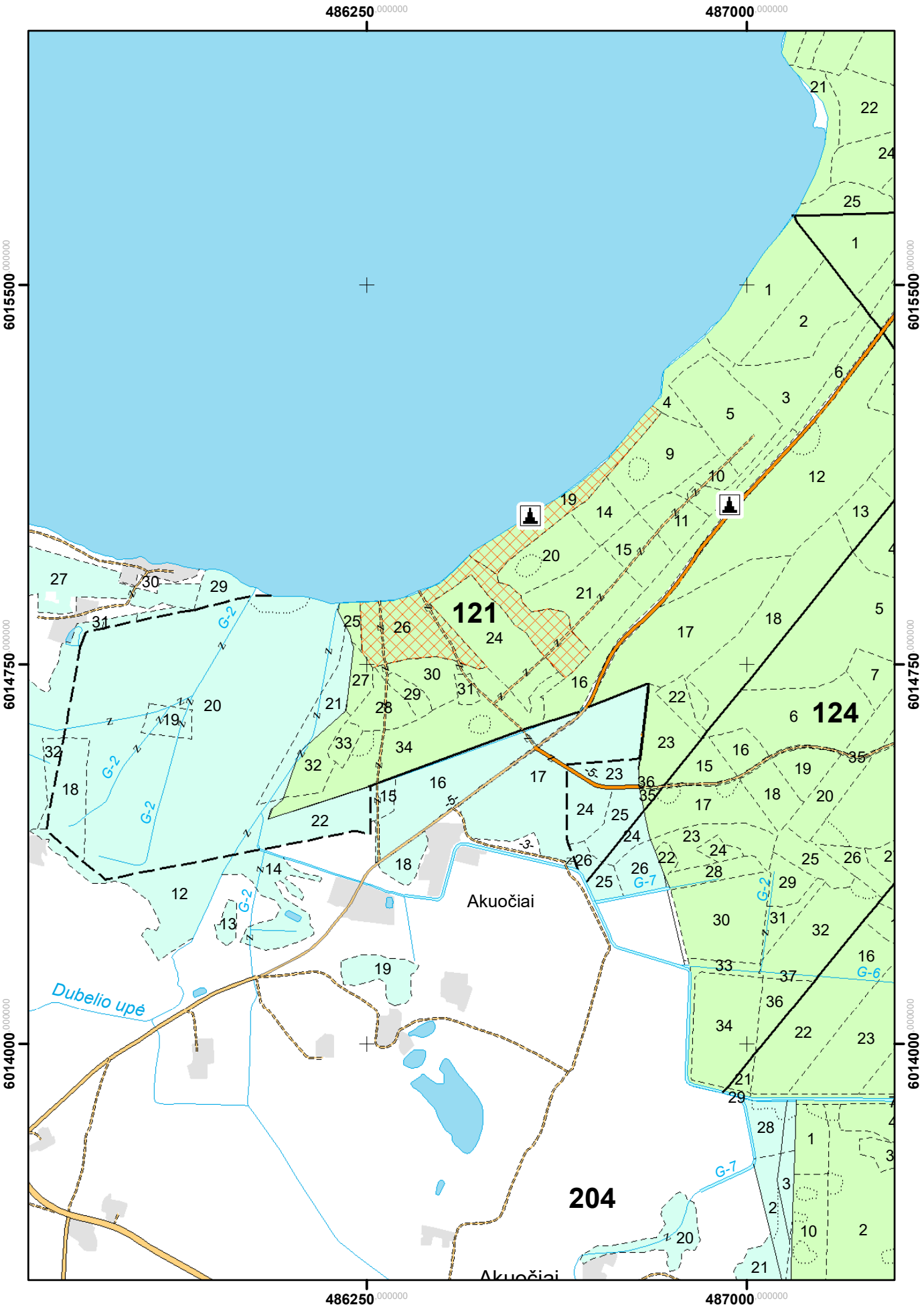

Kapčiamiesčio girininkija

M 1 : 10 000

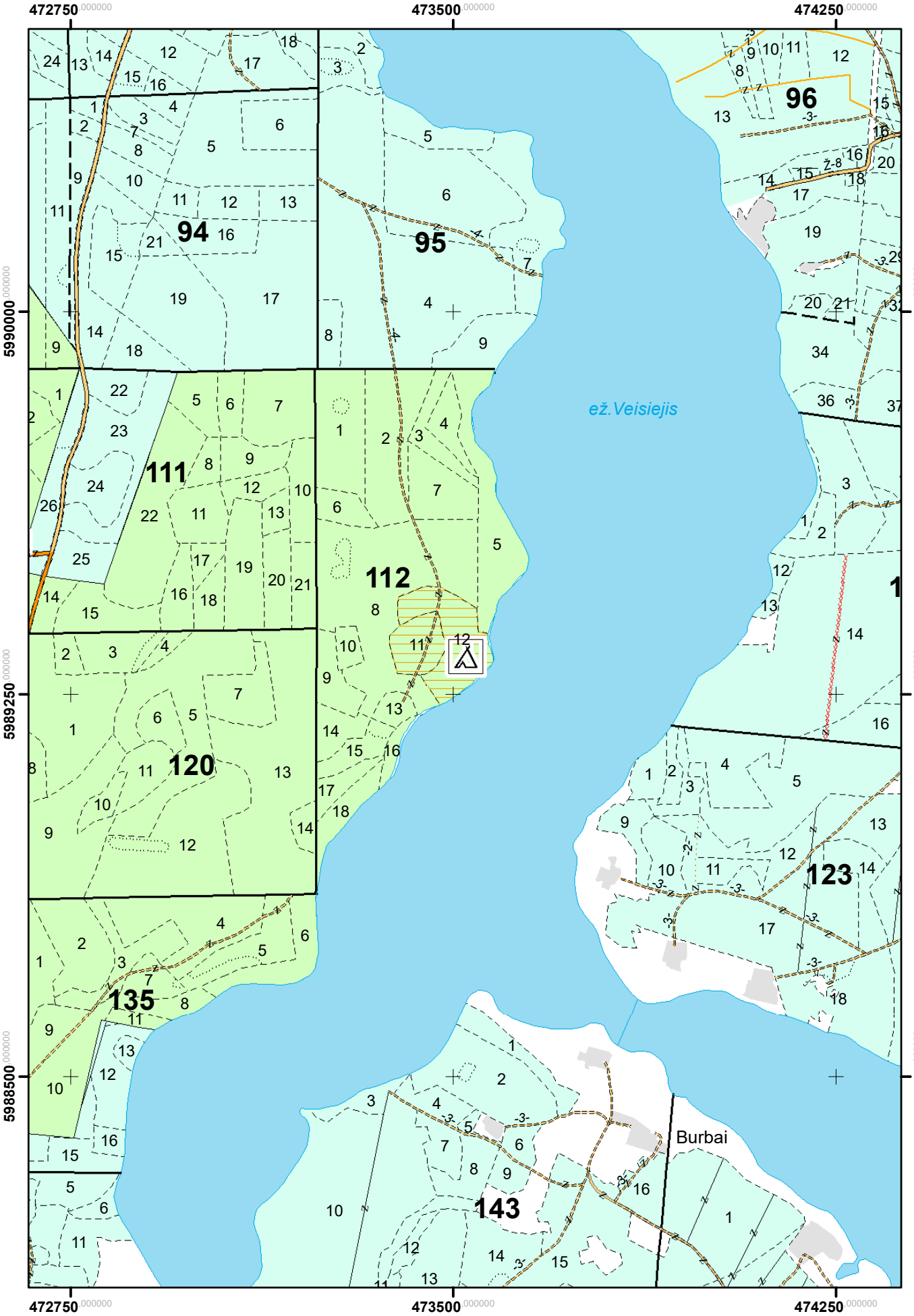

Kapčiamiesčio girininkija

M 1 : 10 000

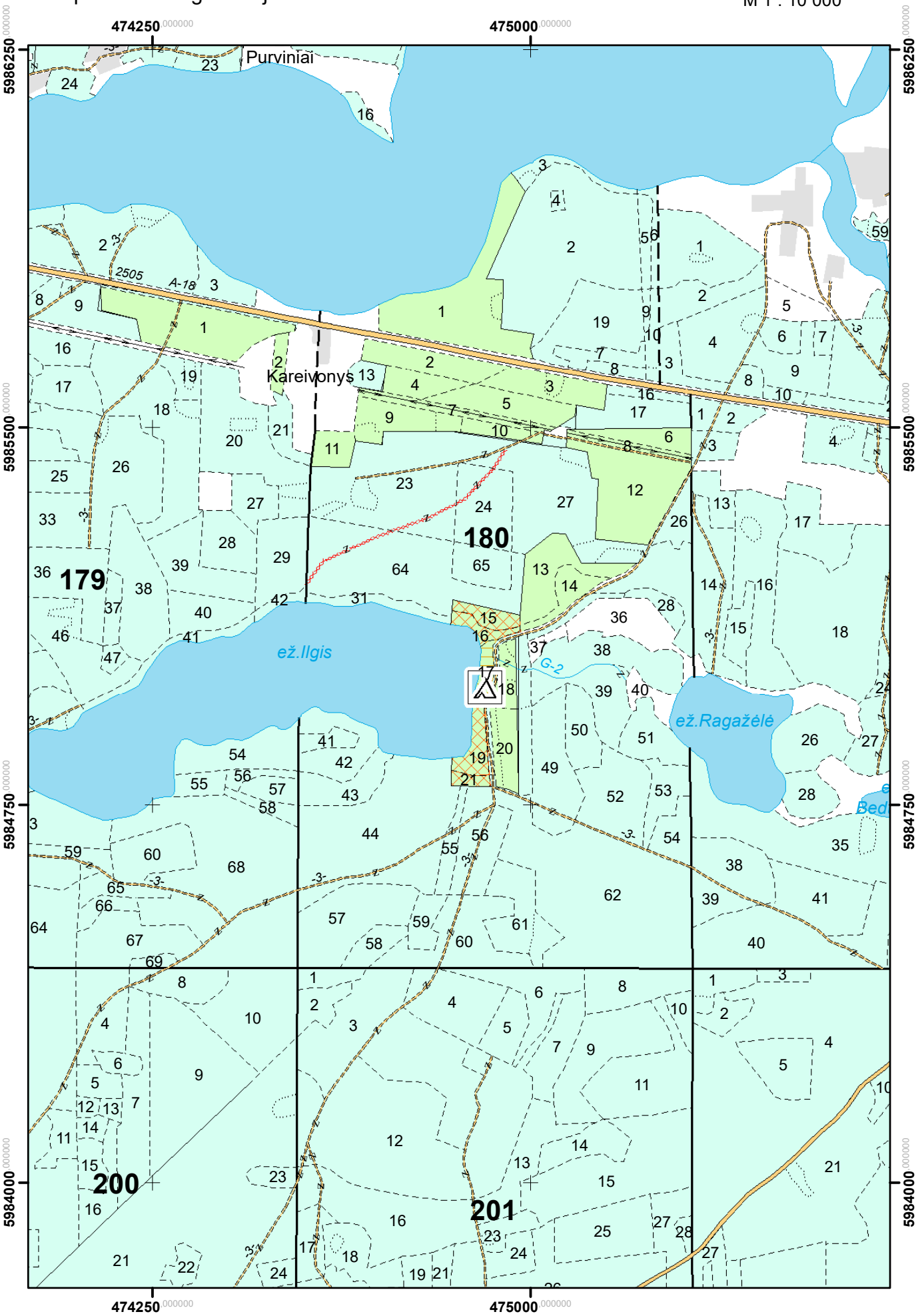

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

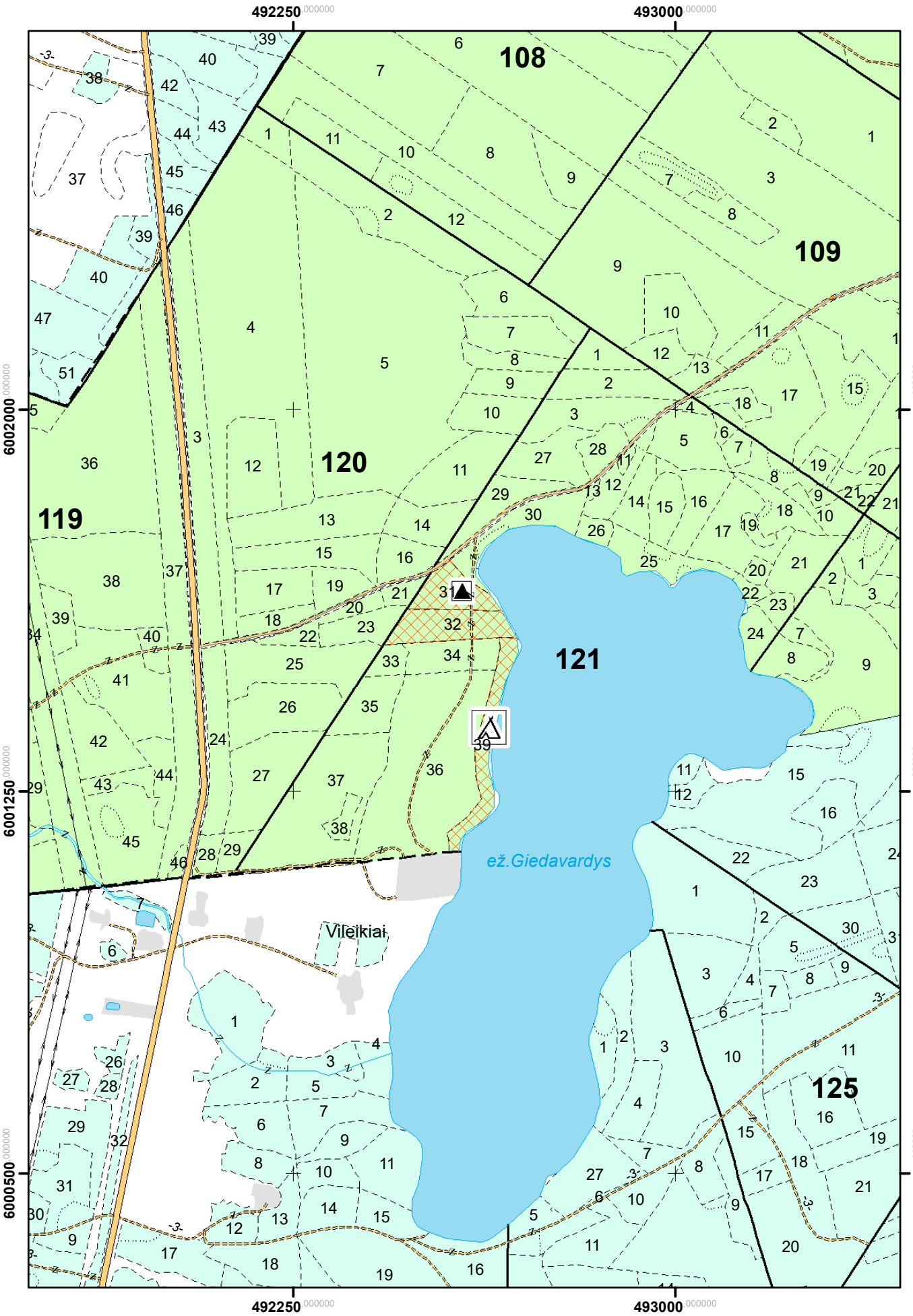

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

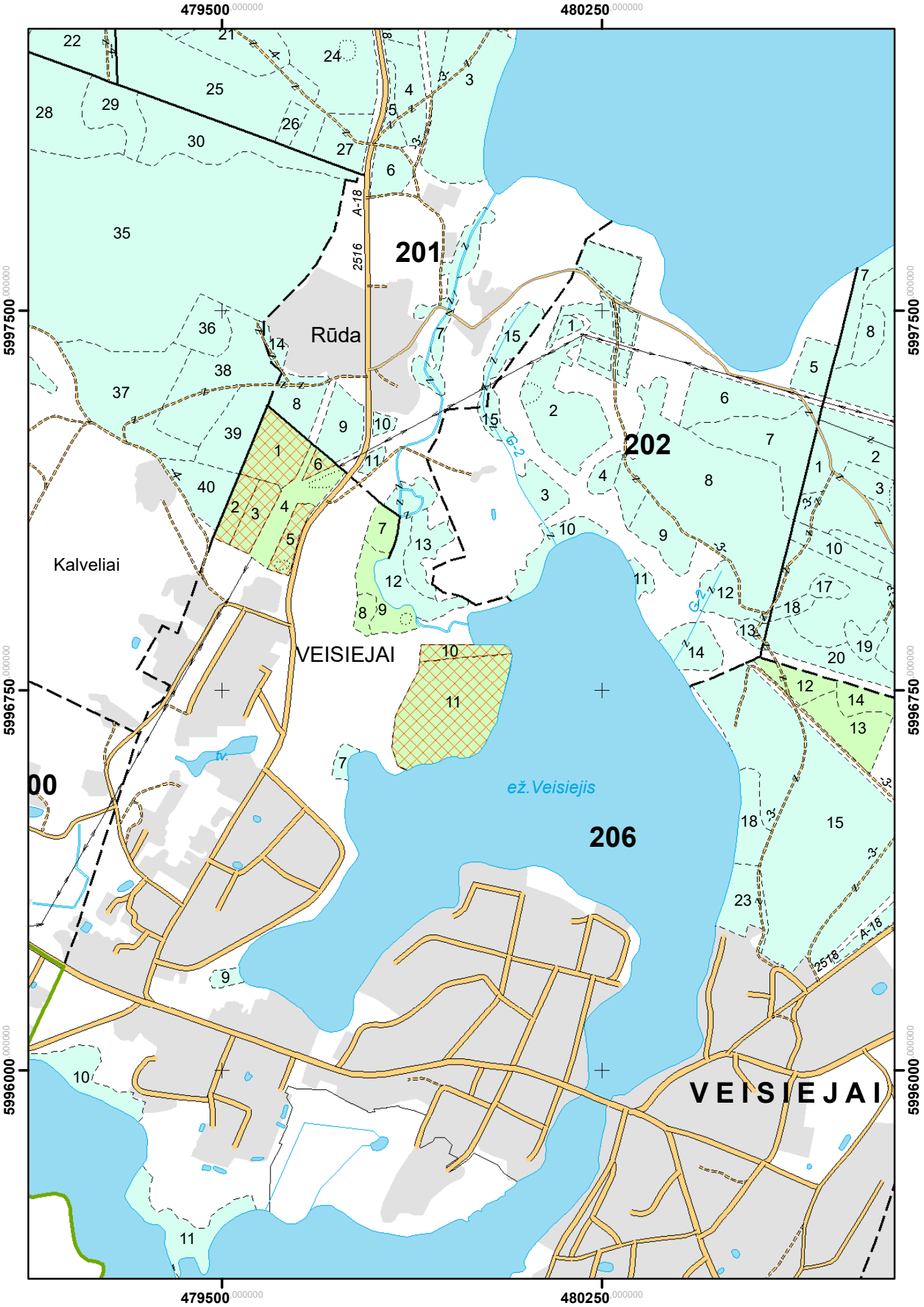

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

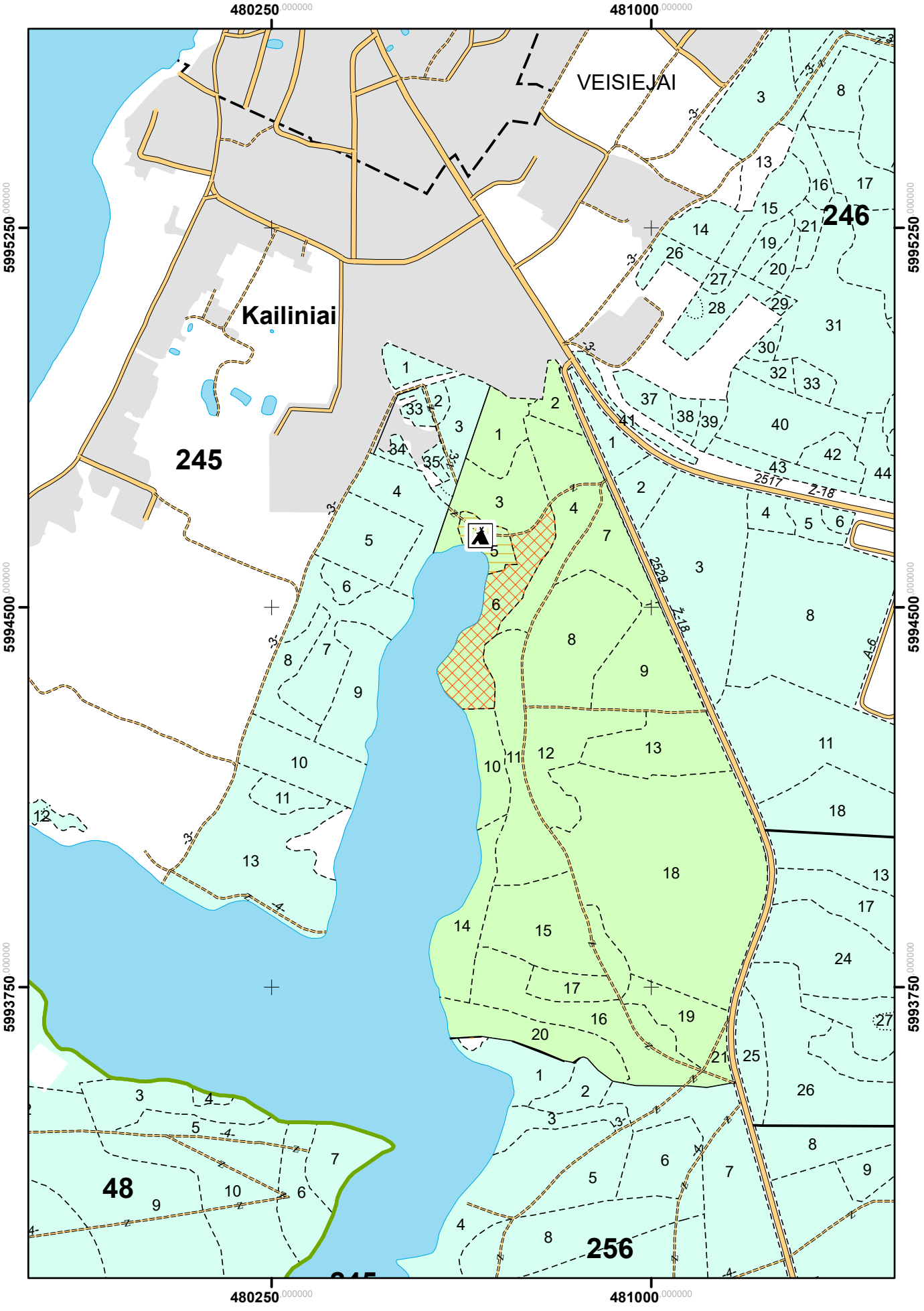

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

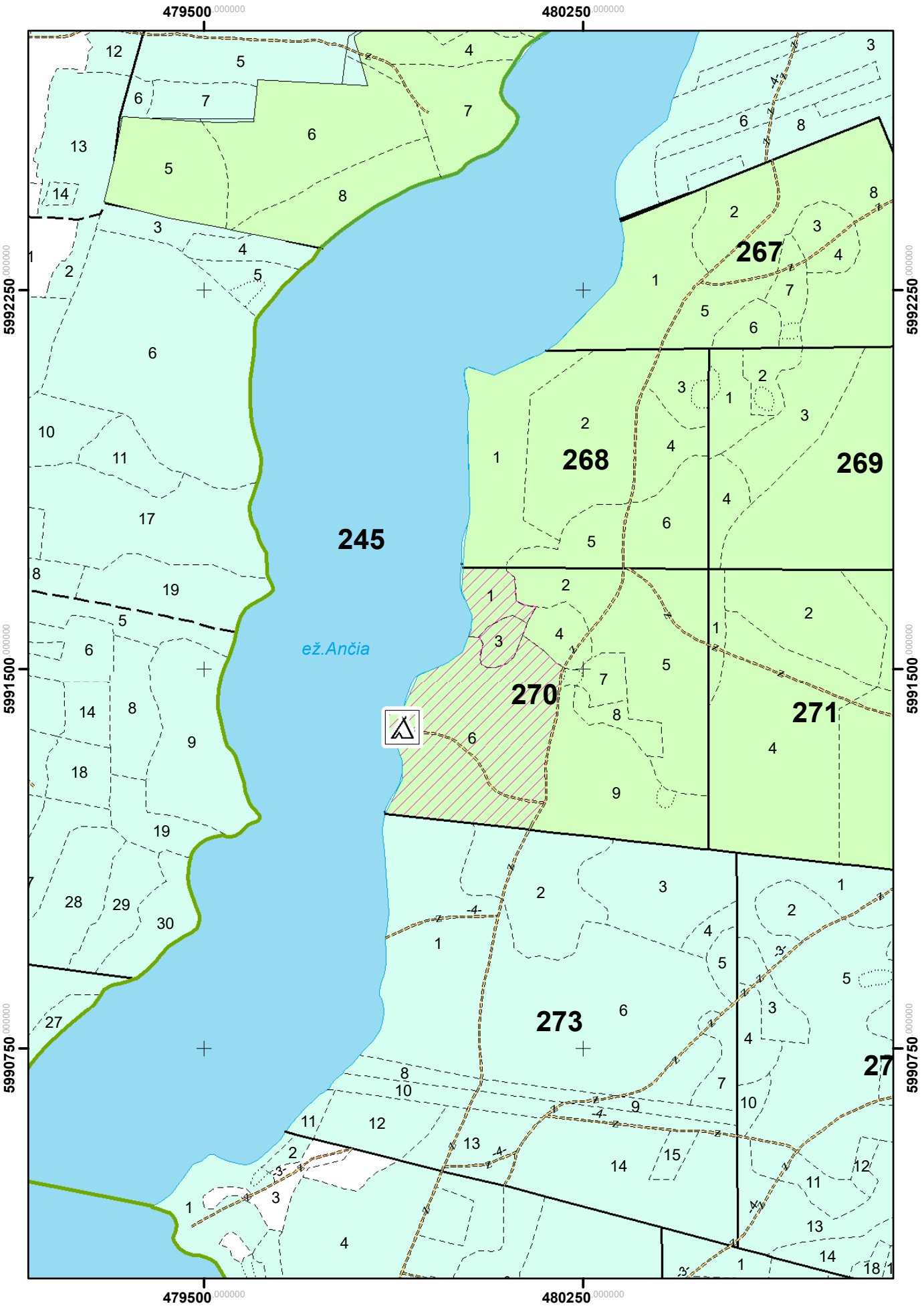

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

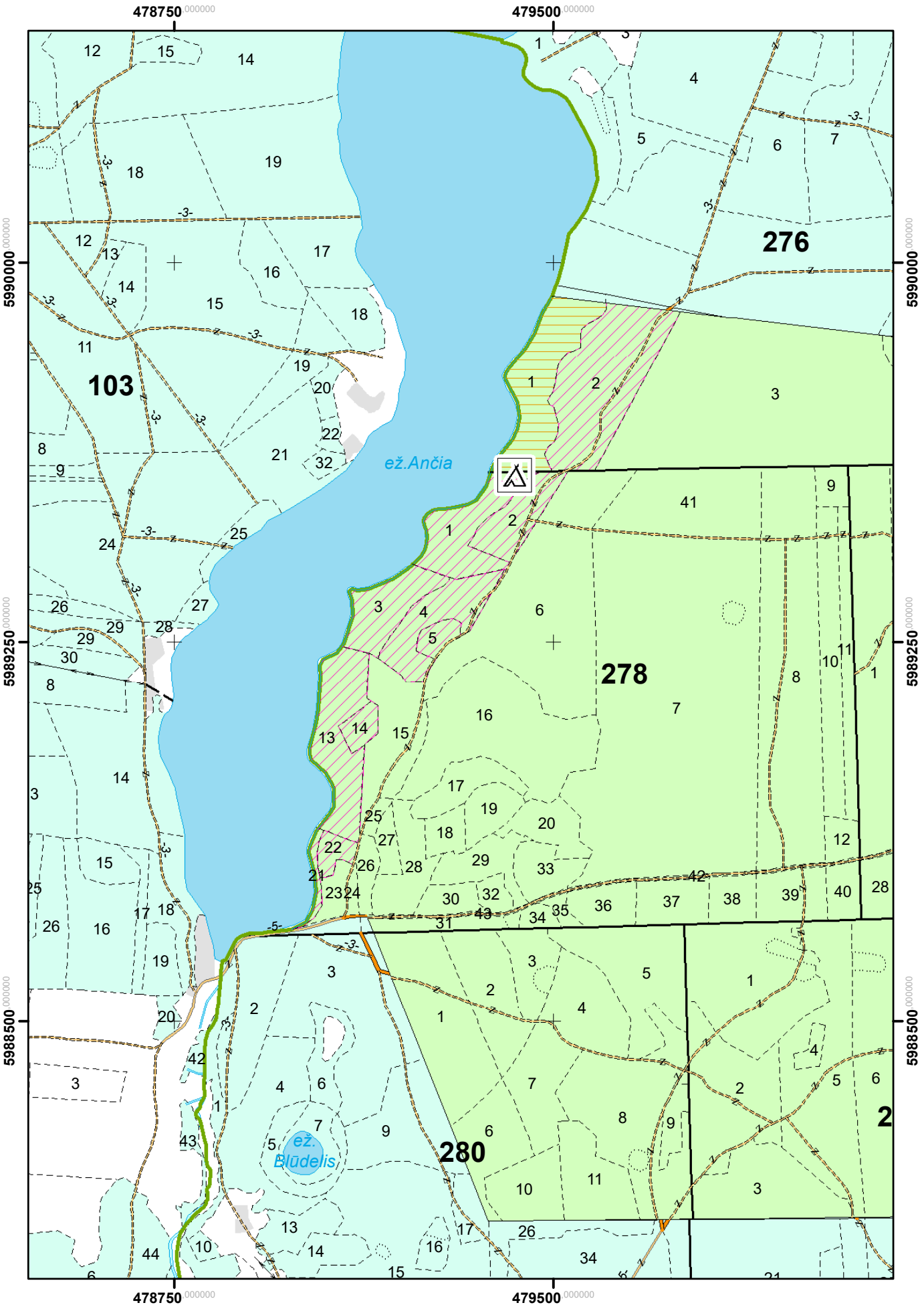

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

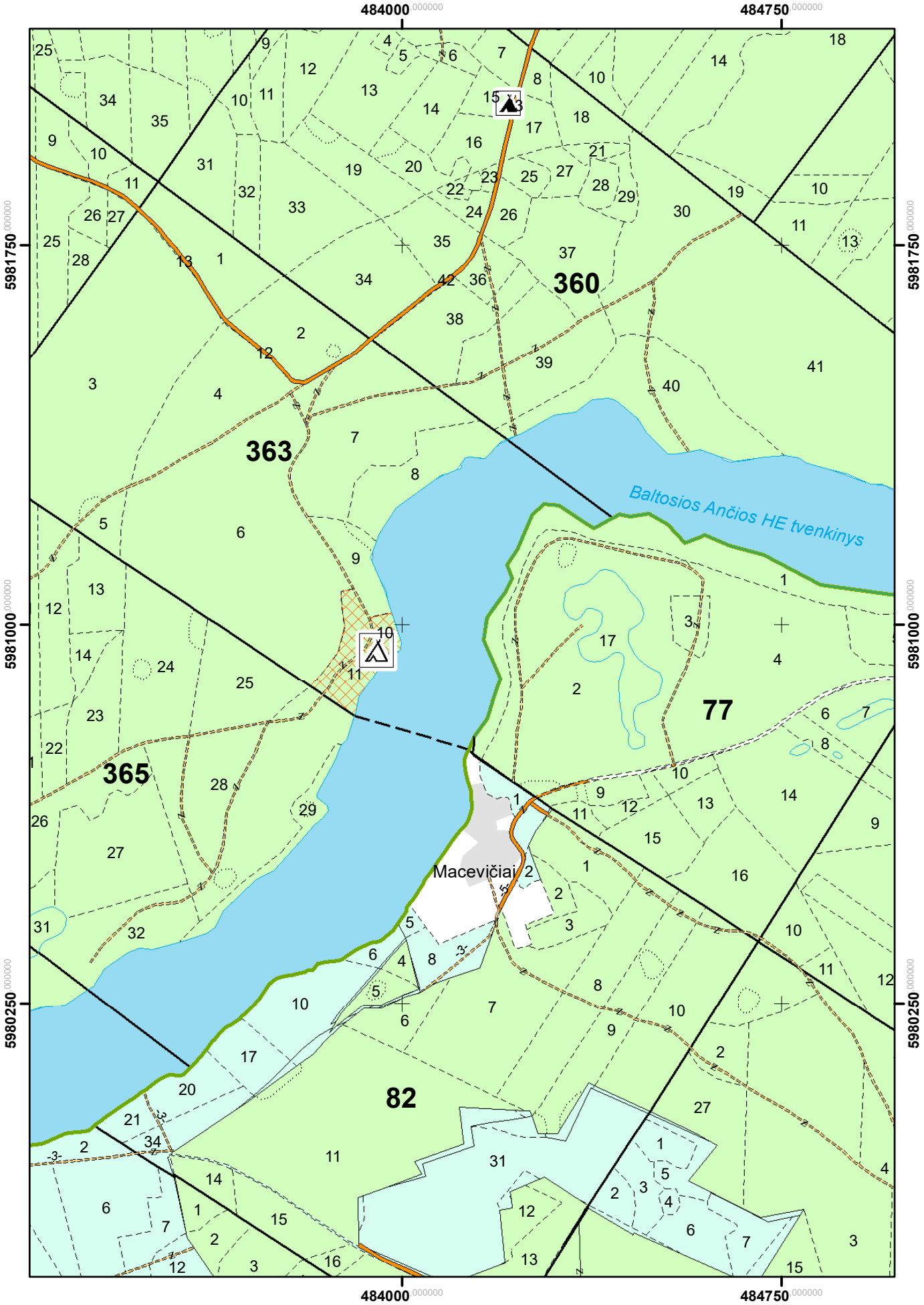

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

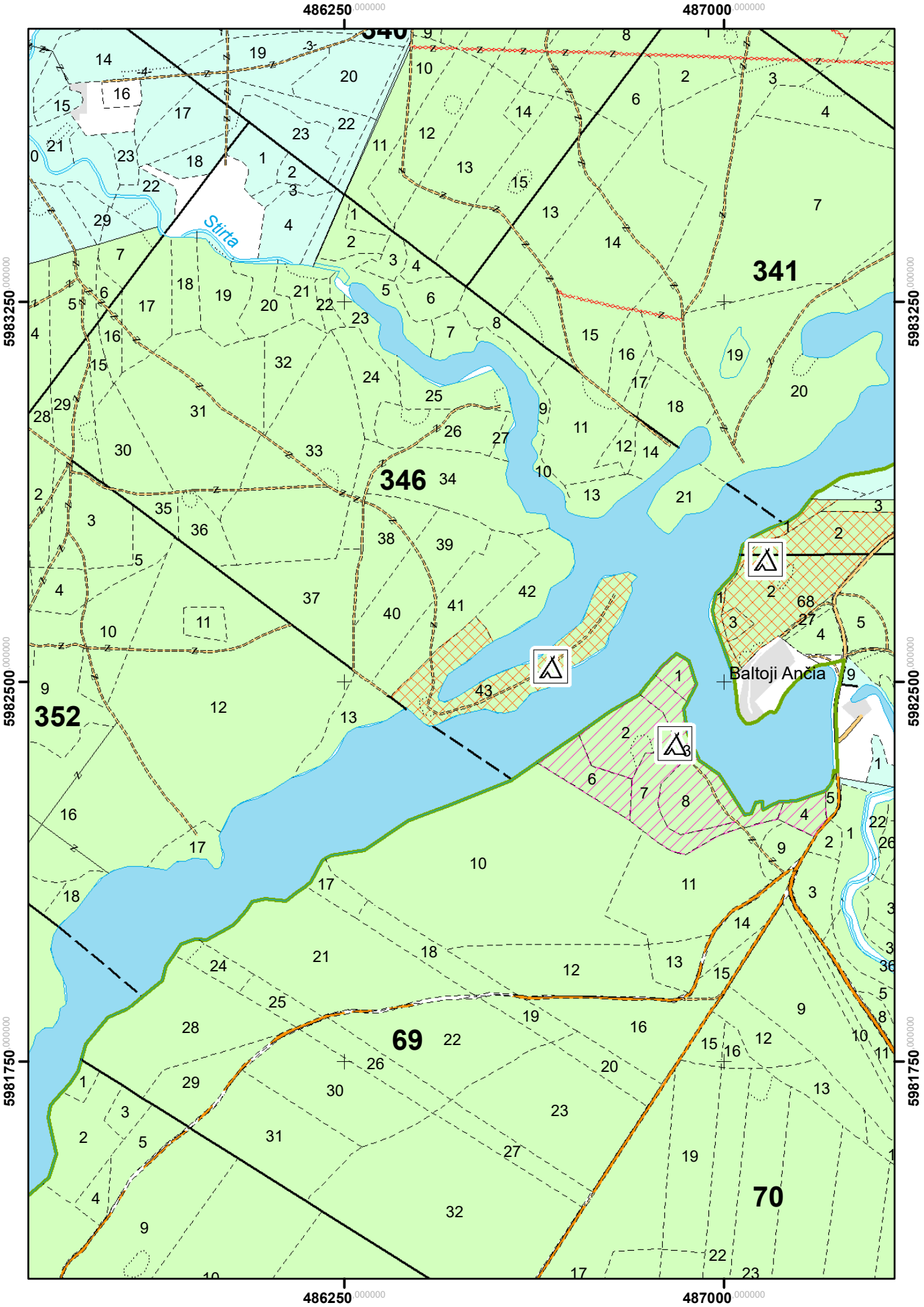

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

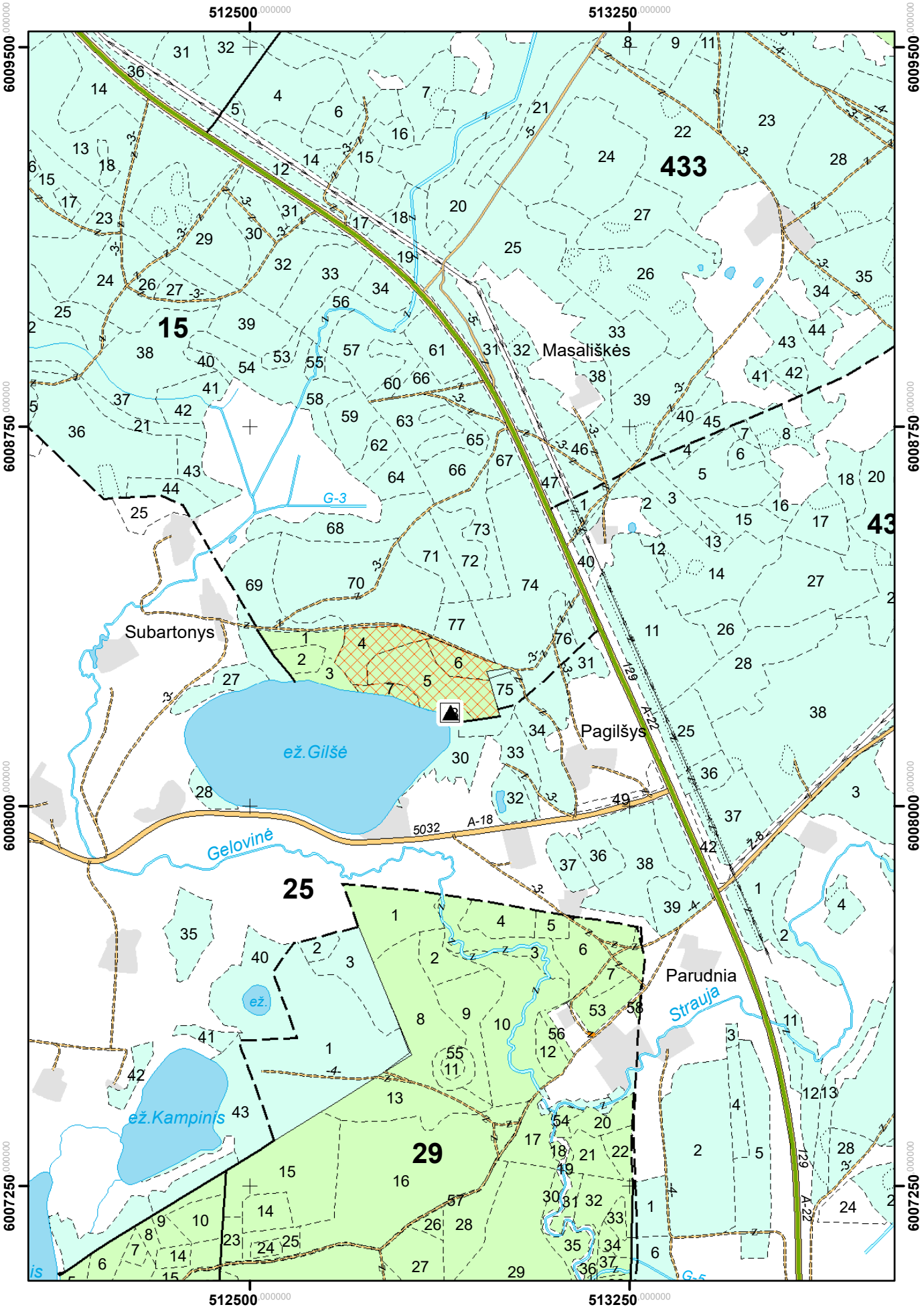

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

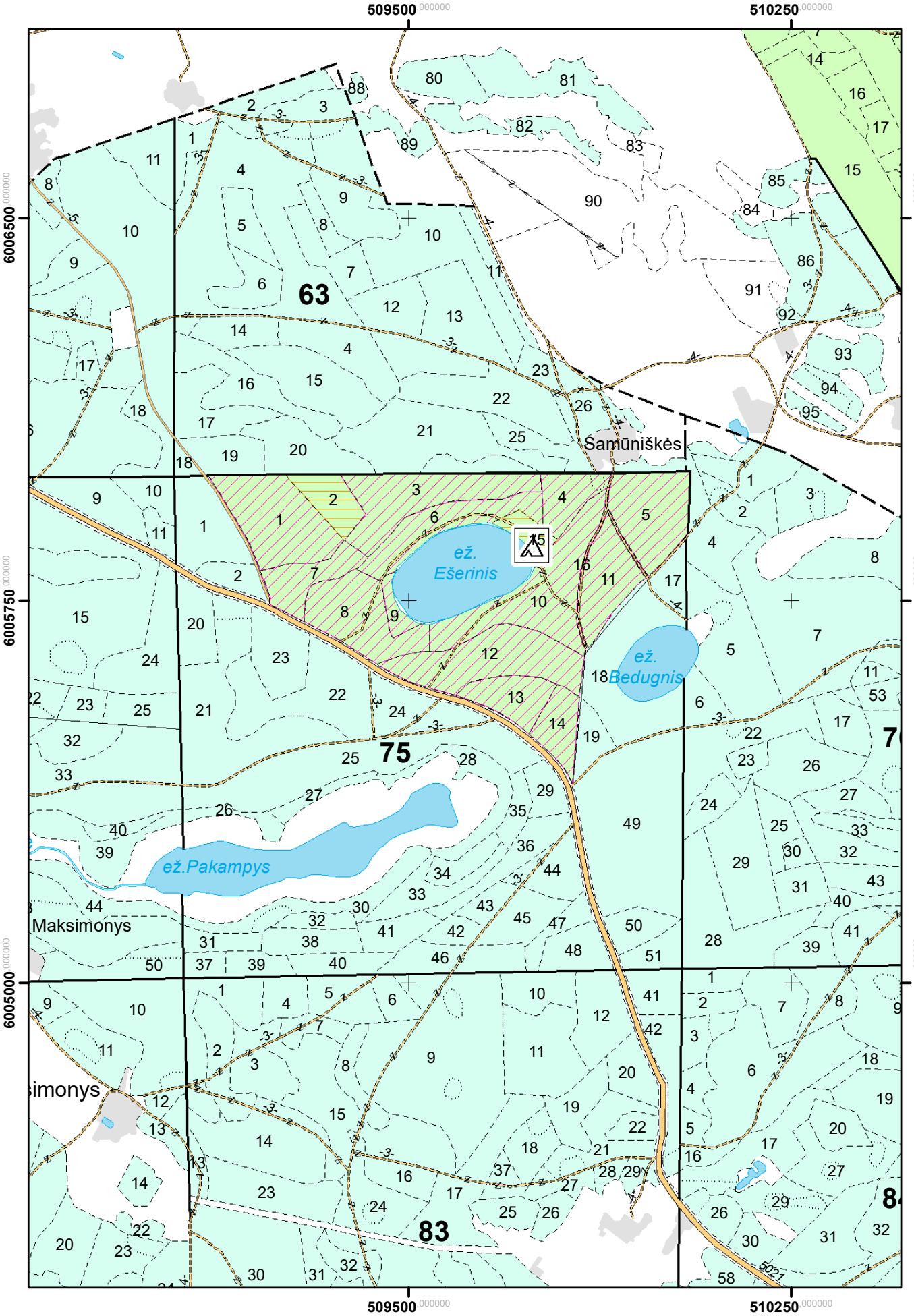

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

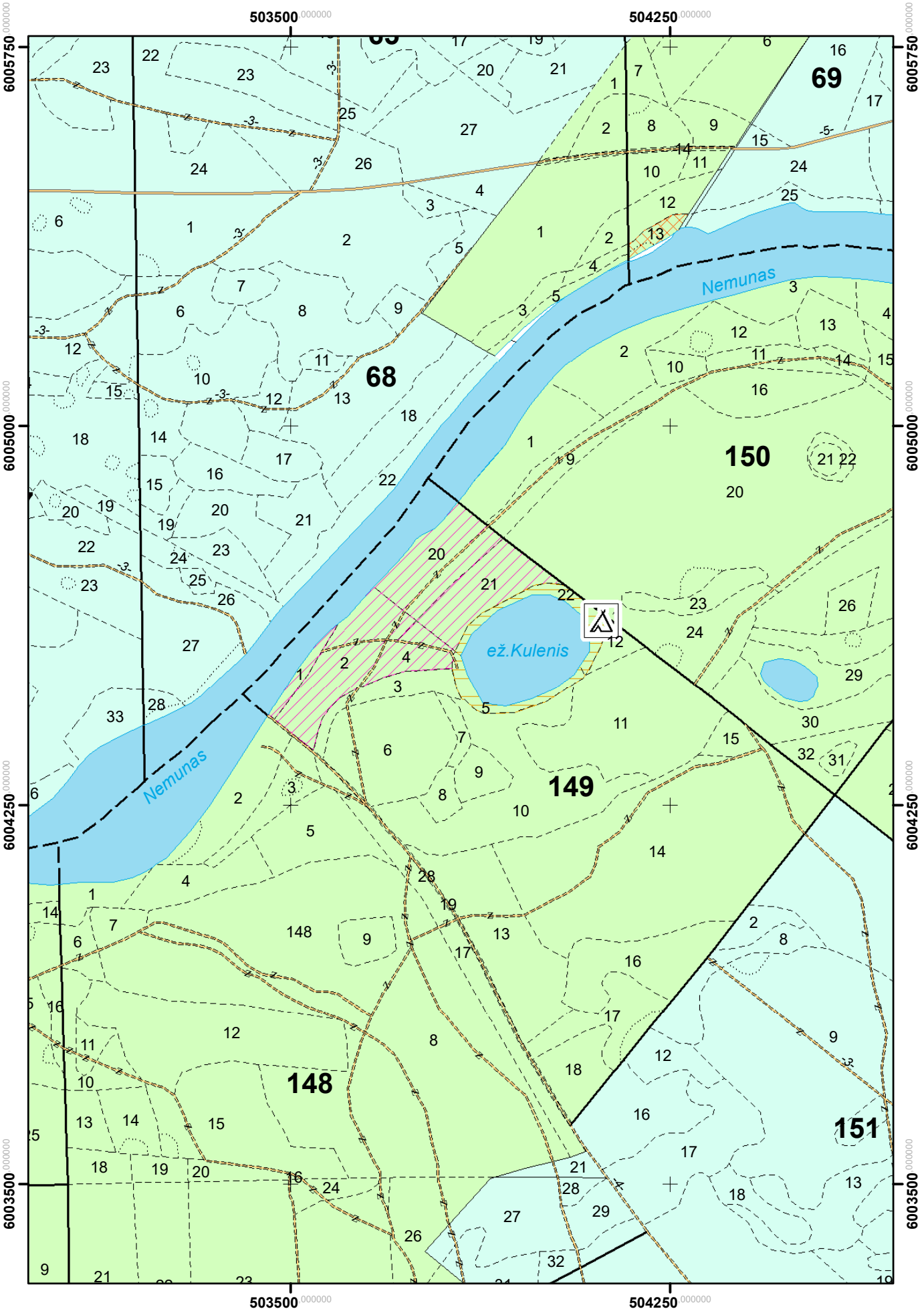

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

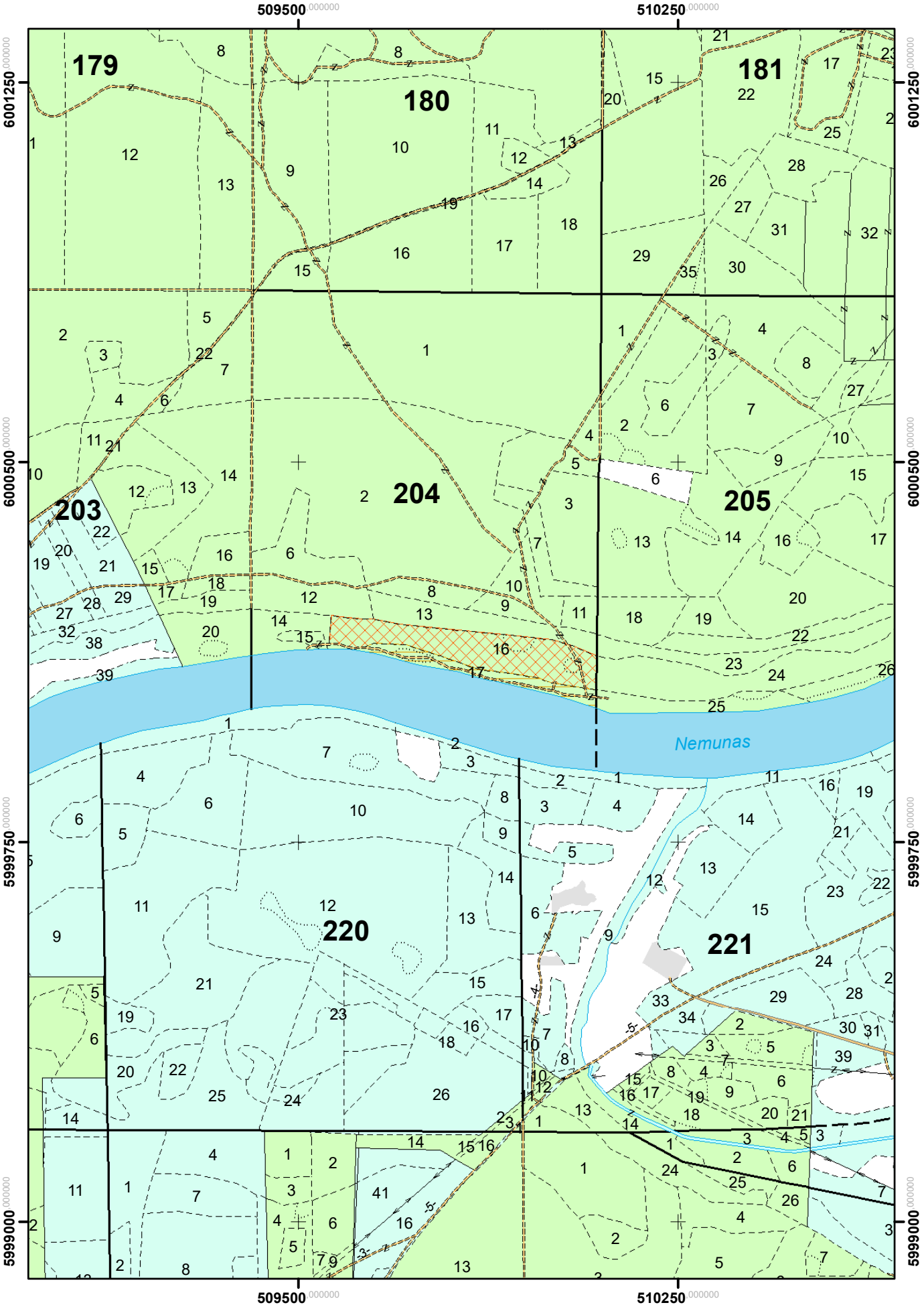

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

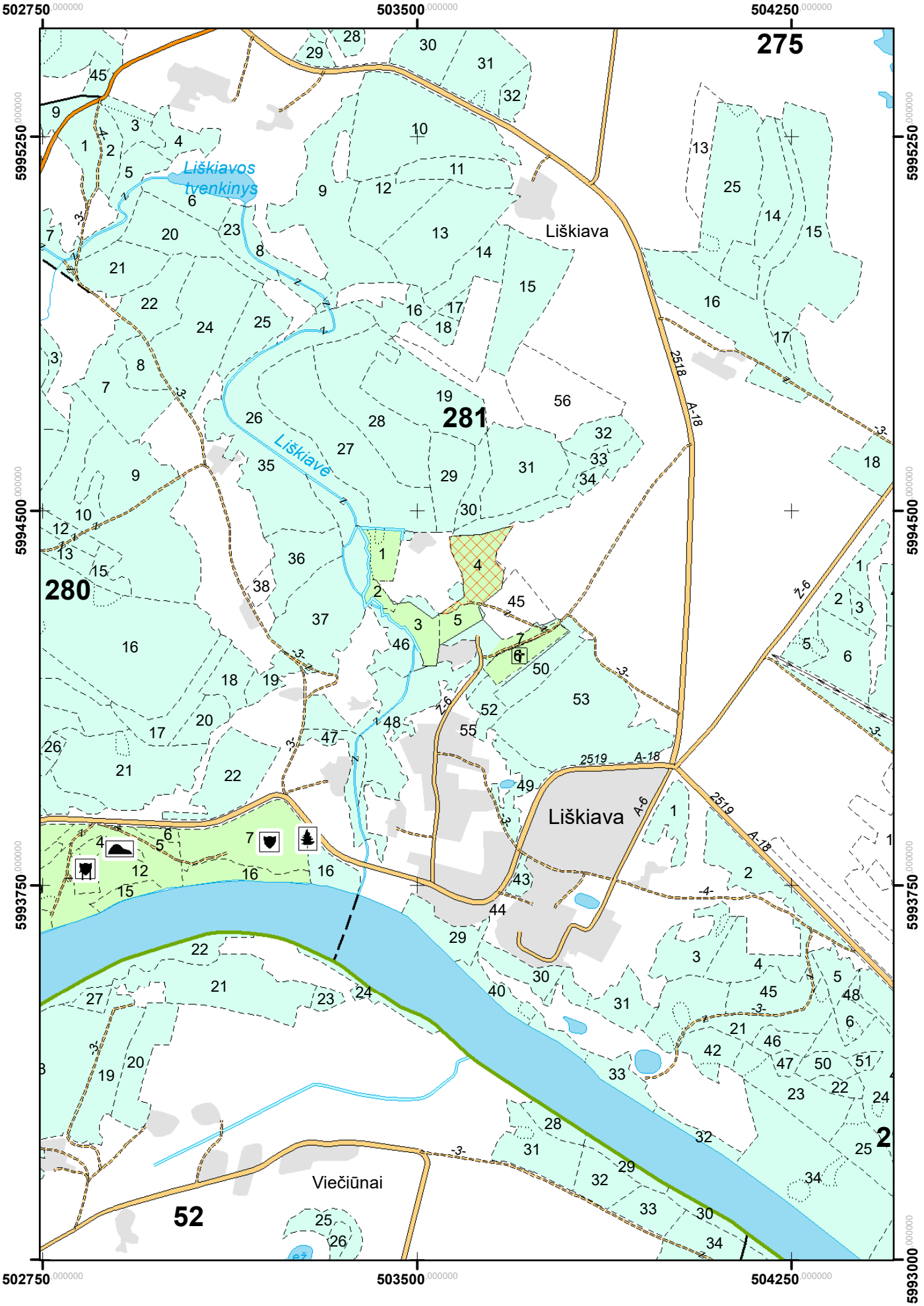

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

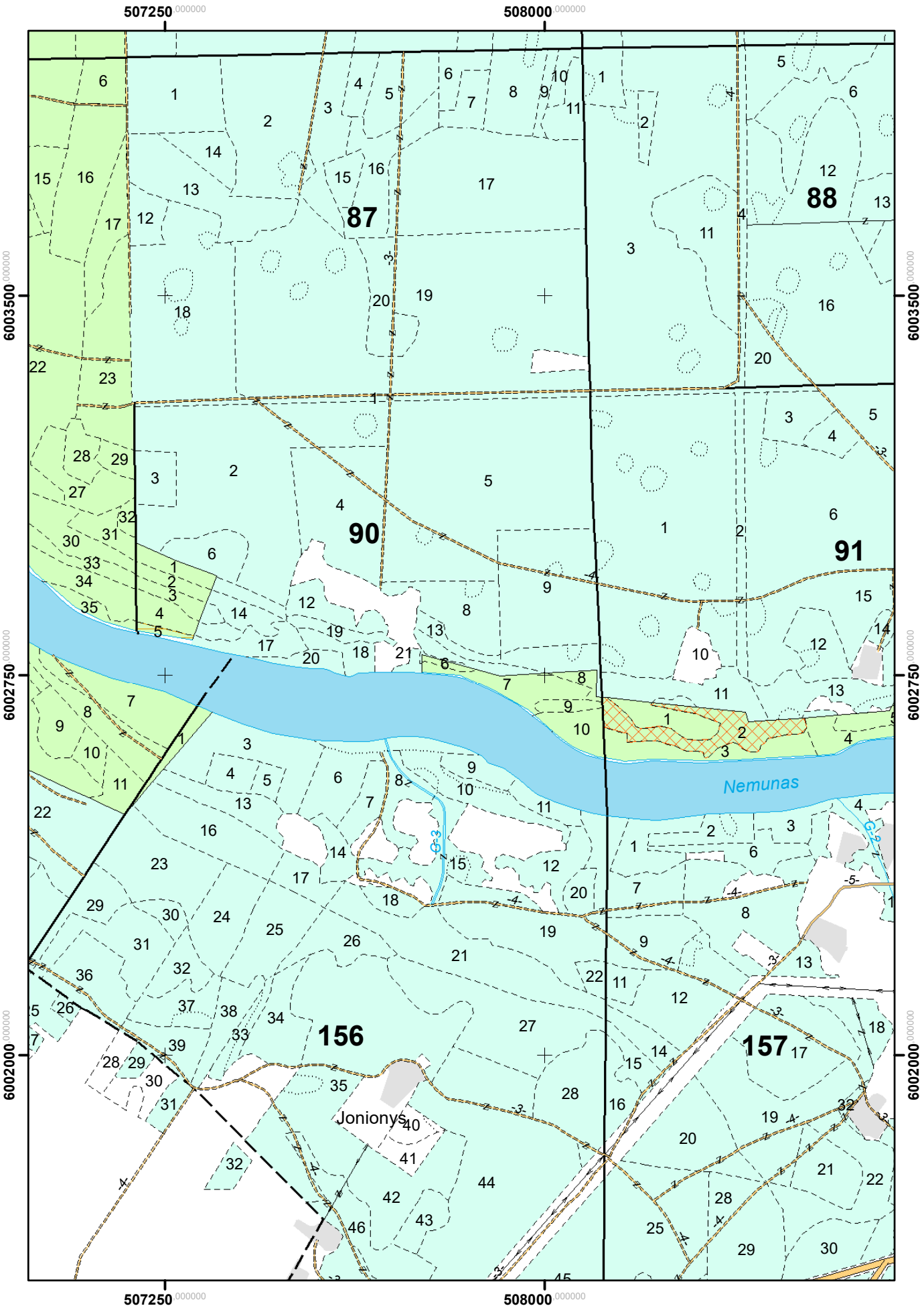

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

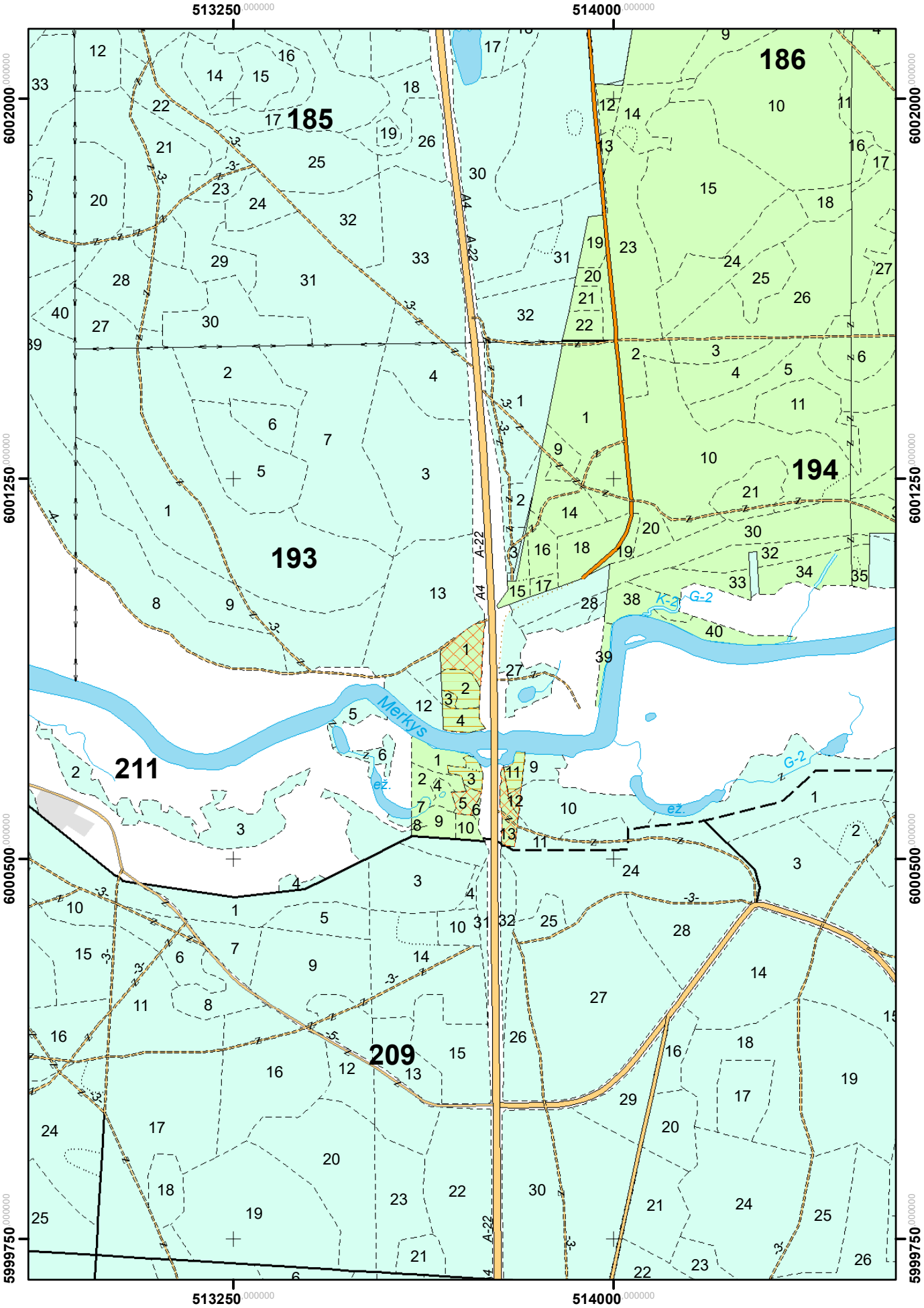

Ančios girininkija

M 1 : 10 000

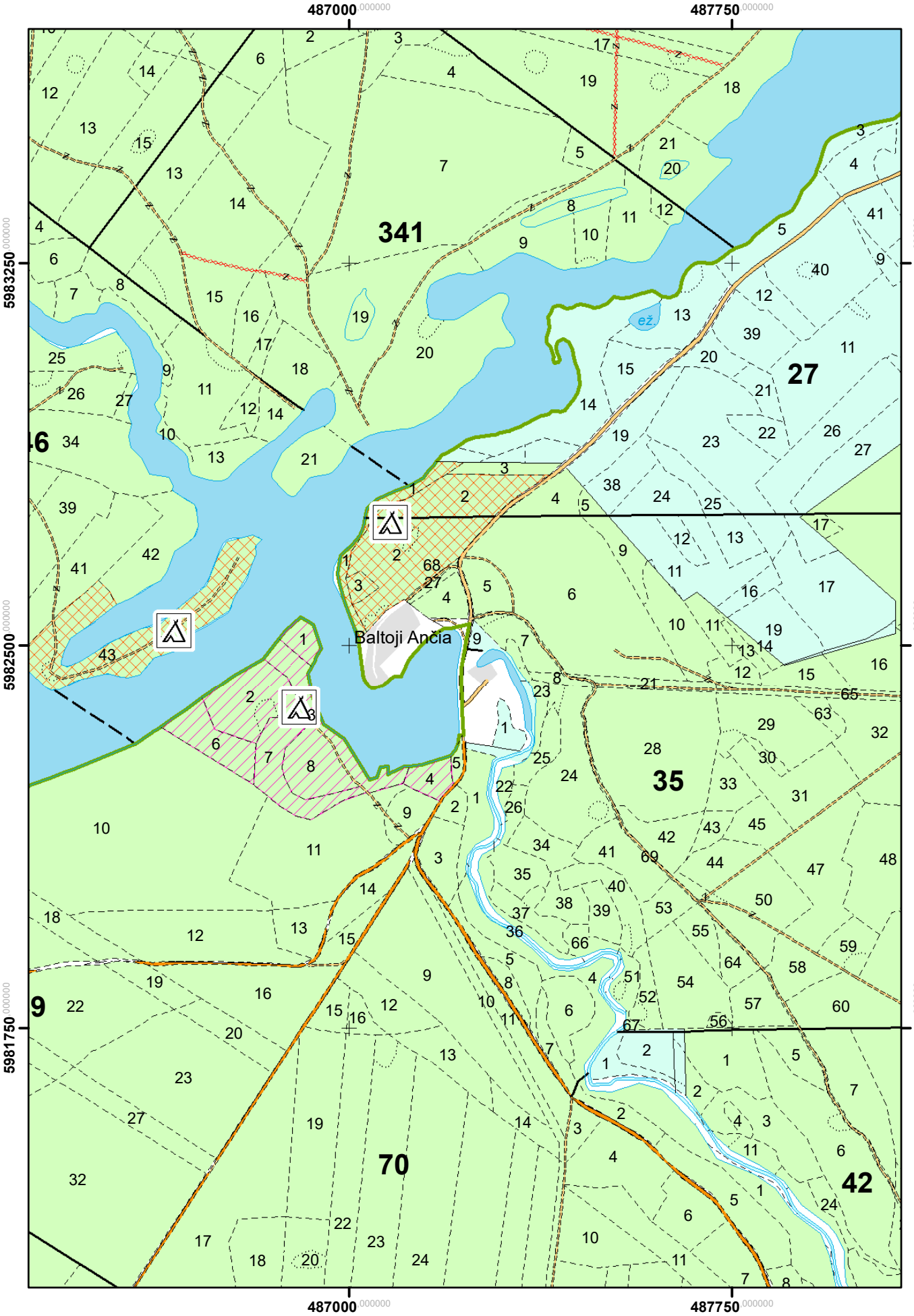

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

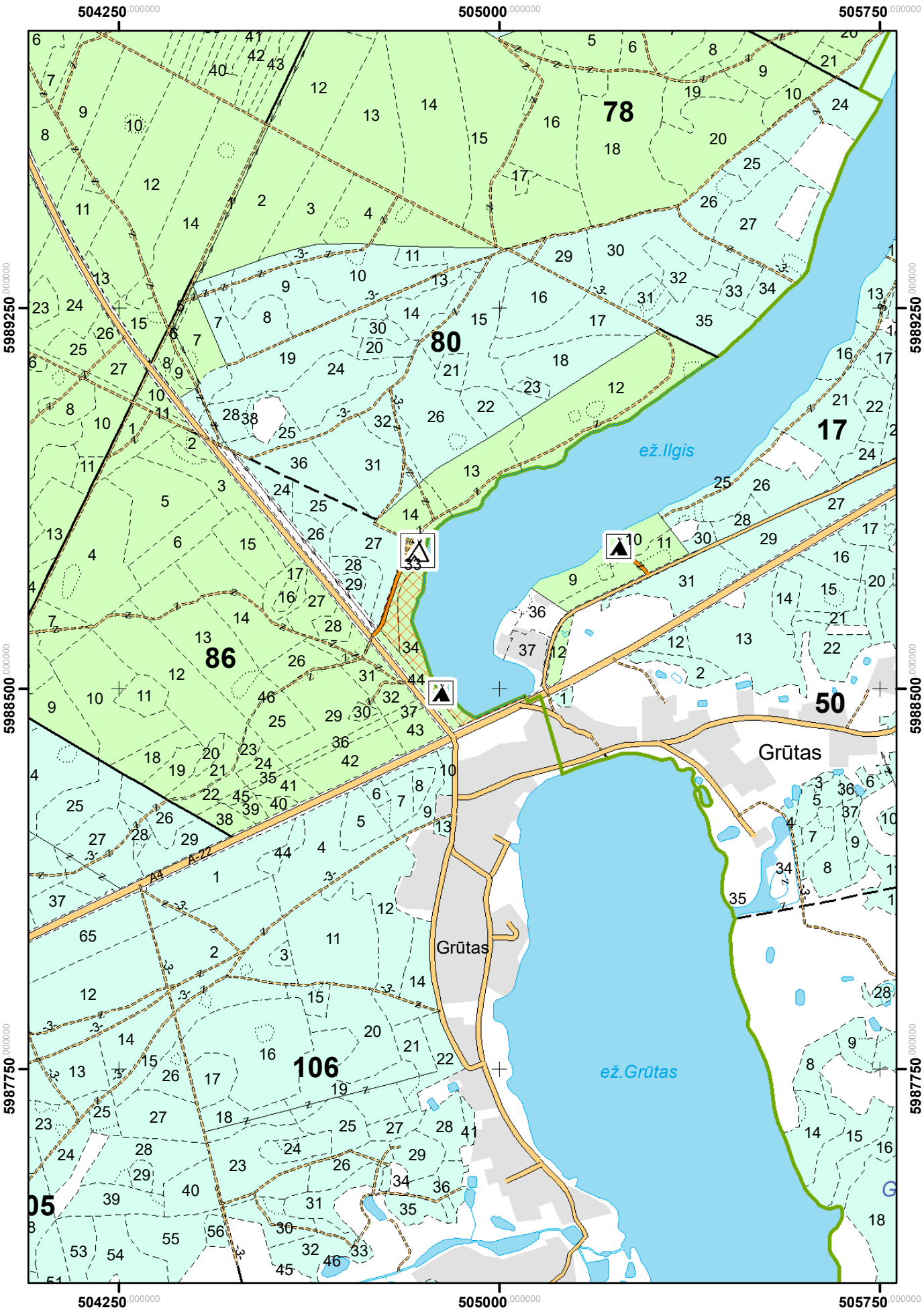

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

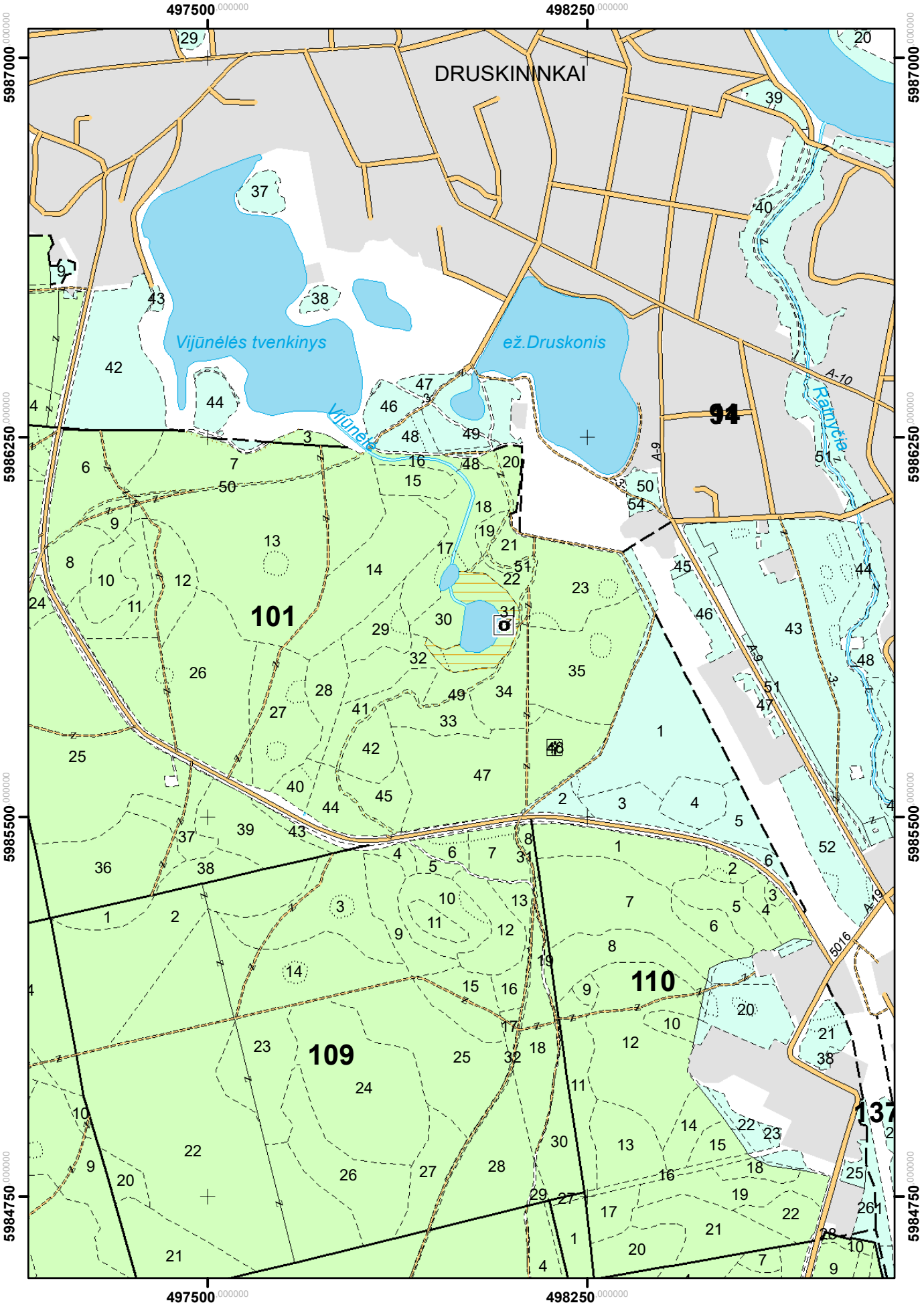

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

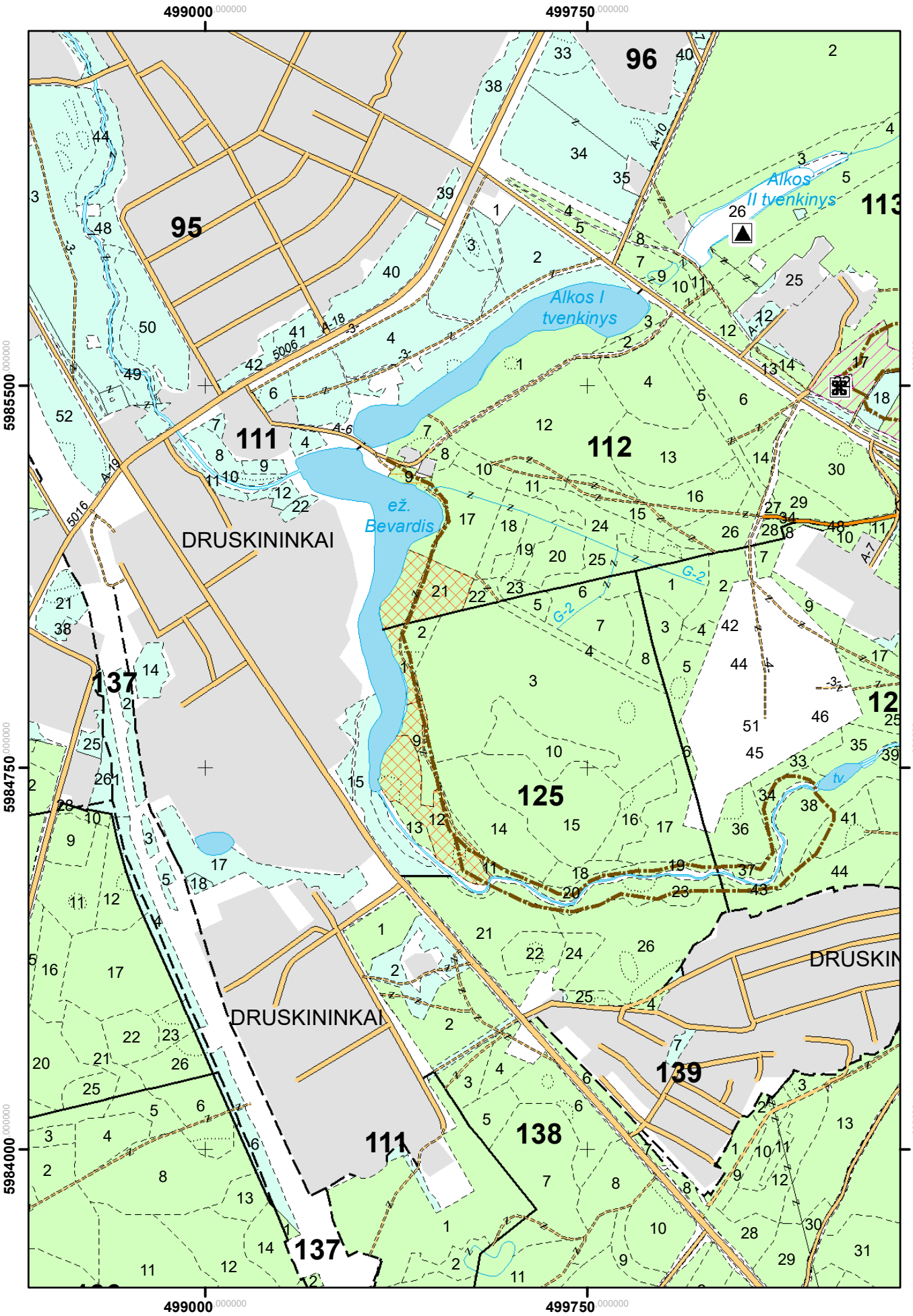

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

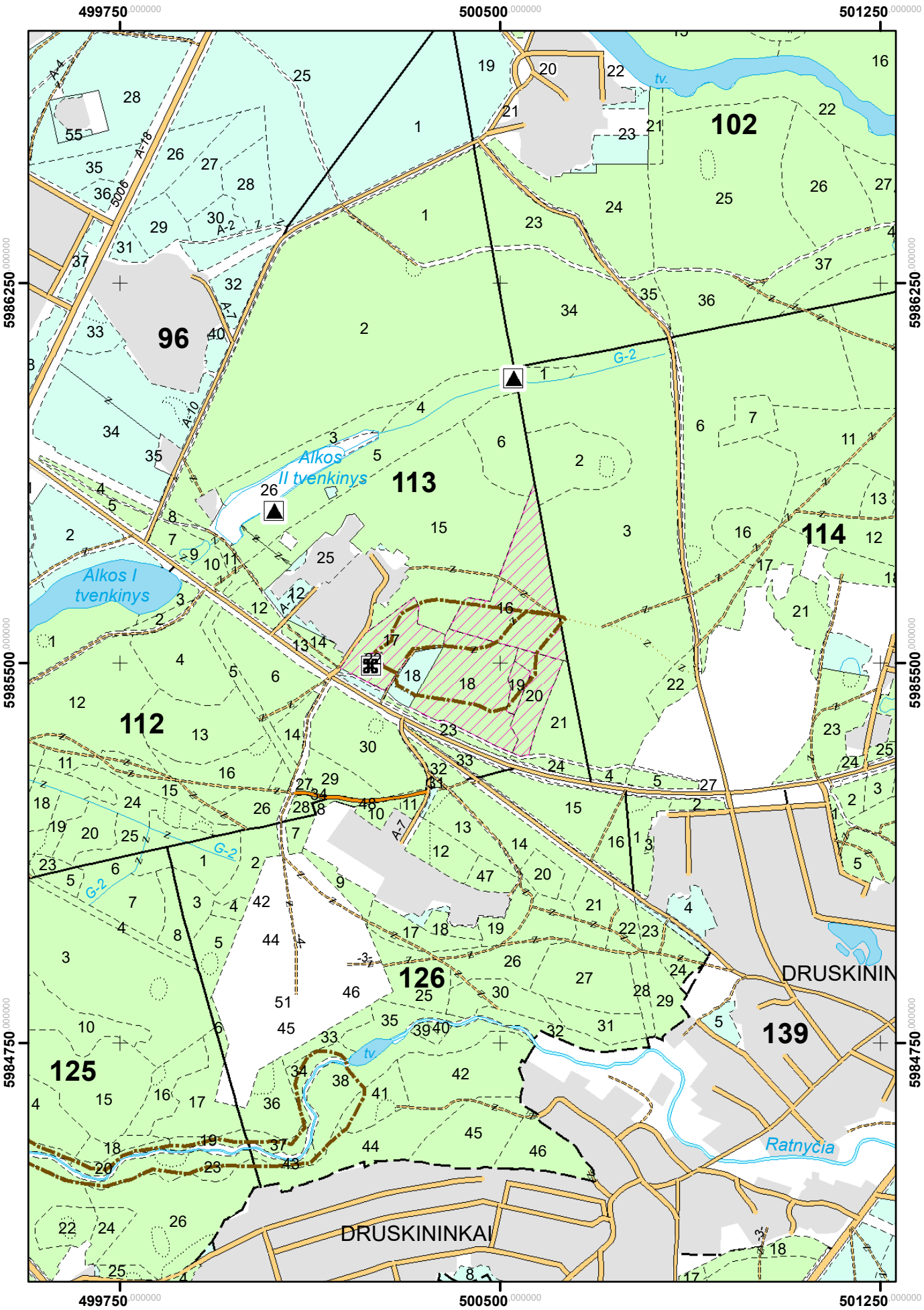

Musteikos girininkija

M 1 : 10 000

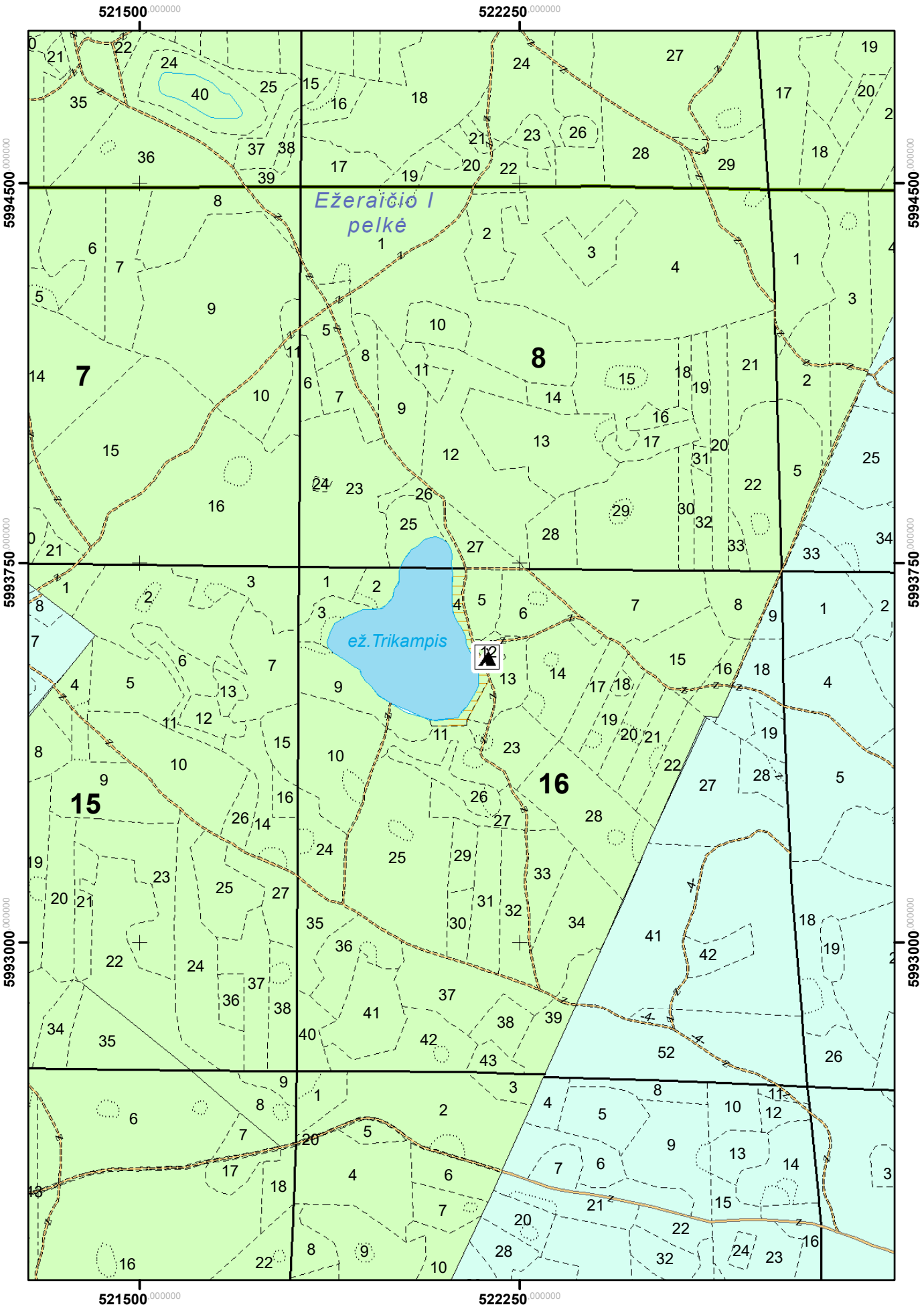

Kultūros paveldo objektų teritorijos

Sutartiniai ženklai

- Kultūros paveldo objektas
- Kultūros paveldo objektų teritorijos
- Kultūros paveldo objektų apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis
- Kultūros paveldo objektų vizualinės apsaugos pozonis
- Regioninio padalinio administruojami miškai
- Kitų naudotojų miškai

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

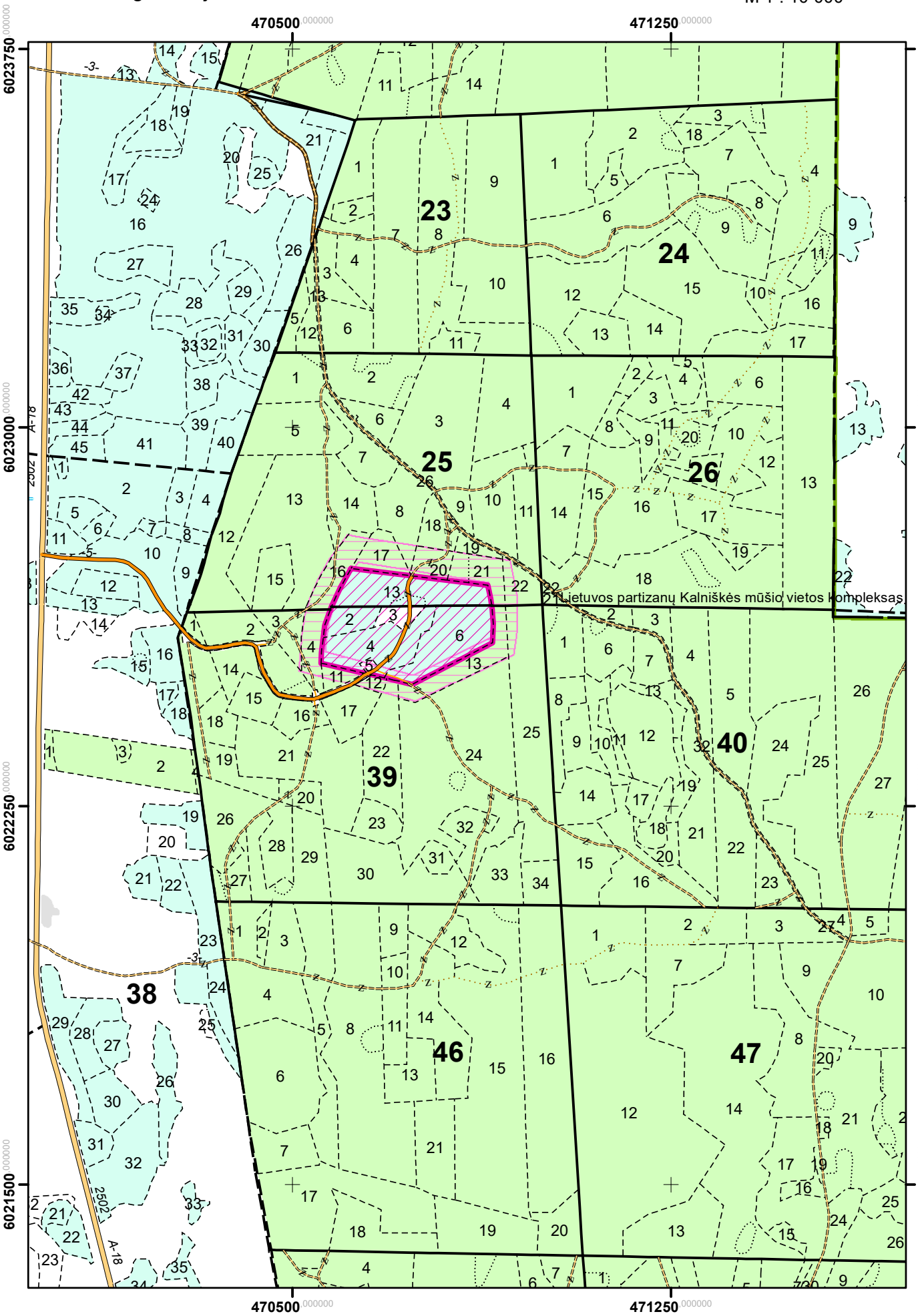

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

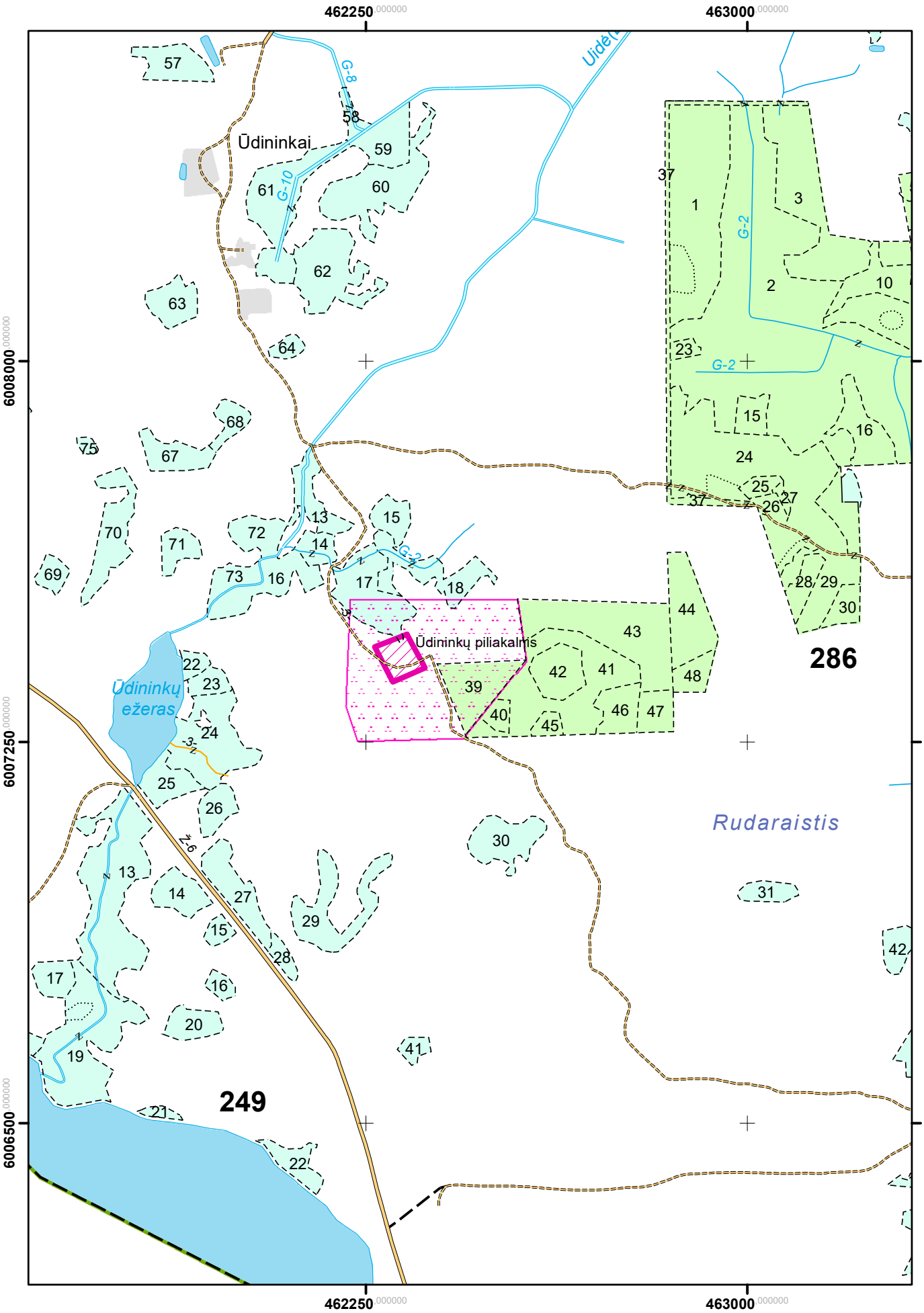

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

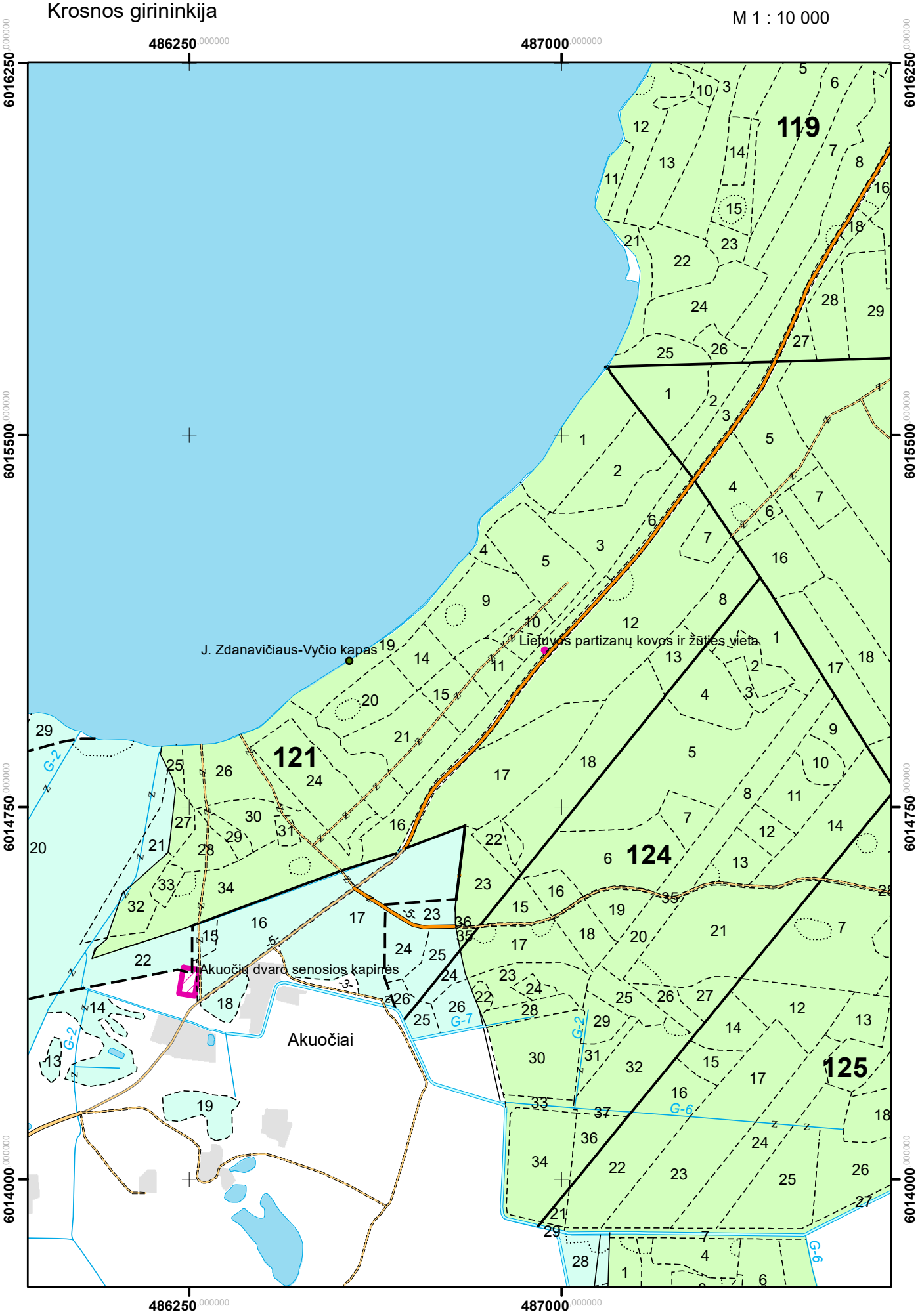

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

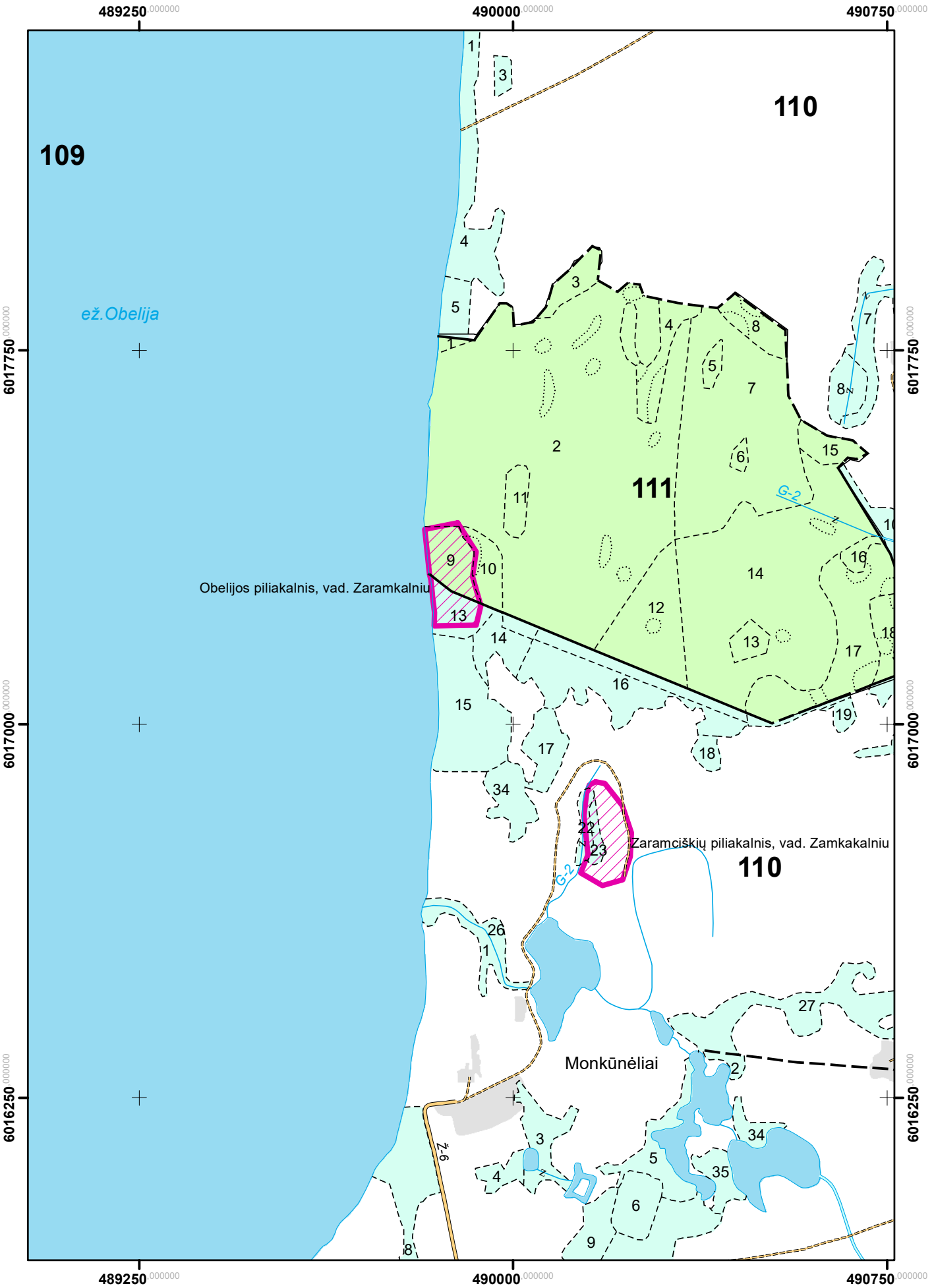

Krosnos girininkija

M 1 : 10 000

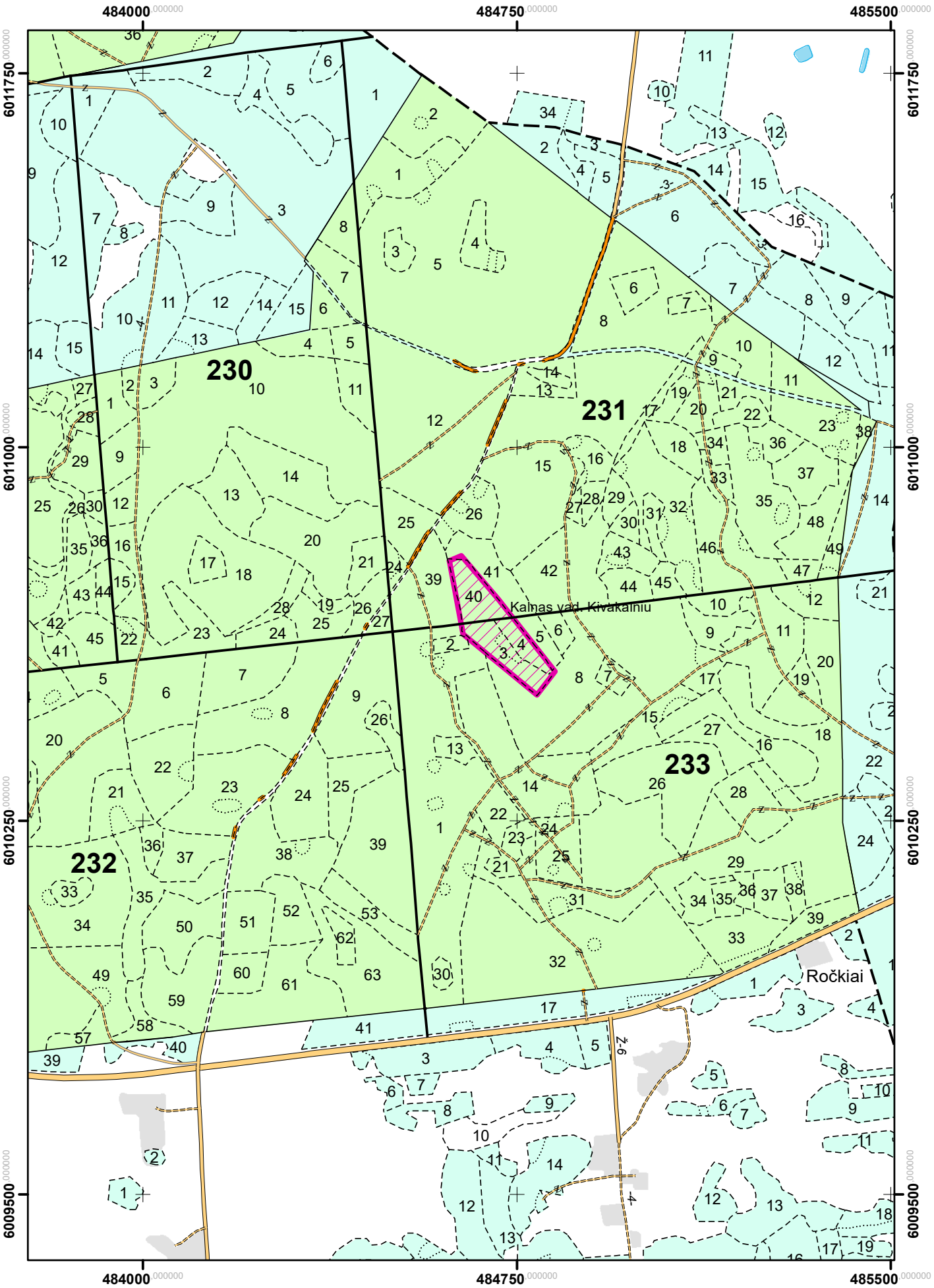

Kapčiamiesčio girininkija

M 1 : 10 000

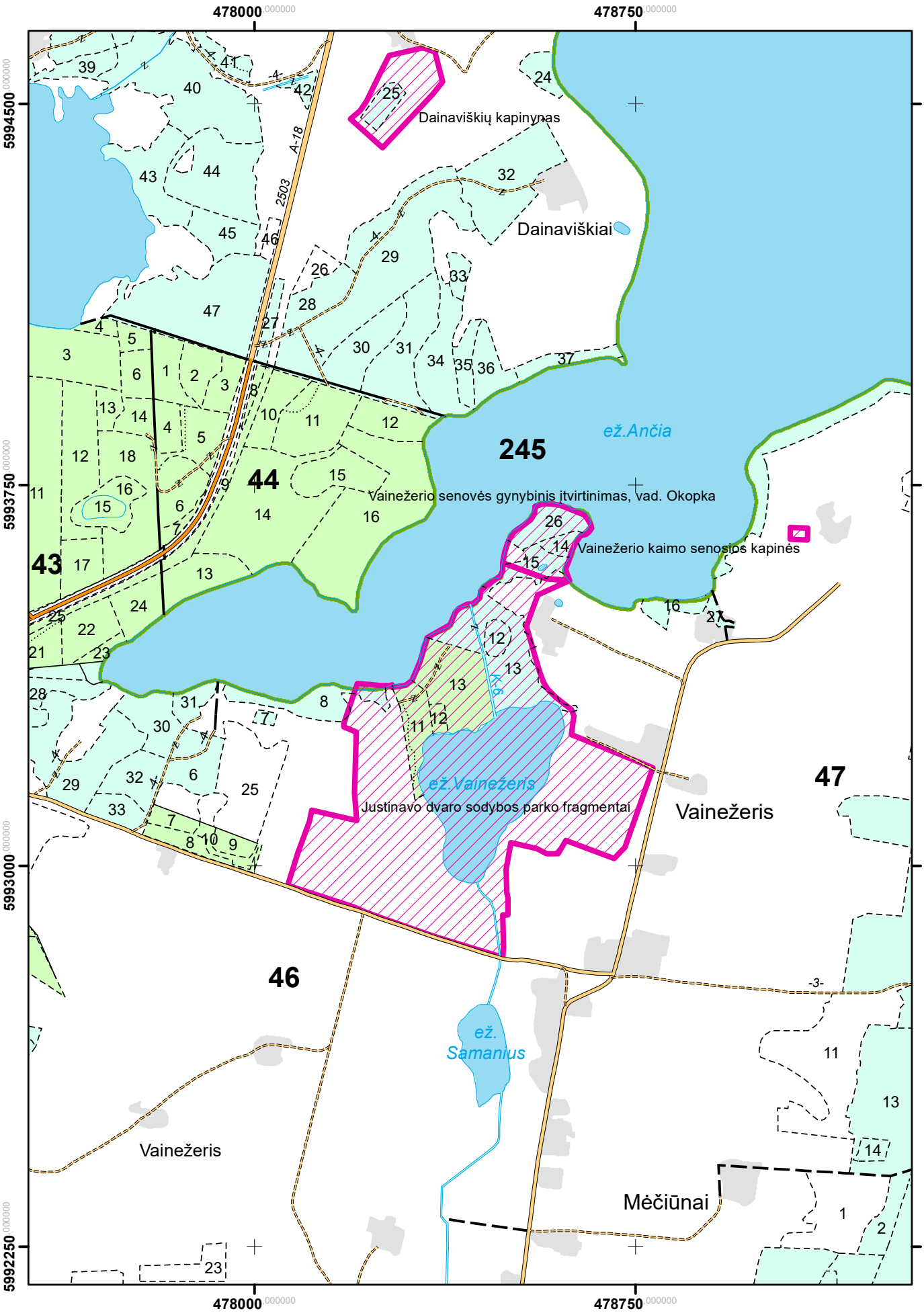

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

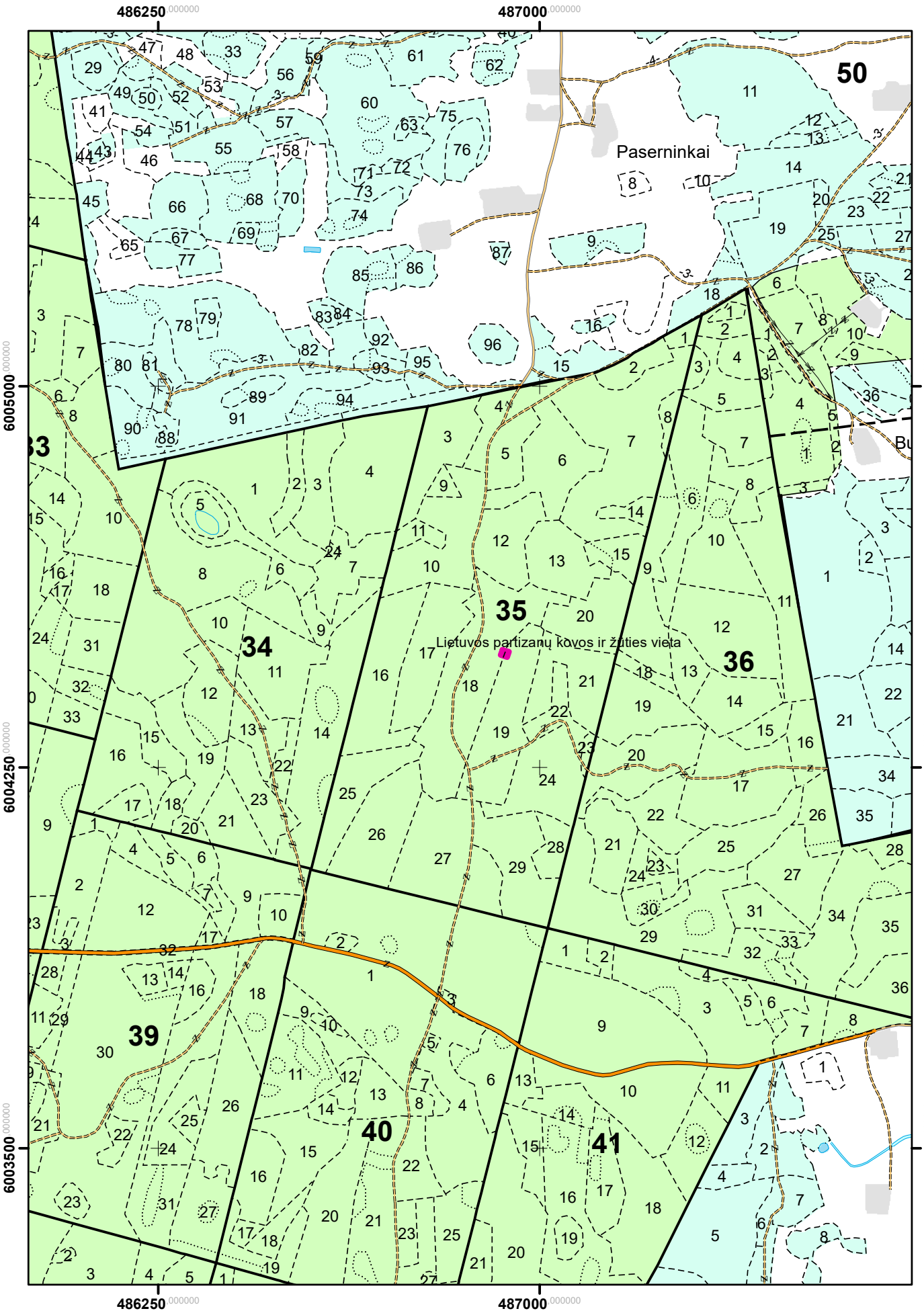

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

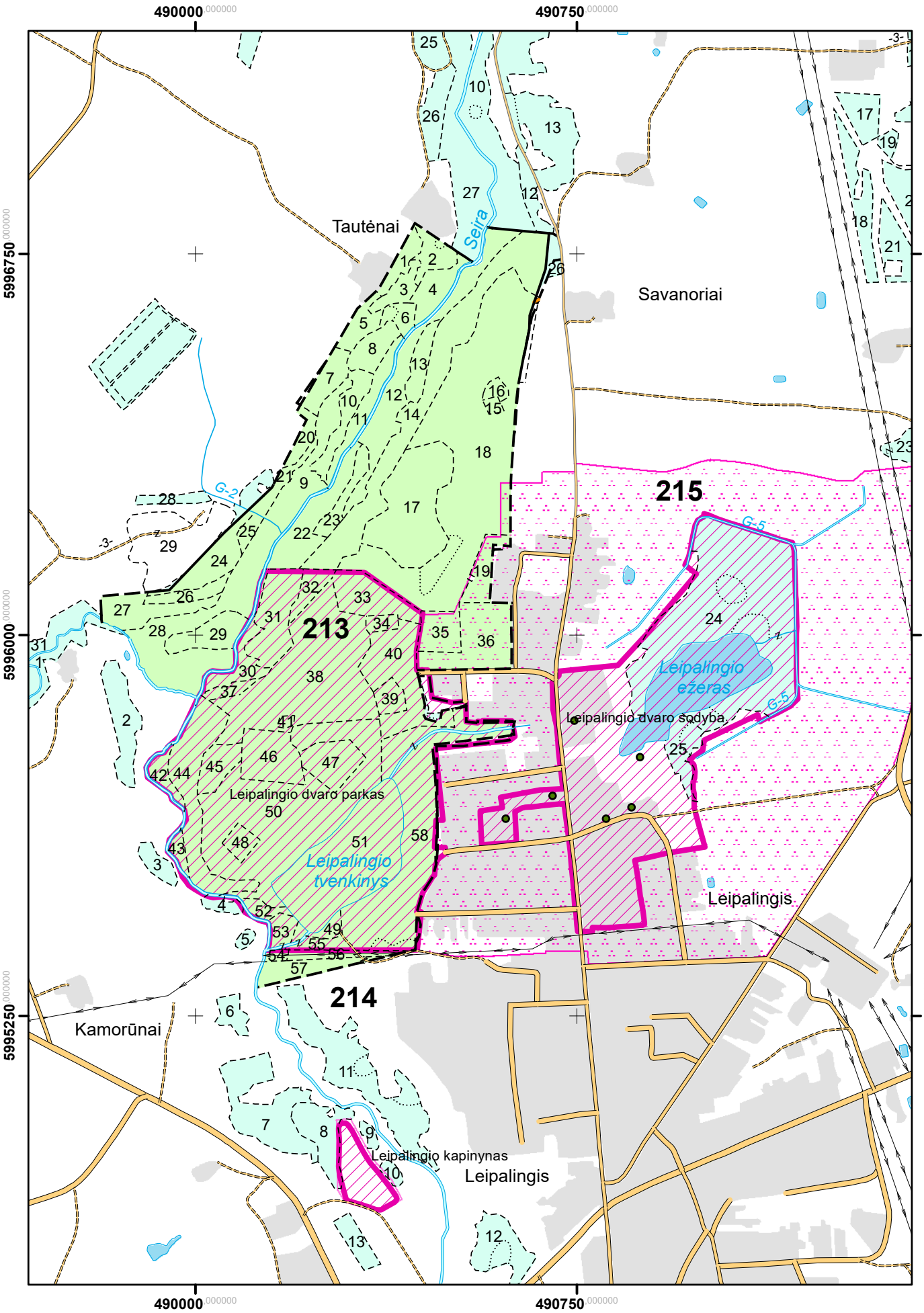

Leipalingio girininkija

M 1 : 10 000

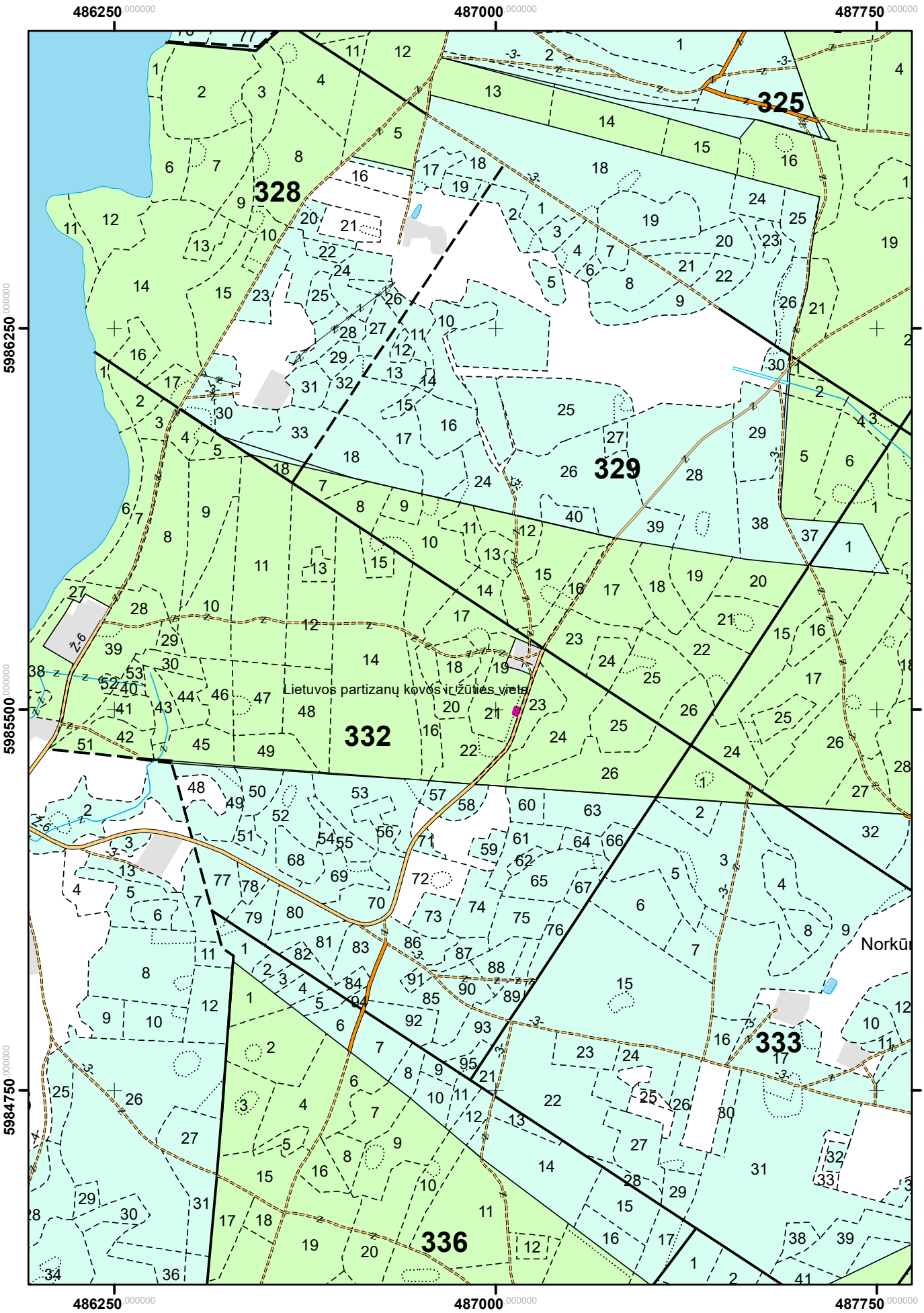

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

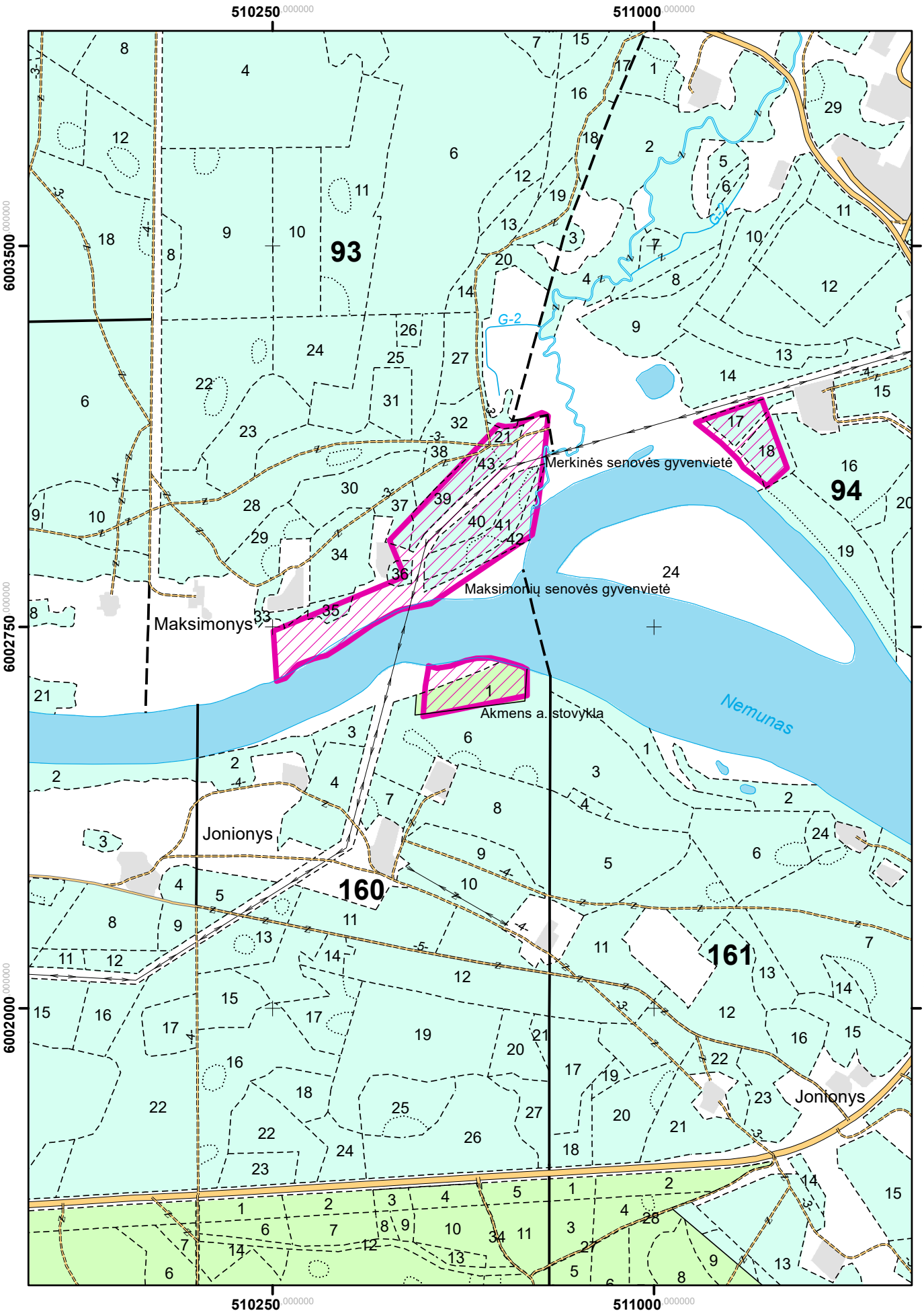

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

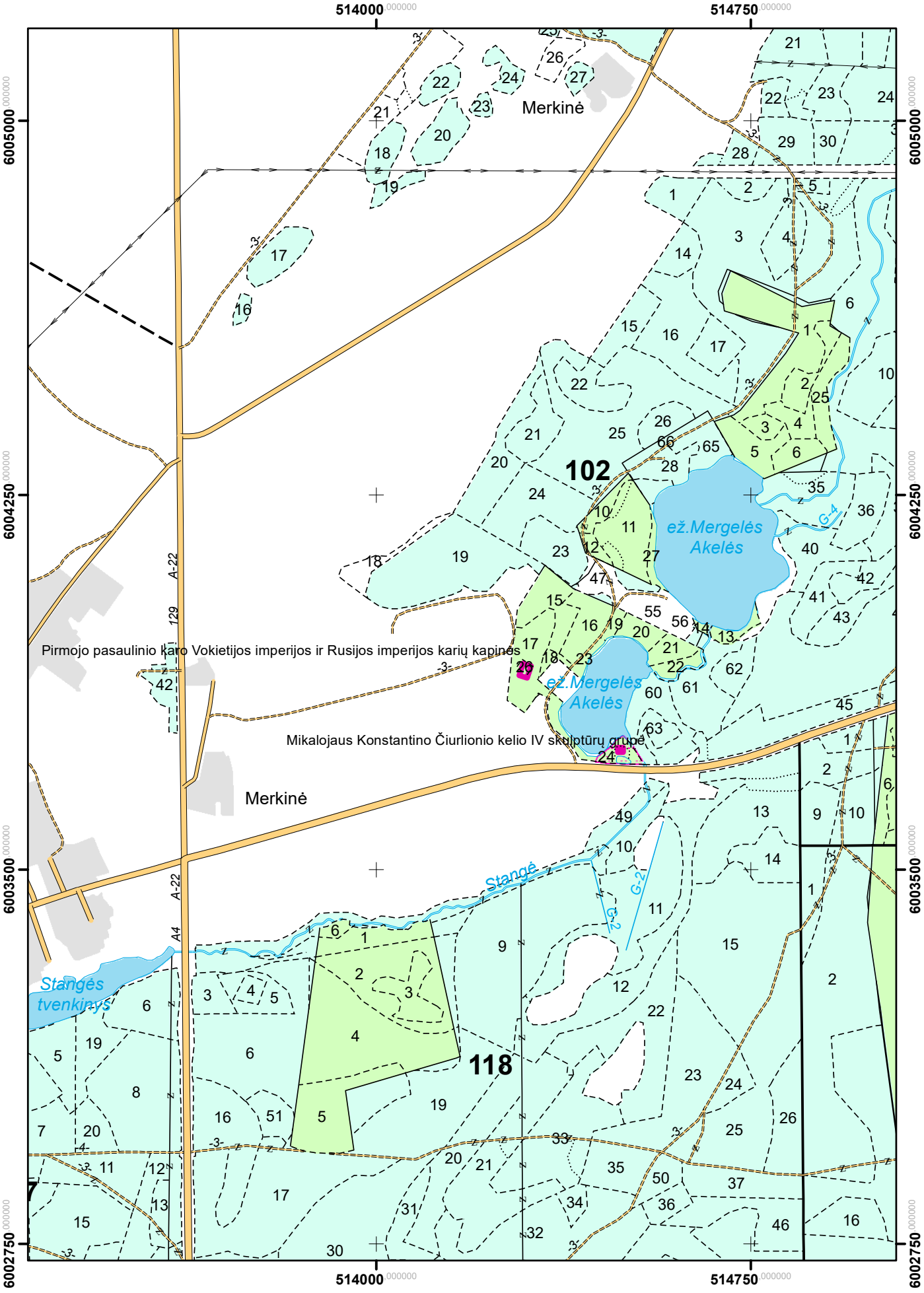

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

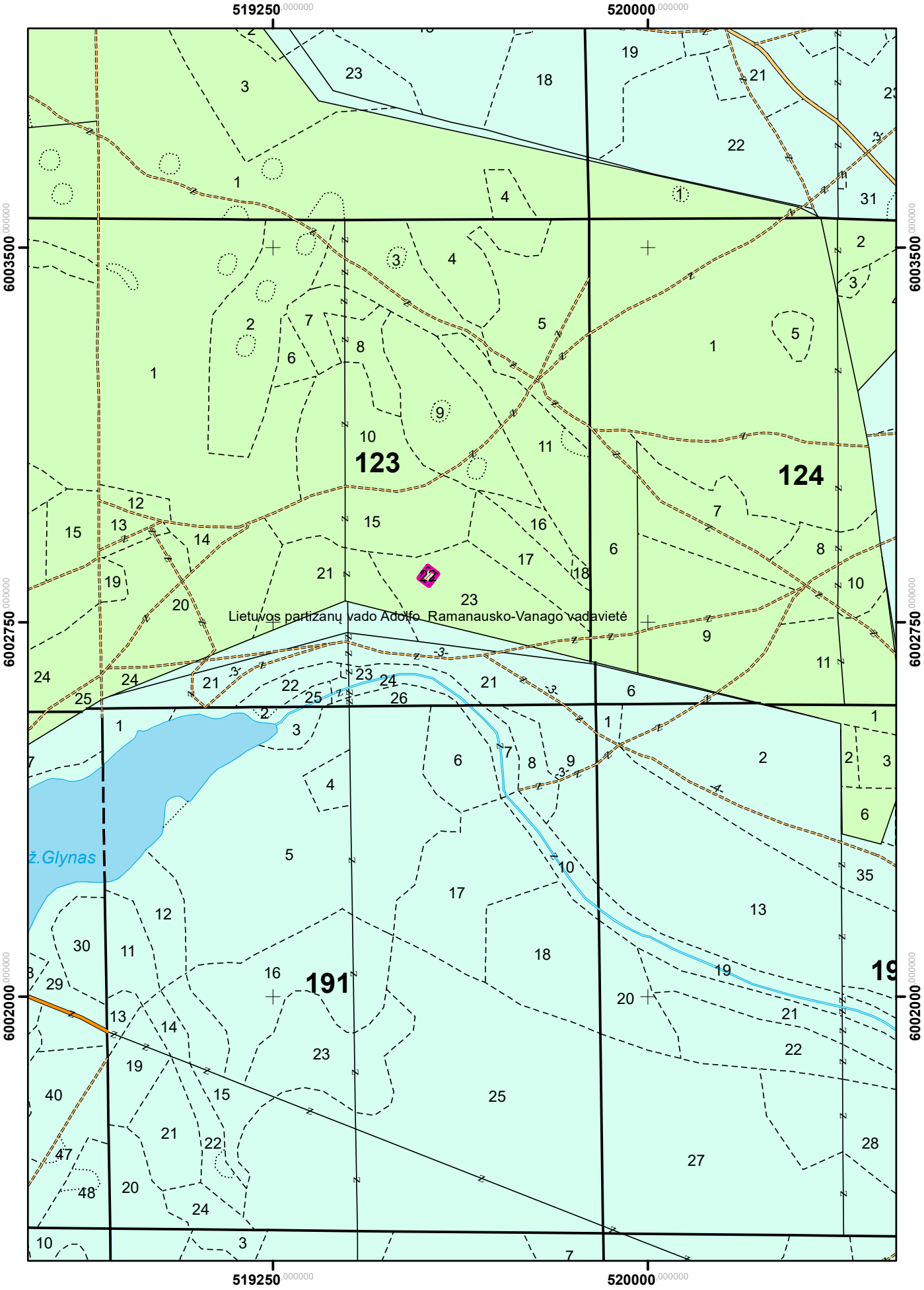

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

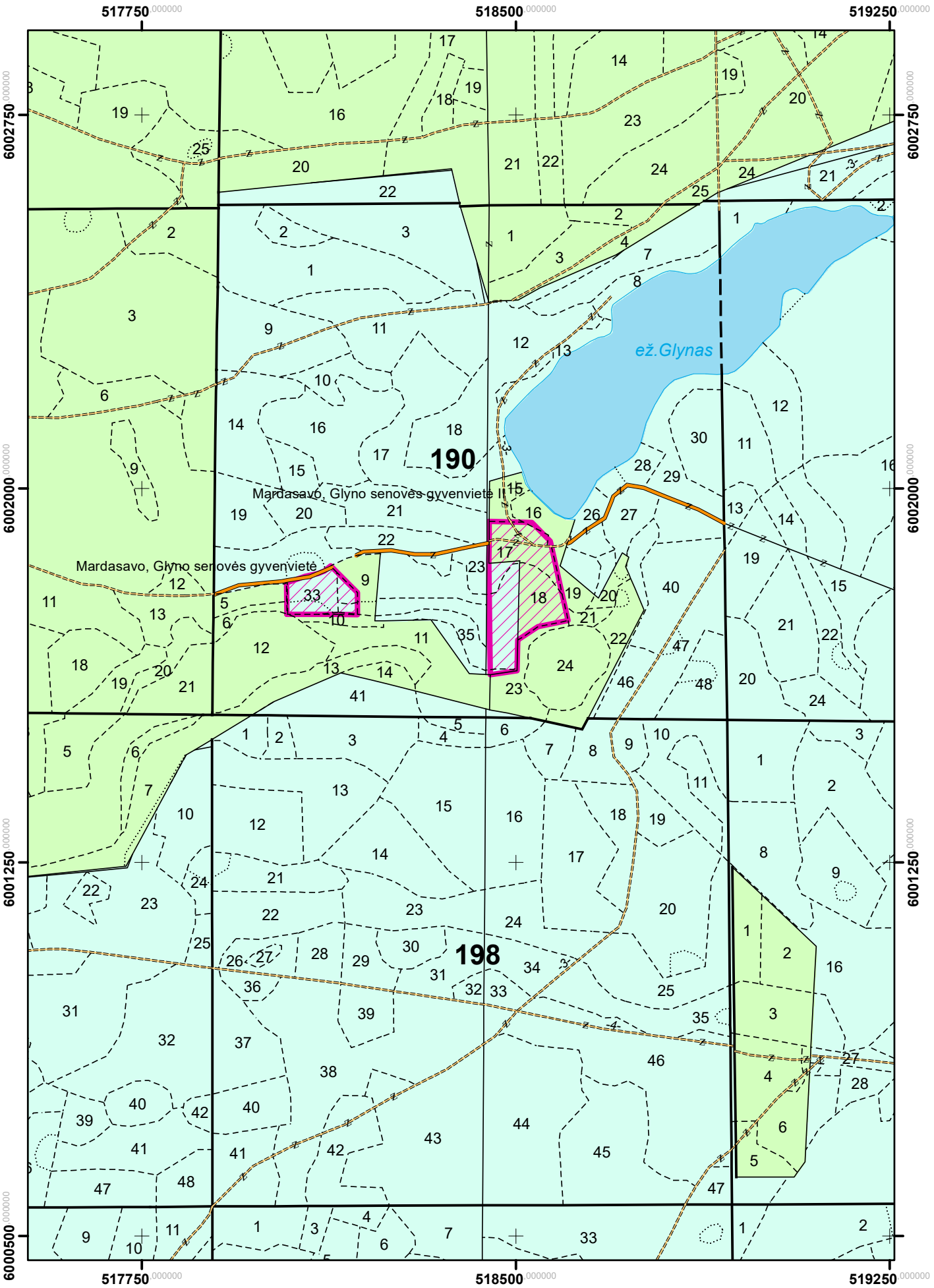

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

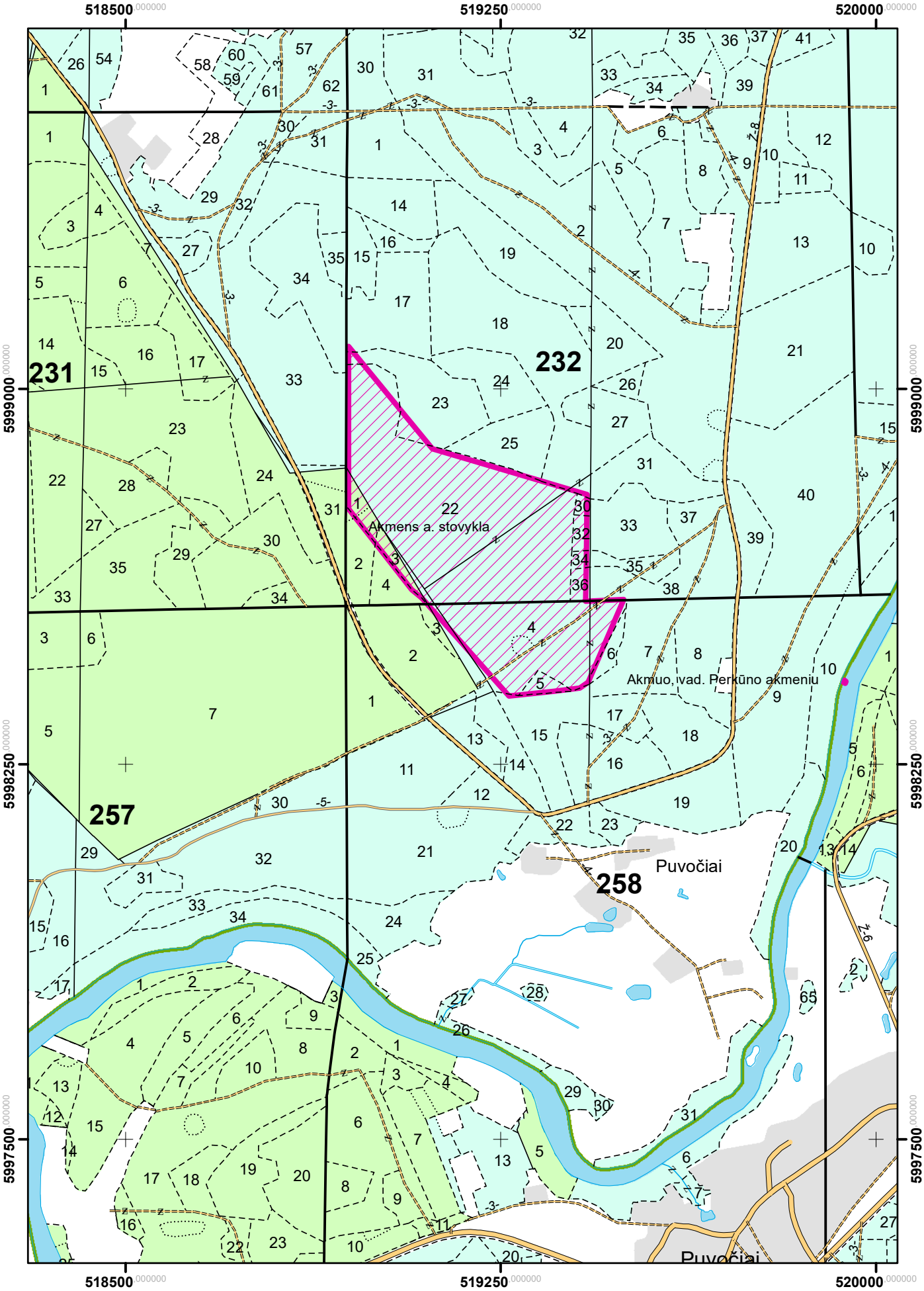

Merkinės girininkija

M 1 : 10 000

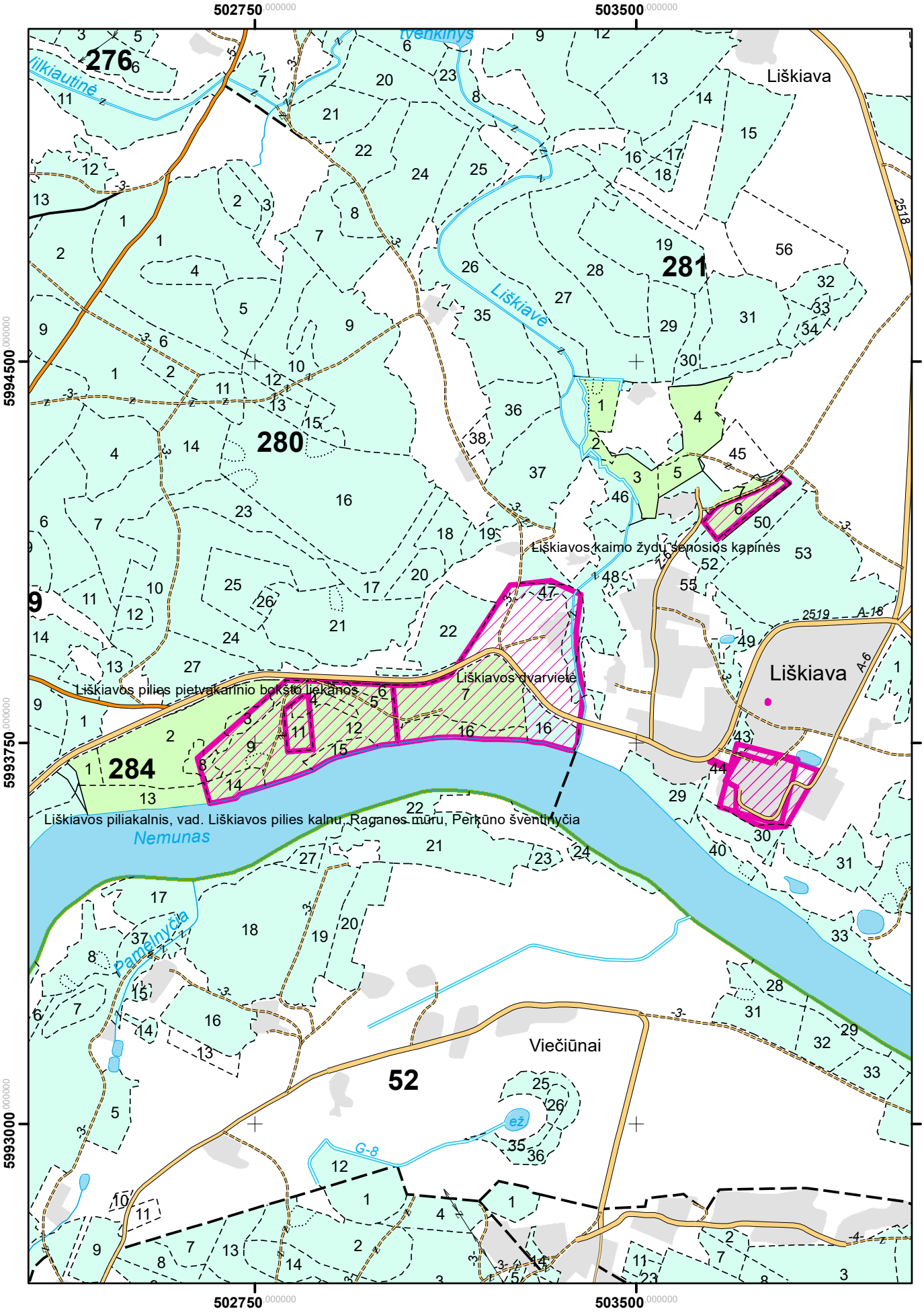

Ančios girininkija

M 1 : 10 000

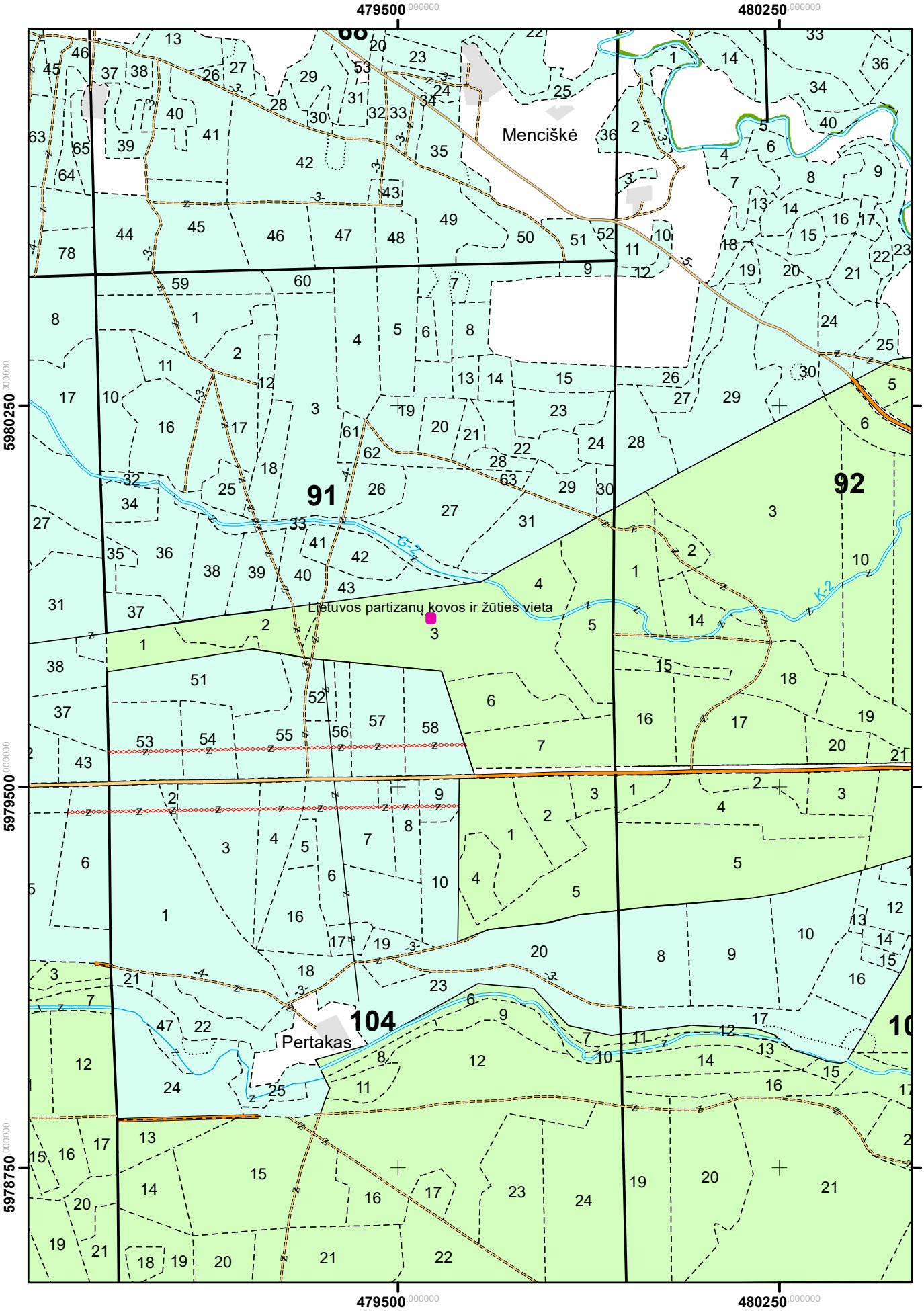

Ančios girininkija

M 1 : 10 000

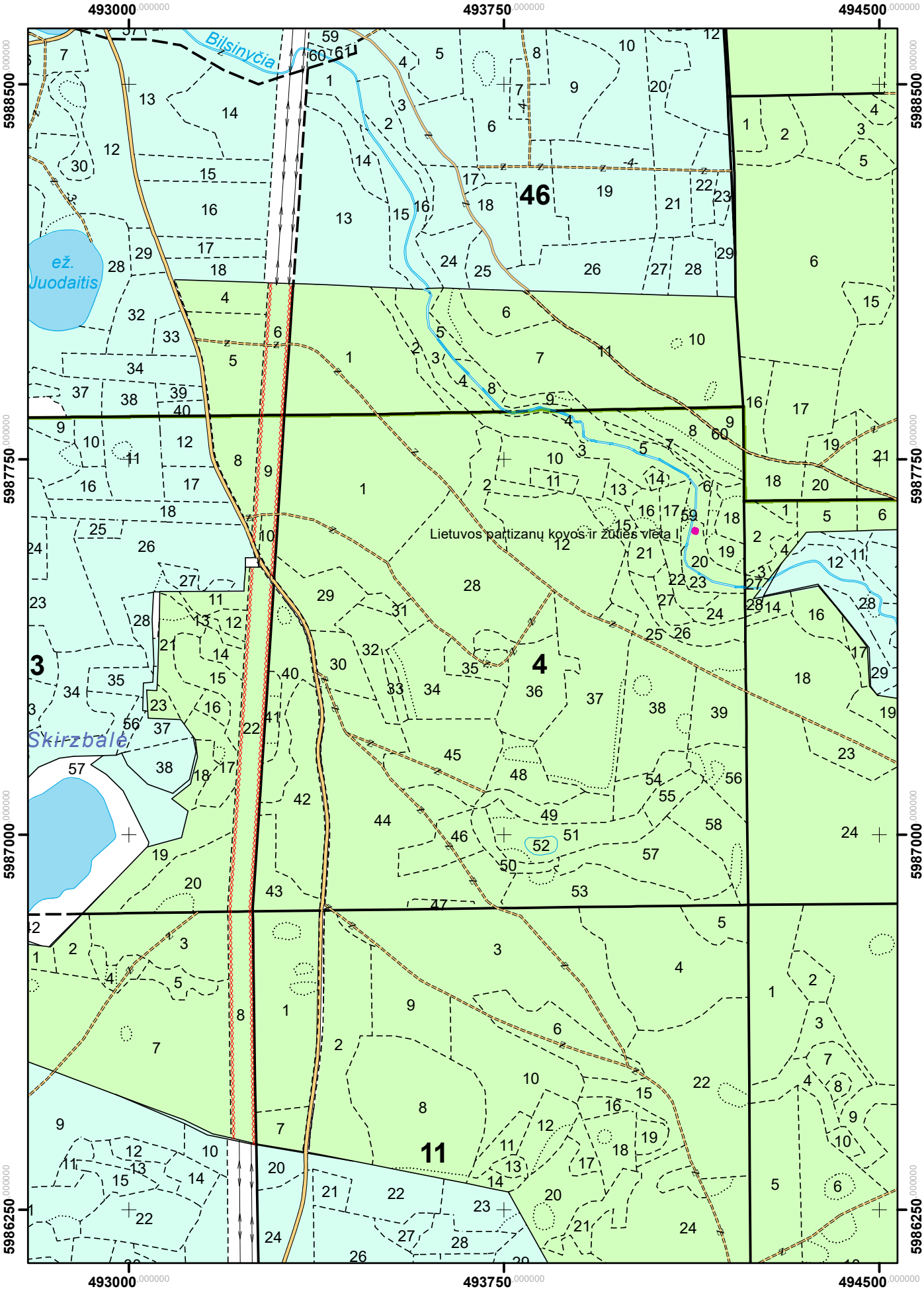

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

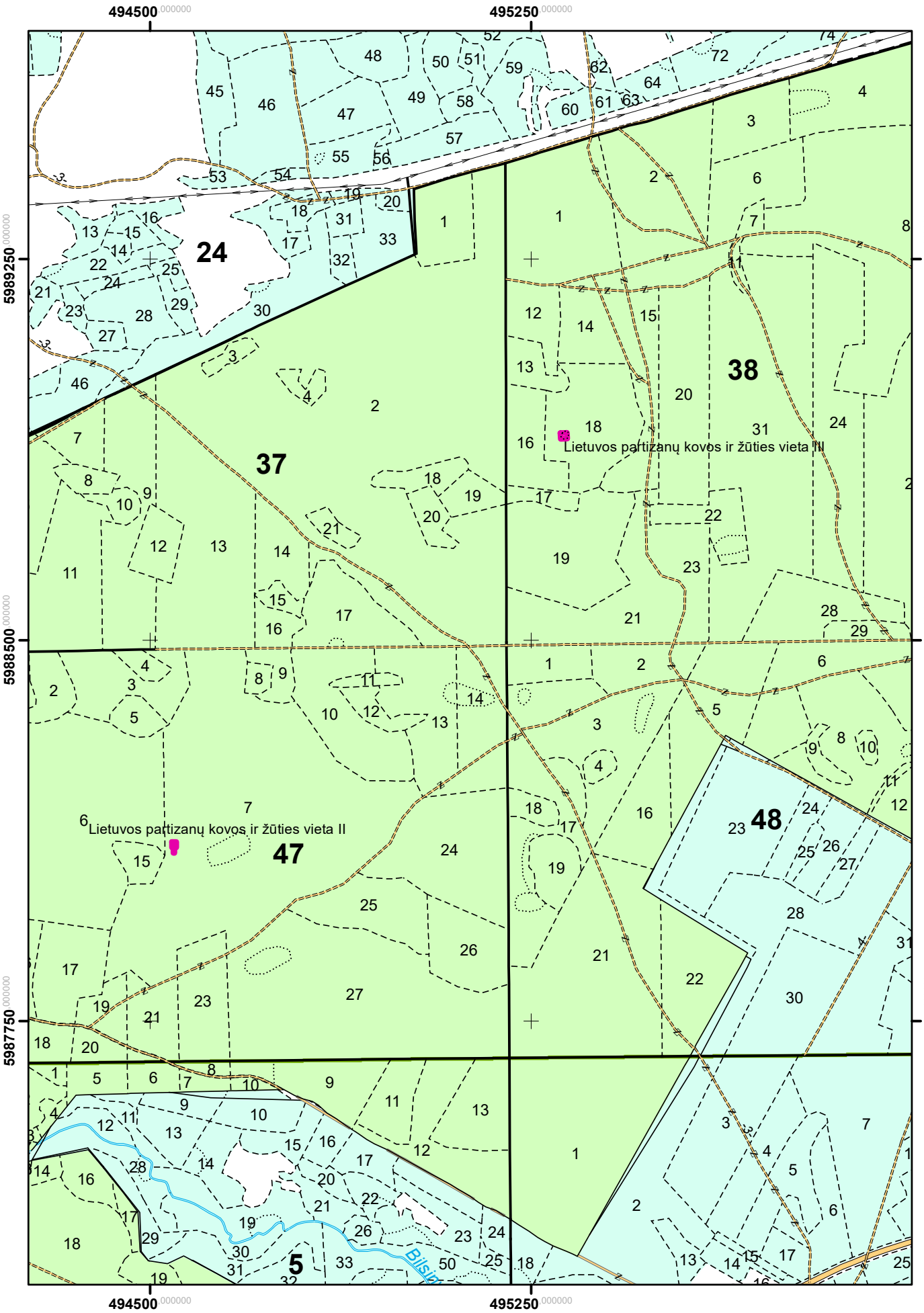

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

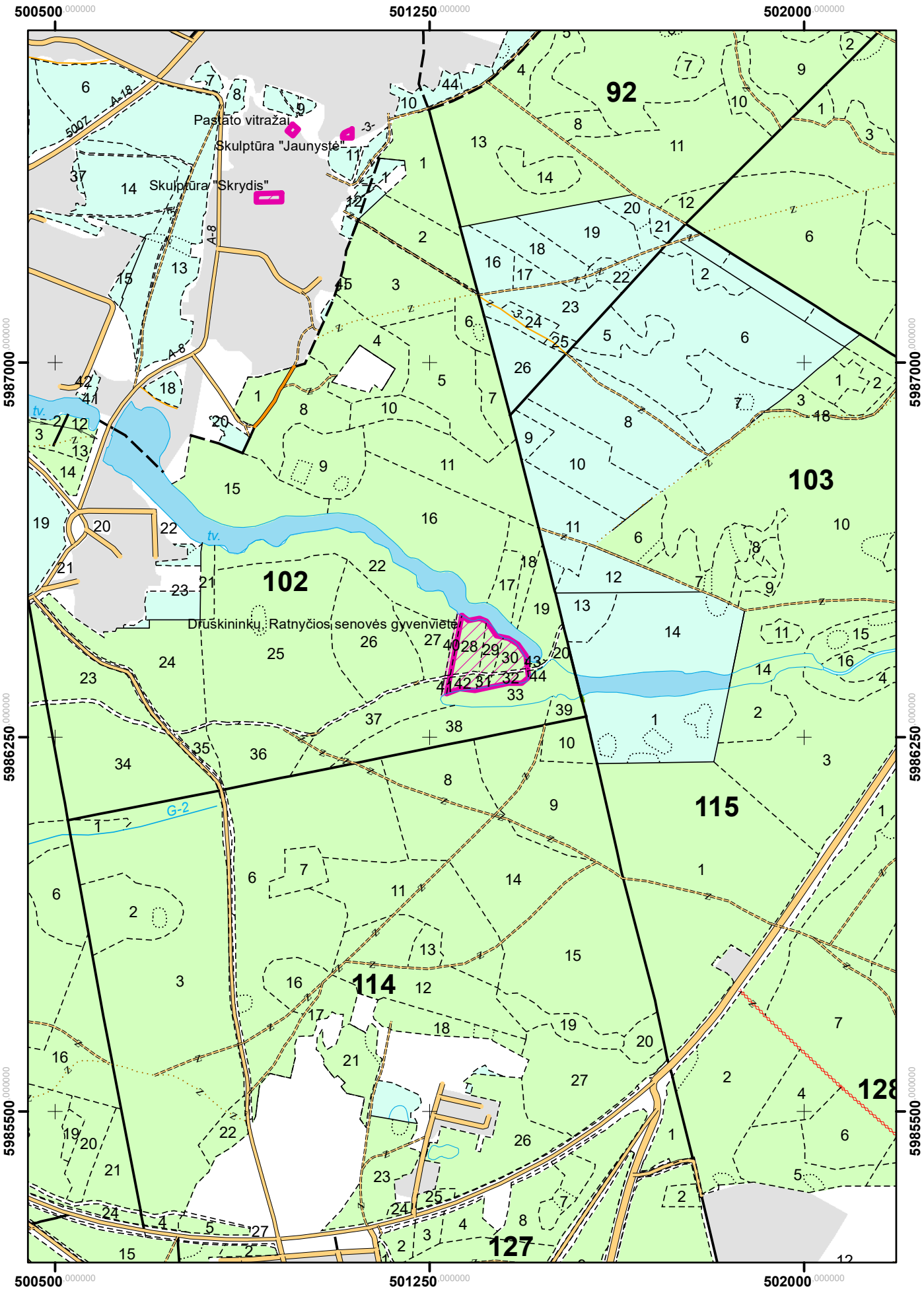

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

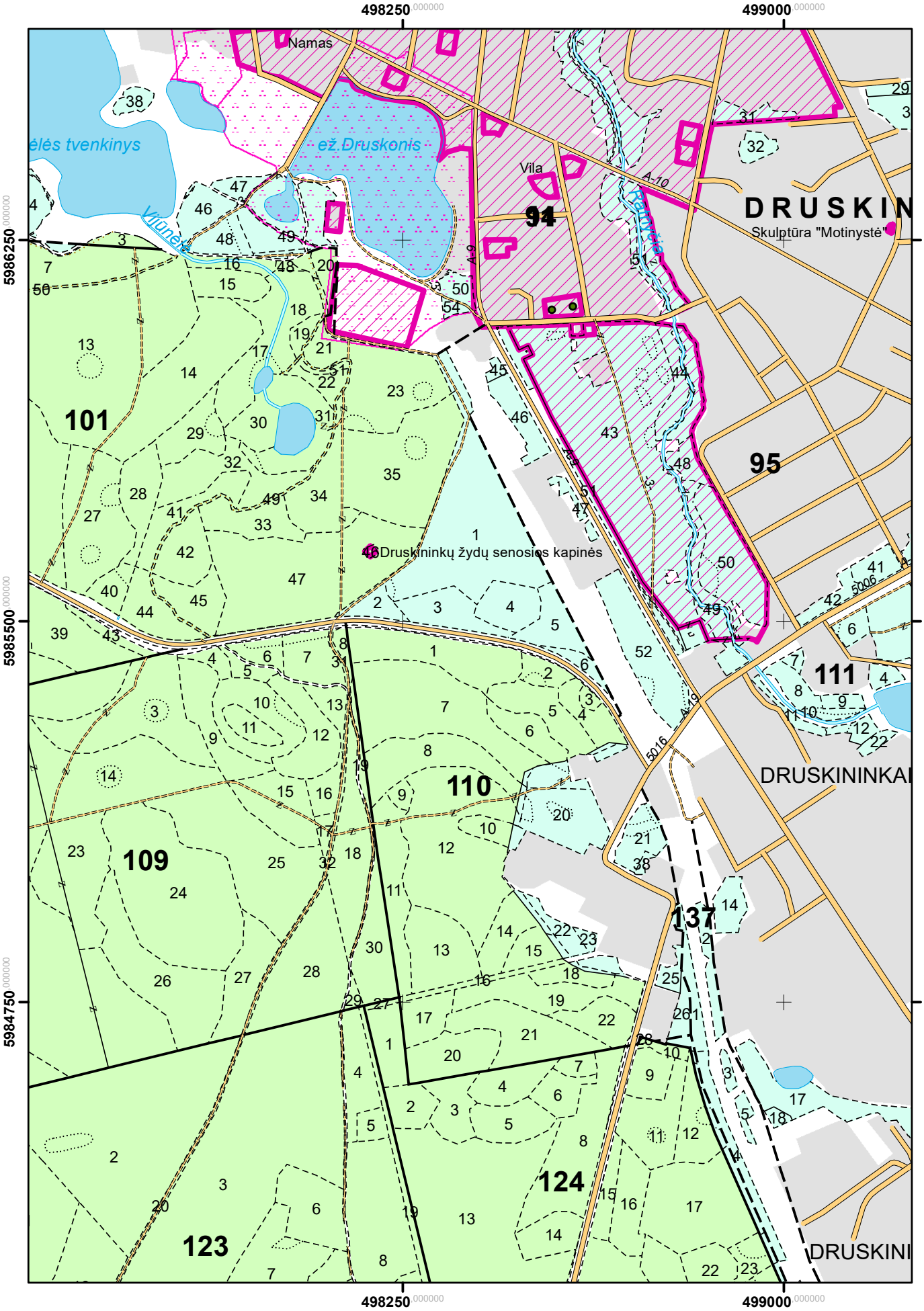

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

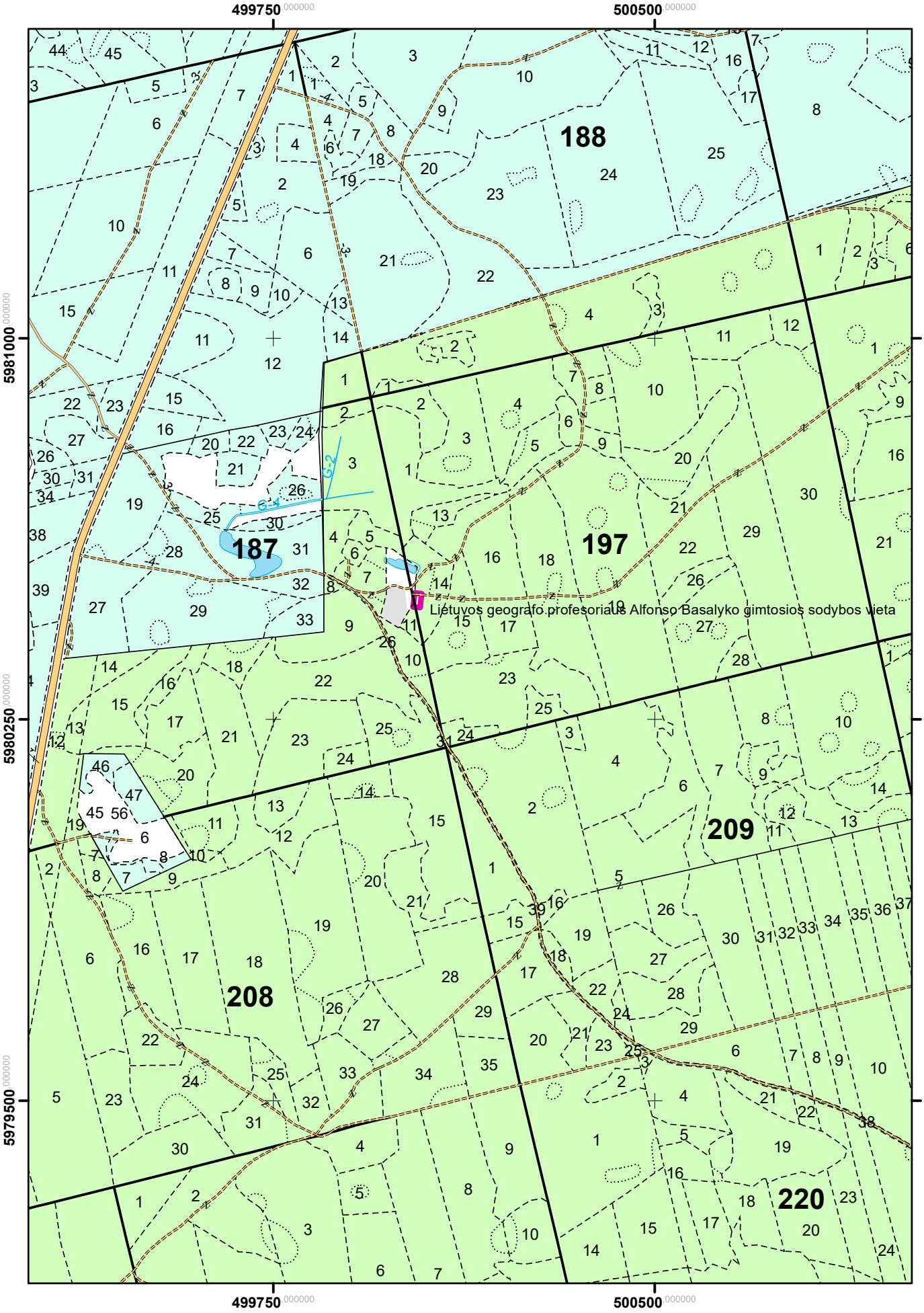

Grūto girininkija

M 1 : 10 000

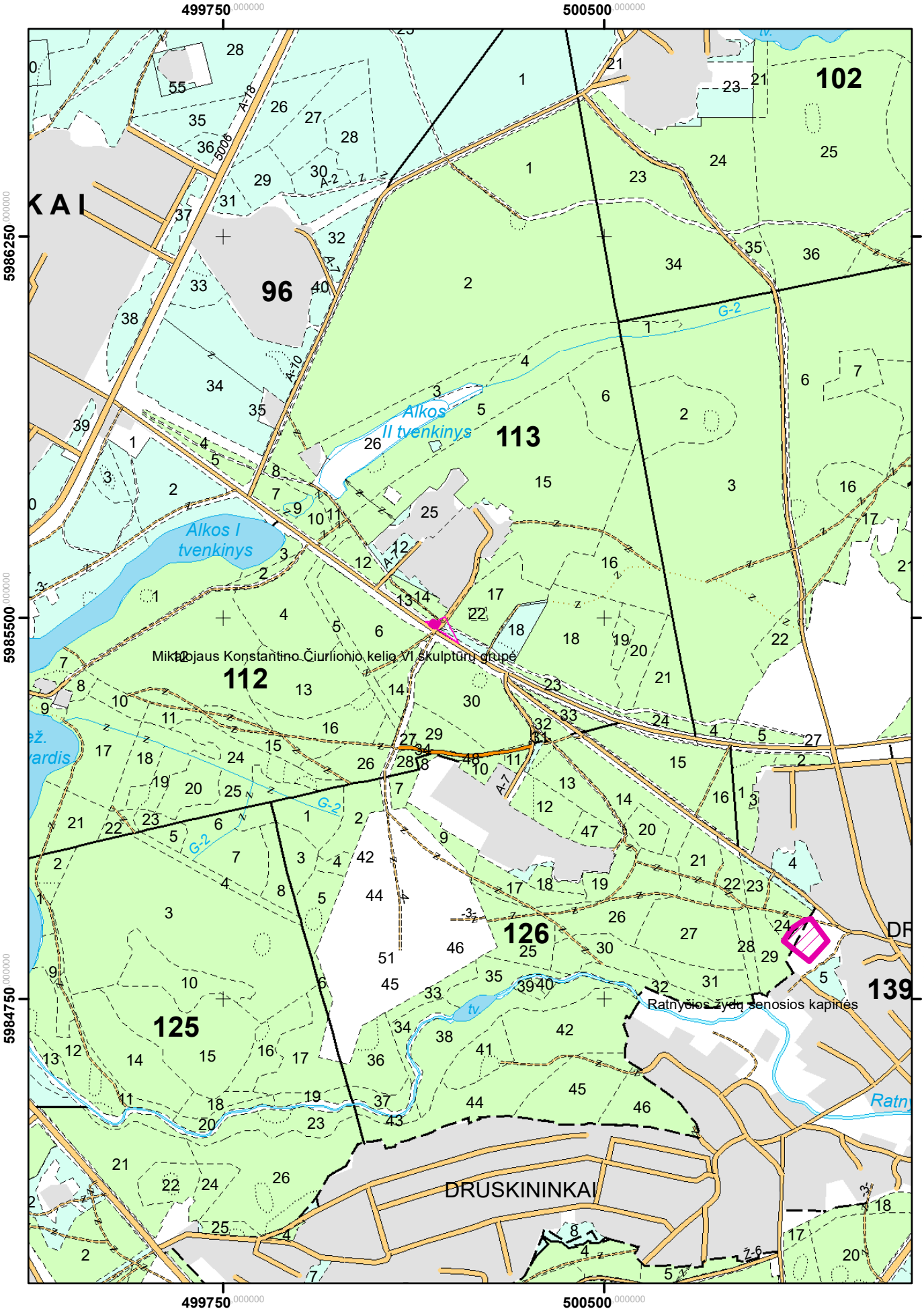

Lateženo girininkija

M 1 : 10 000

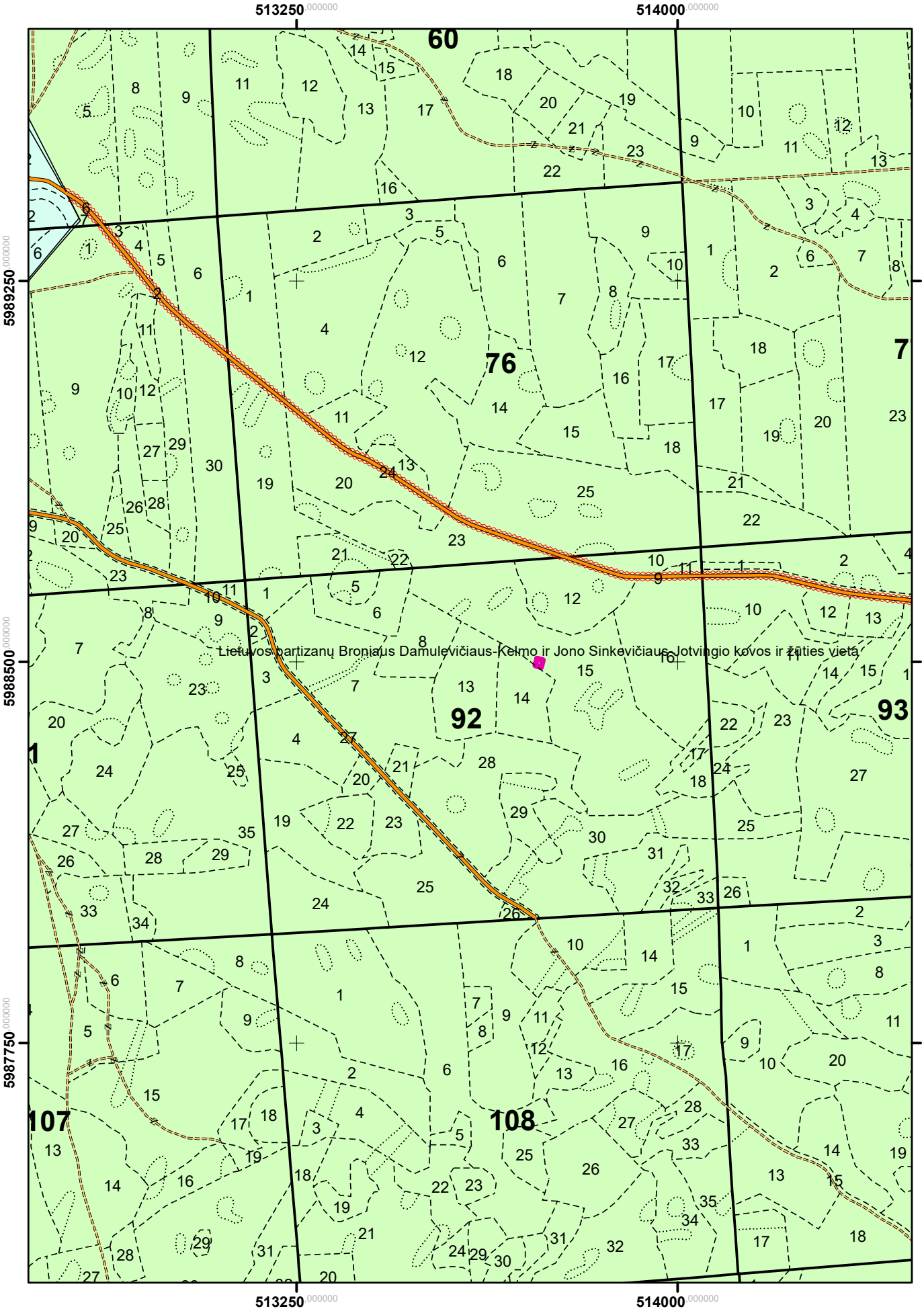

Musteikos girininkija

M 1 : 10 000

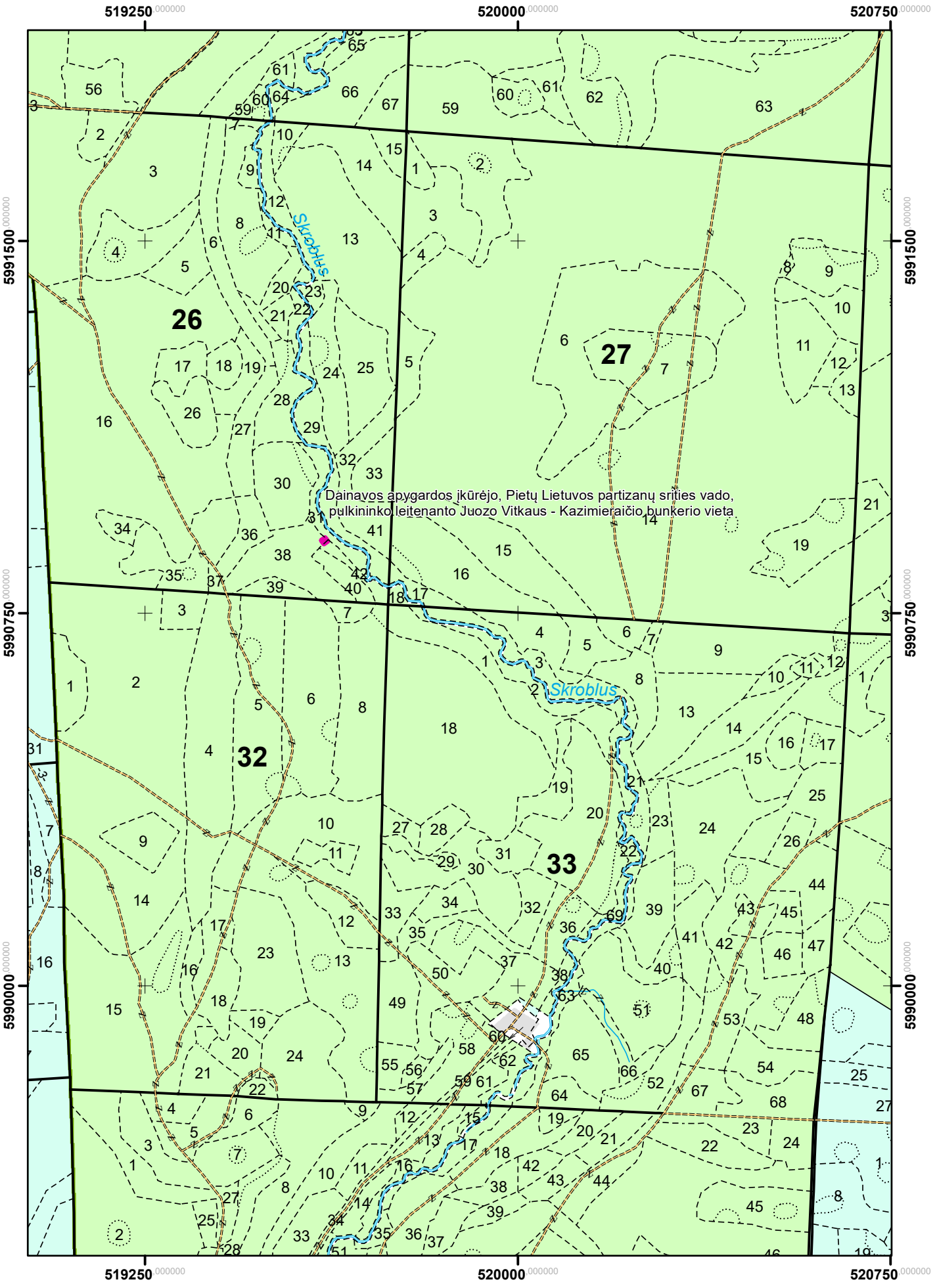

Musteikos girininkija

M 1 : 10 000

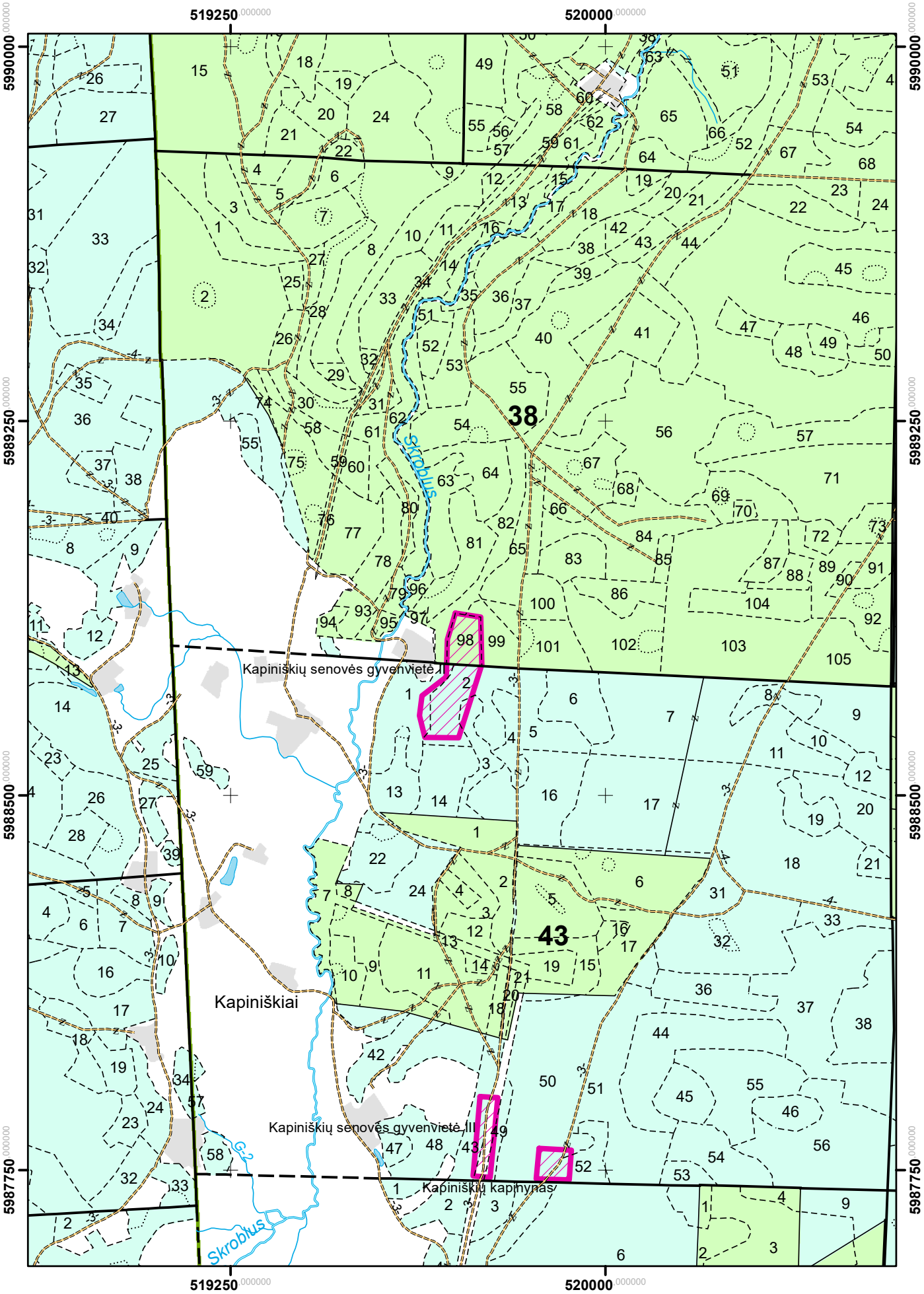

Musteikos girininkija

M 1 : 10 000

